Behandeld in
DB van 21 april 2021

Concept
Jaarstukken 2020

DEEL 1: JAARVERSLAG 2020

1 Inleiding en Samenvatting 4
1.1 Kernagenda en speerpunten 4
1.2 Speerpunten 4
1.3 Samenvatting van de financiën in 2020 7
1.4 Voorstel resultaatbestemming 2020 11
2 Programma Kerntaken 12
2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2020 12
2.1.1 BC Ruimte 12
2.1.2 BC Mobiliteit 16
2.1.3 BC Economie en toerisme 19
2.1.4 BC Wonen en herstructurering 23
2.1.5 Stuurgroep SES (in 2021 overgang naar Bestuurscommissie SES) 33
2.2 Financieel overzicht programma kerntaken 35
2.2.1 Werkbudgetten 36
2.2.2 Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling (Krimpgelden) 38
2.2.3 Regionale Initiatieven 39
2.2.4 Brede Doel Uitkering 39
2.2.5 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten 39
2.2.6 Formatie en bezetting programma activiteiten 40
2.2.7 Financiering en afschrijving Buitenring 40
2.2.8 Afwikkeling GBRD 40
3 Programma Flexibele Schil 41
3.1 Grensoverschrijdende samenwerking 41
3.2 Administratie zonnepanelen 42
3.3 Streetwise 43
4 Algemene dekkingsmiddelen 44
4.1 Gemeentelijke bijdragen kerntaken 44
5 Overhead en bedrijfsvoering en Frictiebudget 45
5.1 Bedrijfsvoering 45
5.2 Loonkosten, formatie en bezetting 46
5.3 Financiële samenvatting bedrijfsvoering en overhead 47
5.4 Frictiebudget 47
6 Bedrag heffing vennootschapsbelasting 48
7 Onvoorzien 48
8 Mutaties reserves 48
9. Paragrafen 49
9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 49
9.1.1 Weerstandvermogen / reserves 49
9.1.2 Financiële Kengetallen 50
9.1.3 Risicobeheersing 51

9.2 Financiering 53
9.3 Bedrijfsvoering 54
9.4 Verbonden partijen 54

DEEL 2 JAARREKENING 2020

10 Balans 56
11 Overzicht baten en lasten 2020 58
12 Toelichtingen 59
12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 59
12.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020 61
12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten 94
12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid 101
12.5 Gebeurtenissen na balansdatum 102
13 Verantwoordingsinformatie Specifieke uitkeringen (SISA) 103
14 Taakvelden 104
15 Bijlagen 107
15.1 Lijst met afkortingen 107

DEEL 1: JAARVERSLAG 2020

1 Inleiding en Samenvatting

In 2014 is gestart met de nieuwe invulling van de regionale samenwerking in Parkstad nadat door de raden van de destijds acht deelnemende gemeenten in oktober 2013 was ingestemd met de uitgangspunten voor de toekomstige regionale samenwerking voor wat betreft de kernagenda, de bestuurlijke inrichting, het Regiobureau en de met deze samenwerking samenhangende financiën. Sindsdien is de samenwerking verder uitgediept en hebben de bestuurscommissies binnen de kernagenda een groot aantal activiteiten ontplooid en in gang gezet. Na de gemeentelijke fusie van de deelnemende gemeenten Nuth en Onderbanken in de nieuwe gemeente Beekdaelen in 2019 is het aantal deelnemende gemeenten 7.
In de jaarstukken wordt daarvan verslag gedaan in relatie tot de in 2020 beschikbaar gestelde middelen. De jaarstukken bestaan uit 2 delen:

1. Het *jaarverslag 2020 met een inhoudelijke en financiële verantwoording ingedeeld naar de in de begroting 2020* opgenomen programmastructuur en aangevuld met de verplichte paragrafen.
2. De jaarrekening 2020 ingedeeld in de balans en het overzicht van baten en lasten, inclusief toelichtingen en verplichte bijlagen Sisa en taakveldenoverzicht.

Voor de opbouw van de beide documenten wordt verwezen naar de inhoudsopgave.

1.1 Kernagenda en speerpunten

In de regionale samenwerking is er een cruciale rol weggelegd voor de vier bestuurscommissies, samengesteld uit de portefeuillehouders van de deelnemende gemeenten. De bestuurscommissies zijn gegroepeerd rondom de vier kernthema's:

- Ruimte en duurzaamheid
- Mobiliteit
- Economie en toerisme
- Wonen en herstructurering

Naast de taken en bevoegdheden van de bestuurscommissies heeft het dagelijks bestuur taken op het terrein van regionale samenwerking (organisatie van de bestuurlijke samenwerking in Parkstadverband, regio- en grensoverschrijdende samenwerking, regiobijdragen, verdeling van middelen en bedrijfsvoering).

1.2 Speerpunten

In hoofdstuk 2 wordt ingegaan op de activiteiten en resultaten in 2020 binnen de kernthema's. Parkstad is binnen de kerntaken op een groot aantal terreinen actief. Deze ambities komen voort uit wat de gemeenten van Parkstad vragen om regionaal zaken op te pakken en te ontwikkelen. Daarbinnen is sprake van een beperkt aantal speerpunten, die – gelet op de beperkte middelen en personele capaciteit – in de uitvoering van 2020 prioriteit hebben gekregen. Die prioriteiten (die als zodanig zijn opgenomen in het jaarplan 2020) zijn in belangrijke mate ontleend aan de Ontwikkelagenda Parkstad, die op 3 maart 2015 door de destijds 8 colleges is vastgesteld.

Corona heeft op een aantal punten voor vertraging gezorgd. Met name wanneer fysieke netwerkbijeenkomsten noodzakelijk waren zoals bij de brede maatschappelijke coalitie en bij de voorbereiding van Regio Deal programma' s. Met name wat de thema's Grensoverschrijdende Samenwerking en Sociaal Economische Structuurversterking betreft. Als voorbeeld worden genoemd: de studentenuitwisseling bij Grensoverschrijdende Samenwerking en de uitrol van de Gezonde Basisschool van de Toekomst bij Sociaal Economische Structuurversterking.

Regio Deal
In 2019 is een zogenaamde Regio Deal gesloten tussen Rijk, provincie en regio Parkstad. Het ging om een bijdrage van € 40 miljoen van het Rijk, dat minimaal met een zelfde bedrag vermeerderd moest worden uit de regio. Het Regio Dealprogramma rondom 6 programmalijnen is in 2020 verder

ontwikkeld. In 2019 is de Eerste Termijn projecten vastgesteld en in februari 2020 de Tweede Termijn. Daarmee is in totaal circa € 29,7 miljoen van de € 40 miljoen belegd. Het daarmee gemoeide programma omvat in totaal een bedrag van ca 456 miljoen euro. Naast het opzetten van de nieuwe projecten, is gestuurd op de uitvoering en monitoring van het programma.
Er is nog € 10,3 miljoen van de € 40 miljoen over. In mei 2021 zal de besluitvorming over de Derde Termijn plaatsvinden. De vraag is of er in 2021 besluitvorming over een Vierde Termijn Regio Deal nodig zal zijn.

Financiële uitputting Regio Deal - Eerste en Tweede Termijn: (bedragen * 1 miljoen)

Thema	Rijksbijdrage totaal	Rijksbijdrage inzet 1e en 2e termijn	Provinciale inzet 1e en 2e termijn	Parkstad gemeenten inzet 1e en 2e termijn	Totaal investering (hefboom)	Restant budget Rijksbijdrage
Sociaal-economische structuurversterking	**€ 7**	**€ 7**	**€ 8,25**	**€ 30,75**	**€ 50**	**0**
Wonen en leefbaarheid	**€ 20**	**12,05**	**€ 4,845**	**€ 8,525**	**€ 289**	**€ 7,95**
Veiligheid	**€ 0,2**	**€ 0,2**	**€ 0,35**	**€ 0,15**	**€ 0,75**	**0**
Voorzieningen en retail	**€ 3**	**€ 1,58**	**€ 0,74**	**€ 13,4**	**€ 51,6**	**€ 1,42**
GROS	**€ 1,8**	**€ 0,844**	**€ 0,275**	**€ 0,763**	**€ 3,5**	**€ 0,956**
Regionale centrumfunctie Heerlen	**€ 8**	**€ 8**	**€ 8,25**	**€ 26,9**	**€ 61,1**	**0**
Subtotaal	***€ 40***	***€ 29,674***	***€ 22,7***	***€ 80,5***	**€ 455,95**	**-**
Totaal	**€ 40 miljoen**	**€ 29,674 miljoen**	**€ 103,2 miljoen**		**€ 455,95 miljoen**	**€ 10,326 miljoen**

Takendiscussie inclusief organisatiesamenhang
Bij de aanpassing van de GR in 2014 is het takenpakket beperkt. Daaraan gekoppeld is ook de capaciteit van het bureau en het werkbudget drastisch teruggeschroefd. Het bureau ging van ca. 30 naar 12,5 fte en de begroting was onder de oude GR 7,2 mln euro en onder de nieuwe 1,9 mln. euro. De vrijgespeelde gelden zouden worden ingezet voor andere instellingen (IBA, LED en gemeenten), die taken zouden overnemen. Dit laatste is echter nauwelijks gebeurd. In de praktijk werd het takenpakket van het regiobureau echter systematisch verruimd. Het was al sinds 2015 duidelijk dat de discussie over het Parkstadbureau, haar takenpakket en de daarbij behorende formatie en budgetten moest worden gevoerd. Deze is echter vooruitgeschoven tot 2020, omdat tot die tijd een frictiebudget beschikbaar was voor tijdelijke aanvullingen op de capaciteit en de IBA in 2021 afloopt. Dientengevolge is dit jaar de discussie over de taken en de daarbij behorende organisatie van Parkstad gevoerd.
In januari 2020 is door zes Parkstad burgemeesters een reactie op de brief Ollongren gestuurd. Daarin werd aangegeven dat intensiever zal worden samengewerkt op de gebieden Sociaal Economische Structuurversterking, Grensoverschrijdende Samenwerking en Duurzaamheid.
Door de colleges van Burgemeester en Wethouders van de Parkstadgemeenten is tijdens de college regiodag in september aangegeven dat bij de takendiscussie de inhoud leidend moet zijn: dus de vraag “Wat willen we met de samenwerking bereiken?” Daarom is als onderlegger voor de

besluitvorming in het vierde kwartaal de strategische agenda van Parkstad geüpdatet. Deze is in december door het Dagelijks Bestuur geaccordeerd en als bouwsteen voor het totale pakket meegestuurd voor de besluitvorming over de takendiscussie, die in het eerste kwartaal 2021 zal plaatsvinden.
In 2021 vindt in het eerste kwartaal de besluitvorming binnen de gemeenten plaats over de kerntakendiscussie. Bij positieve besluitvorming betekent dit dat er met ingang van 1 mei 2021 een gewijzigde gemeenschappelijke regeling in werking treedt en dat er met ingang van1 juli 2021 extra financiële middelen beschikbaar komen. Daarnaast neemt de centrum gemeente Heerlen 3 programmamanagers met ondersteuning financieel voor haar rekening. Hiermee zijn de juridische en financiële randvoorwaarden ingevuld om vervolgens de slag naar de inhoud te kunnen maken. De samenwerking binnen Parkstad wordt hierdoor verdiept en verbreed en de regionale bestuurs- en uitvoeringskracht wordt versterkt waardoor de complexe (regionale) opgaven waar Parkstad voor staat (nog) beter in gezamenlijkheid kunnen worden aangepakt.

Zuid-Limburg en het Middengebied
In het regioprogramma van Parkstad is altijd ruimte geweest om te schakelen op verschillende schaalniveaus, omdat iedere opgave zijn eigen afstemmings- en integratiekader kent. In 2018 en 2019 zijn de rapporten Soete 1 en 2 gepresenteerd, waarin aandacht werd gevraagd voor een Zuid-Limburg agenda en een aparte agenda voor het Middengebied. Dit laatste heeft inmiddels geleid tot een “Uitvoeringsprogramma Middengebied”. Het Parkstadbureau is de laatste jaren uitgegroeid tot misschien wel de belangrijkste drager van de uitwerking van de Zuid-Limburg agenda, door haar bijdrage aan de structuurvisies Wonen en Ruimtelijke Economie en momenteel aan de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg. In 2020 heeft het verder uitwerken van de Zuid-Limburg agenda, als ook het inzoomen op de specifieke opgave van de landelijke gemeenten in Parkstad (Middengebied) extra aandacht gevraagd.
Het inpassen van de opgave van Zuid Limburg en het Middengebied was een belangrijk deel van de geactualiseerde strategische agenda.

NOVI-gebied
In de definitieve Nationale Omgevingsvisie (NOVI) worden ‘NOVI-gebieden’ aangewezen; in Zuid-Limburgs verband is in 2020 een plan van aanpak opgesteld. Dit plan van aanpak richt zich op de thema’s *Europese Schakelregio*, *Circulaire Economie & Samenleving*, *Groene Long* en *Sterke en Gezonde Steden*. Om de ambities te realiseren is een meerjarige samenwerking tussen partners in Zuid-Limburg en het Rijk van groot belang; tegelijkertijd dient per thema nog scherp te worden gemaakt wat de meerwaarde van het instrument NOVI-gebied kan zijn, als aanvulling op bestaande programma’s en projecten in de regio. De colleges van b&w hebben ultimo 2020 gezamenlijk gereageerd op het plan van aanpak, waarin onder meer is opgeroepen om voornoemde scherpte per thema aan te brengen en per opgave te bezien, wat het meest passende schaalniveau is (bv. Zuid-Limburg, Parkstad en Gemeente) om doelstellingen te realiseren.

Slotjaar IBA
Van de zomer 2020 tot de zomer 2021 was het expositiejaar van de IBA geland. Door de Corona crisis is dit een jaar naar achteren geschoven van zomer 2021 tot de zomer 2022. SPL is wel betrokken geweest bij de voorbereiding van dit expositiejaar.

Verbreden Duurzaamheid
Onder de brede noemer duurzaamheid wordt de laatste jaren naast energietransitie ook klimaatadaptatie en circulaire economie meegenomen. Deze verbreding van het onderwerp duurzaamheid was één van de belangrijke inhoudelijke uitdagingen, waar Parkstad in 2020 voor stond.
Met de uitwerking en vaststelling van de concept-RES Zuid-Limburg, de transitievisie warmte en diverse projecten (onder meer het Zonnepanelenproject Parkstad, de WoonWijzerWinkel, Windenergie Parkstad-Zuid) is ook in 2020 fors ingezet op het thema energietransitie. De verbreding van het thema duurzaamheid inclusief de formele inrichting van de Bestuurscommissie Duurzaamheid is, als onderdeel van het besluitvormingsproces rondom de takendiscussie, nog niet concreet gemaakt en definitief geïmplementeerd. Wel is, vanwege een rijkssubsidie, vanaf het najaar

2020 op projectbasis de totstandkoming van een regionale klimaatadaptatiestrategie bij de Stadsregio Parkstad ondergebracht.

Verder is er in 2020 gewerkt aan een eerste opzet voor een Regionale Circulaire Economie-strategie en is het speelveld rondom Circulair Bouwen verder in kaart gebracht om de bouwstenen klaar te zetten voor het uitwerken van een Uitvoeringsprogramma Circulair Bouwen Parkstad.
De ontwikkeling van het GTB Lab is verder vormgegeven en financieel rond gekomen. Ook is eind 2020 vanuit de MKB Innovatieregeling Parkstad een alliantiebijeenkomst georganiseerd rond het thema Circulair Bouwen en is er een kennissessie geweest over Circulair Inkopen/Aanbesteden in samenwerking met Rijkswaterstaat.

Brede maatschappelijke coalitie
In het kader van de Regio Deal wordt gewerkt aan het terugdringen van de achterstanden in Parkstad. De opgave in Parkstad vraagt naast de publieke samenwerking met gemeenten, de provincie, het Rijk en Europa nadrukkelijk om een versterkte verbinding en coalitie met het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven en overige triple helix-partners. De stakeholdersbijeenkomst op 18 december 2019 was hiervoor een eerste aanzet, die vanwege de coronamaatregelen helaas nog geen vervolg heeft gekregen in 2020. Hierbij werd er ingezoomd op de Regio Deal in algemene zin en op sociaaleconomische structuurversterking in het bijzonder, waarbij Rijk, Provincie, Stadsregio Parkstad, gemeenten en stakeholders uit de praktijk vertegenwoordigd waren. Wel is er al veel dynamiek en beweging en zijn ook eerste allianties op projectniveau vanuit de Regio Deal tot stand gekomen. In het licht van de Takendiscussie hebben de colleges van B&W van de Parkstadgemeenten eind 2020 de Strategische Agenda 2021-2030 vastgesteld als het inhoudelijke en strategische kompas voor het komende decennium. Daarbij gaan we uit van eigen kracht en wordt voortgebouwd op de successen van de afgelopen jaren. Het is nu nog een samenwerkingsagenda op het niveau van de gemeenten. In 2021 mondt deze agenda uit in een brede coalitie met het maatschappelijk middenveld (o.a. gezondheidsorganisaties, onderwijsinstellingen en woningcorporaties), het bedrijfsleven en andere triple helix-partners met als gezamenlijke inzet om de brede welvaart in de regio Parkstad te verbeteren richting het landelijk gemiddelde.

Herinrichting bedrijfsvoering
In 2020 is de administratieve verwerking van de projecten gewijzigd om beter aan te sluiten op de verslaggevingsregels conform BBV. In 2021 zal dit verder worden vormgegeven middels de implementatie van een nieuw financieel systeem met een geïntegreerde projectenadministratie. Dit nieuw financieel systeem is tevens nodig om de bedrijfsvoering mee te laten groeien met de transformatie en uitbreiding van Parkstadbureau naar aanleiding van de takendiscussie. Daarnaast waren er een aantal wijzigingen in de regelgeving die geïmplementeerd moesten worden. Waaronder het opstellen van een intern controleplan inzake de rechtmatigheidsverklaring bij de jaarrekening die met ingang van 2021 door het AB afgegeven dient te worden, de invoering van de Wet Arbeidsmarkt in Balans per 1 januari 2020, de implementatie van de nieuwe CAO SGO als opvolger van CAR UWO en de verdere uitwerking van de aanbesteding van de personeelsdiensten eind 2019.

1.3 Samenvatting van de financiën in 2020

Begrote kosten
De begroting 2020 (na de derde begrotingswijziging) was gebaseerd op de uitgangspunten van de regionale samenwerking met een beperkt activiteitenbudget (structureel € 500.000 per jaar) voor de Kernagenda, een incidenteel werkbudget van € 300.000 vanuit het werkbudget Regio Deal/oude EFRO middelen en € 40.000 structureel werkbudget subsidieverwerver.
Naast de thema’s die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via bijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil, waarbij de partijen

elkaar kunnen vinden via de coalition of willing (Grensoverschrijdende samenwerking, Administratie zonnepanelen en Streetwise).
Daarnaast werd rekening gehouden met verplichtingen van de Buitenring, loonkosten, kosten voor bedrijfsvoering, loonkosten en materiële kosten naar aanleiding van het DB besluit “Organisatie op orde” en de kosten van de transitie (frictie). Stadsregio Parkstad Limburg is niet vennootschapsbelasting plichtig en kent geen post onvoorzien.

Begrote dekking
Deze activiteiten werden gedekt door de gemeentelijke bijdragen aan Parkstad die in 2020 uitkwamen op € 2,7 miljoen voor de Regiobijdragen en € 0,2 miljoen voor de flexibele schil. Daarnaast was er dekking uit de inzet van reserves en door inkomsten als gevolg van bijdragen van derden voor projecten.

Naast bovenstaande is er nog sprake van verdeling van middelen:

1. Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van decentralisatie uitkering bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar regionaal in te zetten (75%).
2. Er zijn kosten voor Regionale Initiatieven welke een op een worden doorgefactureerd aan de gemeenten.
3. SPL is met de Provincie en Parkstad gemeenten in overleg over de administratieve afhandeling van de Brede Doeluitkeringen (BDU) van voorgaande jaren. In 2019 is de definitieve afrekening over de BDU middelen naar de Provincie gestuurd. Naar aanleiding hiervan zijn in 2019 de projecten naar nul gebracht en zijn de betreffende vorderingen en schulden op de Provincie en gemeenten opgenomen. In 2020 zijn een aantal vorderingen en schulden met de Provincie en gemeenten afgehandeld. De laatste posten zullen naar verwachting in 2021 afgehandeld worden.

Resultaat 2020

In onderstaand overzicht wordt de begroting na verwerking van de 3e begrotingswijziging (controle rechtmatigheid bestuur) weergegeven. Ook de realisatie 2020 is hierin opgenomen.

Overzicht van baten en lasten: *

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Werkbudget kernactiviteiten	500	800	652	-148
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	39	-1
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	1.472	918	-554
Afschrijvingen buitenring	240	265	264	-1
Financieringskosten buitenring	128	128	128	0
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	234	243	9
Loonkosten formatie	1.556	1.556	1.520	-36
DB besluit "Organisatie op orde"	234	269	189	-80
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	234	327	205	-122
Totaal lasten	**2.982**	**5.091**	**4.160**	**-931**
Bijdragen deelnemende gemeenten	2.700	2.700	2.699	-1
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	233	233	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	234	1.536	1.592	56
Totaal baten	**2.984**	**4.469**	**4.524**	**55**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**2**	**-622**	**365**	**987**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissie	0	1.019	1.114	95
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	368	393	393	0
Frictiereserve	30	123	25	-98
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissie	0	1.525	809	-716
Saldo mutatie reserves	**-2**	**622**	**-287**	**-909**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**78**	**78**

Verdeling van middelen (via balans)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Bestemming regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	2.933	0	0	0
Regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	2.933	0	0	0
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

Verdeling van middelen (via balans)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Regionale initiatieven	1.026	0	0	0
Bijdragen regionale initiatieven	1.026	0	0	0
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**

* Het overzicht van baten en lasten gerangschikt naar programma's is opgenomen op pagina 58.

Gerealiseerd resultaat
Volgens de jaarrekening komt het financiële resultaat in 2020 uit op € 77.900 positief. Zie bovenstaande tabel. Dit resultaat is als volgt opgebouwd:

Herkomst van resultaat 2020	Bedragen * € 1,00
Werkbudget en projectlasten	35
Incidentele projectlasten	-16
Loonkosten formatie	36
Bedrijfsvoering en frictiereserve bedrijfsvoering	28
Frictiereserve Sociaal Plan	-5
Gerealiseerd resultaat 2020	**78**

Werkbudget
Voor activiteiten passend binnen de werkbudgetten van de Bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur in totaal € 840.000 beschikbaar:

1. Structureel € 500.000 per jaar conform de uitgangspunten regionale samenwerking. Hiervan was in 2020 op basis van het jaarplan € 438.000 bestemd voor de Bestuurscommissies en € 62.000 voor het Dagelijks Bestuur.
2. Structureel € 40.000 voor subsidieverwerver, tot en met 2019 gedekt uit de frictiereserve.
3. Incidenteel € 300.000 vanuit de Regio Deal/EFRO middelen.

Daarnaast was er dekking uit de inzet van reserves en door inkomsten als gevolg van bijdragen van derden voor projecten.

In 2020 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL (€ 438.000) zijn volledig ingezet. Van het restant Budget Regio Deal van € 300.000 is € 114.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2021. In totaal is er op 31 december 2020 nog € 126.000 werkbudget Regio Deal beschikbaar.
Met betrekking tot de werkbudgetten, projectlasten, projectbaten en bestemmingsreserves van de Bestuurscommissies geldt het volgende:
Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat -net als in de begroting- nihil.

Het gerealiseerd resultaat van het programma flexibele schil (inclusief mutaties bestemmingsreserves) is in 2020 is – net als in de begroting - nihil.

Het werkbudget van het DB is € 34.000 lager uitgekomen dan begroot doordat het proces rondom de Takendiscusie goedkoper is uitgevallen dan verwacht. De kosten voor communicatie en regiobranding zijn achtergebleven in verband met Corona. Een groot deel van de activiteiten die voorzien waren voor 2020 zijn niet doorgegaan en doorgeschoven naar 2021. Het beschikbare budget van € 40.000 voor de lobby subsidieverwerving is nagenoeg geheel aangewend.
Het totale budget van het Dagelijks Bestuur is € 35.000 lager dan begroot (€102.000).

Incidentele projectlasten
Er is een subsidiebeschikking ten bedrage van € 16.250 uit 2016 als gevolg van een verlate accountantsverklaring alsnog met vertraging financieel afgewikkeld. Deze middelen waren niet meer aanwezig.

Formatie
Per saldo zijn de loonkosten € 36.000 lager uitgekomen dan de begroting als gevolg van de extra doorbelasting aan extern gefinancierde projecten.
De kosten van het DB Besluit organisatie op orde zijn gedekt uit de reserve werkbudget Organisatie op orde.

Bedrijfsvoering en frictiereserve bedrijfsvoering
In 2020 waren de lasten € 122.000 lager dan begroot. Dit is voor € 84.000 veroorzaakt door het feit dat de implementatie van het nieuwe financiële systeem is doorgeschoven naar 2021. Daarnaast waren diverse kosten lager als gevolg van Corona en zijn een aantal contracten geoptimaliseerd. Hiertegenover stonden de hogere accountantskosten als gevolg van een nieuw overeengekomen contract. Tenslotte konden er meer kosten worden doorbelast aan incidentele, extern gefinancierde projecten (zoals Streetwise, het zonnepanelenproject, RES ZL en WoonWijzerWinkel) dan begroot. De frictiereserve inzake herinrichting bedrijfsvoering welke op € 93.000 was begroot hoefde niet aangesproken te worden. De kosten voor het opstellen van het interne controleplan inzake de rechtmatigheid kon uit het reguliere budget worden gedekt en de implementatie van het nieuwe financiële systeem is in verband met de Takendiscussie uitgesteld tot 2021.
Per saldo waren de bedrijfsvoeringskosten afgerond € 28.000 lager dan begroot.

Frictiereserve sociaal plan
De onttrekking aan de frictiereserve inzake het Sociaal Plan is € 5.000 lager uitgekomen dan begroot.

De algehele conclusie ten aanzien van het financiële resultaat is dat de afwijking per saldo slechts € 78.000 bedraagt ten opzichte van een omzet van ruim € 6,5 miljoen (1%), welke voor een (groot) deel wordt veroorzaakt door Corona en een incidentele doorbelasting van personeelskosten aan een extern gefinancierd project.

1.4 Voorstel resultaatbestemming 2020

Het voorstel resultaatbestemming is als volgt:

- Resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur ad € 35.000 toe te voegen aan het werkbudget van 2021. Conform het vigerende beleid dat overschotten van programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat;
- Het resterende bedrag ad € 43.000 uit te keren aan de deelnemende gemeenten van de GR Stadsregio Parkstad Limburg, conform de geldende verdeelsleutel.

2 Programma Kerntaken

2.1 Concrete activiteiten en resultaten in 2020

Binnen Parkstad is in 2020 een veelvoud van activiteiten uitgevoerd binnen de kernthema's.

Bestuurscommissies

Hierna volgt een overzicht, waarbij de overige activiteiten zijn ingedeeld naar de hoofdfuncties per Bestuurscommissie:

- Platform
- Regionaal beleid
- Regionale Programmering
- Monitoring
- Advisering
- Instrumentontwikkeling
- Overig

2.1.1 BC Ruimte

Inleiding

Ruimte
In 2020 is vanuit de Bestuurscommissie ingezet op de positionering van de regionale opgaven in (beleids-)processen van hogere overheden en in de afstemming met de partners in Zuid-Limburg, met name in het proces van de actualisatie van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) in de Provinciale Omgevingsvisie (POVI) en in de totstandkoming van het plan van aanpak NOVI-gebied Zuid-Limburg. Daarnaast is een procesvoorstel uitgewerkt en vastgesteld om in Parkstad te komen tot het regionaal afstemmingskader, als gezamenlijk kader voor de gemeentelijke omgevingsvisies. Vanaf Q3 is, i.s.m. de gemeenten, gestart met fase 1 van dit proces.

Duurzaamheid
Voor het thema duurzaamheid geldt dat 2020 in het teken stond van de RES Zuid-Limburg, waarbij samen met partners in Zuid-Limburg moet worden aangegeven op welke wijze de energietransitie in de regio handen en voeten krijgt en hoe een bijdrage wordt geleverd aan de nationale doelstellingen uit het Klimaatakkoord. Daarnaast was er ook in 2020 nog ruimte voor de gecoördineerde inzet van de warmte- en windcoördinator, dat moet leiden tot concrete windenergieprojecten en warmteplannen in het kader van de warmtetransitie. Voor de uitvoering van PALET via concrete projecten waren het Zonnepanelenproject Parkstad en de WoonWijzerWinkel in 2020 speerpunten.

Platform

Ruimte
<u>Samenwerking binnen Parkstad</u>
Het platform voor het thema Ruimte is de bestuurscommissie Ruimte. Dit overleg wordt mede voorbereid door het Ambtelijk Overleg Ruimte. De voorzitter van de Bestuurscommissie neemt vanuit die hoedanigheid deel aan het Bestuurlijk Kern Overleg (BKO) Zuid-Limburg en het Bestuurlijk Overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg.

Duurzaamheid
<u>Samenwerking binnen Parkstad</u>
Het platform voor het thema Duurzaamheid is de bestuurscommissie Ruimte incl. Duurzaamheid. Dit overleg wordt mede voorbereid door de PALET Broedkamer. De portefeuillehouder PALET heeft

samen met de wethouder van gemeente Heerlen namens de gemeenten zitting in de Stuurgroep RES Zuid-Limburg. Specifiek voor het Zonnepanelenproject Parkstad en de WoonWijzerWinkel is een Bestuurlijke Kerngroep resp. Stuurgroep ingericht.

Regionaal Beleid

Ruimte

Regionaal Afstemmingskader gemeentelijke omgevingsvisies

In de eerste helft van 2020 is onder regie van de Bestuurscommissie een procesvoorstel uitgewerkt om te komen tot het regionaal afstemmingskader, als gezamenlijk kader voor de gemeentelijke omgevingsvisies (GOVI). Dit procesvoorstel is in juli 2020 door de bestuurscommissie Ruimte als ambitie vastgesteld. In het procesvoorstel is o.a. bepaald hoe de brede bestuurlijke inbedding wordt georganiseerd, hoe en wanneer stakeholders worden betrokken en wanneer het regionaal afstemmingskader gereed is.

In de tweede helft van 2020 is, onder voorzitterschap van Parkstad, een kernteam gestart met de uitvoering van de inventarisatie- en analysefase. Met de invulling van het kernteam is zoveel mogelijk rekening gehouden met een goede afspiegeling van disciplines, en met een vertegenwoordiging van alle Parkstadgemeenten. Door het kernteam is gewerkt aan een thematische en ruimtelijke inventarisatie. Hierbij is afstemming gezocht met betrokkenen binnen iedere gemeente, met alle ambtelijke overleggen binnen Parkstad en met de werkgroep sociaaleconomische structuurversterking. In december zijn alle bestuurscommissies en de stuurgroep SES geïnformeerd over de tussentijdse resultaten.

NOVI-gebied Zuid-Limburg

In de definitieve NOVI worden ‘NOVI-gebieden’ aangewezen; in Zuid-Limburgs verband is in 2020 een plan van aanpak opgesteld om de regio Zuid-Limburg voor te dragen als NOVI-gebied. Dit plan van aanpak richt zich op de thema’s *Europese Schakelregio*, *Circulaire Economie & Samenleving*, *Groene Long* en *Sterke en Gezonde Steden*. Om de ambities voor die thema’s voor elkaar te krijgen is een meerjarige samenwerking tussen partners in Zuid-Limburg en het Rijk van groot belang. Op basis van het plan van aanpak is Zuid-Limburg in 2020 door het Rijk aangewezen als ‘voorlopig NOVI-gebied’. Ultimo 2020 hebben de colleges van b&w in Parkstad Limburg gezamenlijk gereageerd op het plan van aanpak.

Omgevingsagenda Zuid

Naast het instrument ‘NOVI-gebied’ wenst het Rijk via het instrument van de Omgevingsagenda (per landsdeel; in dit geval Noord-Brabant en Limburg) de NOVI-doelstellingen verder door te voeren in, en af te stemmen met beleid en programmering van decentrale overheden, en hierover tot bestuurlijke afspraken (in de vorm van een agenda) te komen. In 2020 is een analyserapport opgeleverd, waar vanuit Parkstad een bijdrage is geleverd door deelname aan themasessies.

Provinciale Omgevingsvisie (POVI)

In het september 2020 is de ontwerp-POVI gereedgekomen, als actualisatie van het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) uit 2014. Als onderdeel daarvan is ook de Visie Zuid-Limburg herijkt, waarbij via het ambtelijke Kernteam en het BKO vanuit Parkstad de relevante regionale opgaven en ervaringen zijn ingebracht en gepositioneerd. Op de ontwerp-POVI is door alle bestuurscommissies, onder regie van de Bestuurscommissie Ruimte, een gezamenlijke zienswijzereactie gestuurd.

Duurzaamheid

PALET: Parkstad Limburg Energie Transitie

In 2015 hebben de (toen nog) acht gemeenteraden in Parkstad unaniem het kaderstellende energietransitiebeleid (Parkstad Limburg Energietransitie: PALET 1.0 en 2.0) vastgesteld. In 2016 is dit beleid omgezet in een regionaal uitvoeringsprogramma PALET 3.0, waarbij de ambitie om in 2040 een energieneutrale regio te zijn is vertaald in concrete acties en projecten voor de eerste

periode 2016-2020 en waarbij in 2020 minimaal 8% van de doelstelling tot 2040 moet zijn gerealiseerd. Ook in 2020 is een beleidsmatige doorontwikkeling van PALET in gang gezet:

- *PALET: Warmtetransitie / Transitievisie Warmte*
  Via de Bestuurscommissie Ruimte incl. Duurzaamheid is – met een subsidie van de Provincie Limburg – voor 2019 en 2020 een warmtecoördinator georganiseerd met als doel PALET aan te vullen met een warmteparagraaf. Echter in de tussentijd is in het Klimaatakkoord afgesproken dat gemeenten met betrokkenheid van stakeholders uiterlijk eind 2021 een Transitievisie Warmte hebben vastgesteld. Deze transitievisie moet duidelijk maken welke wijken vóór 2030 en op welke wijze aardgasvrij worden gemaakt en welke na 2030. Via de Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg wordt de regio geacht een Regionale Structuur Warmte aan te leveren die gemeentegrensoverschrijdend de verdeling van (duurzame) warmte beschrijft. Het Regionale Warmteplan-traject (medegefinancierd door de Provincie Limburg) is als gevolg van de situatie rondom Covid19 verlengd tot eind 2021 en valt daarmee samen met het traject voor het opstellen van de Transitievisie Warmte. De RES dient uiterlijk 1 juli 2021 aan het Rijk te worden aangeboden.
- *PALET: SUMP*
  Het proces van het SUMP (Sustainable Urban Mobility Plan) maakt deel uit van PALET 3.0 en is nader toegelicht bij het onderdeel Mobiliteit in dit jaarverslag.

<u>Regionale Energie Strategie (RES) Zuid-Limburg</u>
In het kader van het Klimaatakkoord is in de afstemming tussen het Rijk en IPO, VNG en VNW ervoor gekozen de energietransitie in Nederland te versnellen via de regio. In Nederland zijn 30 regio's aangewezen om een Regionale Energie Strategie (RES) op te stellen. Op basis van het Energie Convenant Zuid-Limburg hebben de (nu) 16 samenwerkende gemeenten besloten samen één Regionale Energie Strategie te zullen opstellen: de RES Zuid-Limburg. Via de RES Zuid-Limburg zal de regio een bod bij het Rijk indienen waarin zij aangeeft welke bijdrage zij zal doen aan de landelijke opgave van 49% CO_2-reductie in 2030 t.o.v. 1990. Op 15 november 2018 is tijdens een bestuurdersbijeenkomst in Sittard bepaald dat de RES Zuid-Limburg wordt opgedeeld in drie deelregio's: Parkstad Limburg, Westelijke Mijnstreek en Maastricht-Heuvelland. Stadsregio Parkstad Limburg is ambtelijk trekker van de RES Zuid-Limburg. Deze drie deelgebieden maken ieder een eigen deel-RES met een eigen dynamiek en proces.

In 2020 heeft de Bestuurscommissie Ruimte incl. Duurzaamheid de concept-RES Zuid-Limburg vastgesteld. Deze is in oktober 2020 formeel aangeboden aan het Rijk. In de concept-RES is een voorlopig bod voor de RES Zuid-Limburg geformuleerd, gebaseerd op de uitgangspunten en randvoorwaarden die door het Rijk via het Nationaal Programma zijn gesteld. Hierin wordt inzicht gegeven in de huidige en verwachte energievraag in 2030 en 2050, de potentie voor de grootschalige opwek van wind en zon-PV, de warmtevraag en bovenregionaal aanbod van warmtebronnen, en de benodigde infrastructuur. Voor Parkstad betekent dit dat het bestaande energietransitiebeleid PALET naar de kaders van de RES geconverteerd wordt. Hoewel PALET hiermee onderdeel zal uitmaken van de RES Zuid-Limburg, zal het Uitvoeringsprogramma PALET zelfstandig blijven bestaan, immers Parkstad Limburg levert een deel-RES. De concept-RES wordt nader uitgewerkt tot de definitieve RES 1.0 Zuid-Limburg, welke uiterlijk 1 juli 2021 aan het Rijk dient te worden aangeboden.

Regionale programmering

Ruimte
Niet van toepassing.

Duurzaamheid

PALET

- *Zonnepanelenproject Parkstad*
  Ultimo 2020 deden ca. 4.200 huishoudens mee aan het Zonnepanelenproject Parkstad. In Q3 2020 is er een afvlakking geconstateerd van het aantal deelnemers. Derhalve wordt in overleg met de serviceprovider bezien, of en zo ja hoe dit aantal kan worden gestimuleerd. De administratieve afwikkeling van nieuwe deelnemers (o.a. contract met de gemeente en de BTW-teruggave) is ook in 2020 uitgevoerd door de bij Parkstad Limburg georganiseerde Administratieve Eenheid.
- *Verduurzaming bedrijven i.s.m. RUD Zuid-Limburg*
  Met de gemeenten is in 2019 afgesproken dat de RUD Zuid-Limburg 61 bedrijven zou bezoeken om hen te informeren, te adviseren en te stimuleren over (verplichte en kansrijke) verduurzamingsmaatregelen; ultimo 2020 zijn, mede door de impact van het corona-virus, nog niet alle in dat jaar geplande bedrijfsbezoeken afgerond.
- *Verduurzaming basisscholen en gemeentelijke gebouwen*
  In 2019 is i.s.m. de onderwijsstichtingen INNOVO en MOVARE het onderzoek gestart om voor zeven schoolgebouwen de potentiële duurzaamheidsmaatregelen m.b.t. energiebesparing, energieopwekking en een verbetering van de luchtkwaliteit inzichtelijk te maken. Op vergelijkbare wijze zijn samen met de gemeenten, onderzoeken uitgevoerd voor een 30-tal gemeentelijke gebouwen. In 2020 zijn alle rapportages afgerond en gedeeld met de gemeenten. De insteek is om in gezamenlijkheid te bezien hoe de financiering c.q. investering kan worden georganiseerd.
- *Windenergie*
  De regionale coördinator windenergie heeft diverse gemeenten in 2020, net als in 2019, ondersteund met kennis, expertise en capaciteit om plannen voor windenergie uit te werken. In Parkstad-Zuid onderzoeken de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Simpelveld samen de mogelijkheden voor windenergie (Windenergie Parkstad-Zuid). In januari en februari 2020 hebben in dat kader vier werksessies met de omgeving plaatsgevonden. Eind 2020 hebben de drie gemeenten positief besloten om fase 1 af te ronden en in fase 2, marktpartijen en energiecoöperaties uit te nodigen om met concrete plannen te komen. In Landgraaf en Brunssum hebben diverse gesprekken plaatsgevonden met Provincie en Defensie over de (on)mogelijkheden voor het plaatsen van windturbines aan de oostzijde van Parkstad.

WoonWijzerWinkel

In januari/februari 2020 heeft besluitvorming in de gemeenteraden plaatsgevonden, waarbij alle zeven gemeenten positief besloten hebben. De oprichtingsakte van de WoonWijzerWinkel Zuid-Limburg B.V. is in mei 2020 gepasseerd. In oktober 2020 heeft de WoonWijzerWinkel haar deuren geopend aan de Rodaboulevard in Kerkrade. De doelstelling is om via dit concept, als hét gemeentelijke energieloket in de regio, in 10 jaar tijd 15.000 particuliere woningen in Parkstad te verduurzamen via een ontzorgingsmodel, waarbij nadrukkelijk de samenwerking wordt gezocht met het regionale/lokale bedrijfsleven. Via de nationale Regeling Reductie Energiegebruik zijn in 2020 ruim 1.000 energieboxen uitgegeven aan particuliere woningeigenaren in Parkstad.

Monitoring

Ruimte

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

De evaluatie van PALET 3.0 (2016-2020), gepland voor 2020 is, mede in relatie tot de RES Zuid-Limburg, uitgesteld tot 2021 en maakt deel van een hernieuwd uitvoeringsprogramma.

Advisering

Ruimte
In het kader van het proces om te komen tot het regionaal afstemmingskader is extern advies ingewonnen, zowel bij het formuleren van het procesvoorstel (eerste helft 2020) als in de eerste fase (tweede helft 2020).

Duurzaamheid
Externe advisering is aan de orde geweest bij specialistisch onderzoek (o.a. verduurzaming basisscholen), noodzakelijke gespecialiseerde kennis en expertise (windcoördinator, warmtecoördinator via de bestaande provinciale subsidie, en de inzet van opdrachtnemers bij totstandkoming van de sub-RES Parkstad) en bij diverse juridische vraagstukken op project- of casusniveau (o.a. WoonWijzerWinkel, Zonnepanelenproject Parkstad en Energiepark Herzogenrath).

Instrumentontwikkeling

Ruimte
Reductie plancapaciteit
In het kader van het Uitvoeringsprogramma Retail is in 2020, voortkomend uit een bestuurlijke bijeenkomst in januari 2020, samen met de Bestuurscommissie Economie & Toerisme een voorstel uitgewerkt voor een regionale aanpak incl. (RO-)instrumentarium om te komen tot een reductie van de plancapaciteit voor detailhandel/retail.

Duurzaamheid
Niet van toepassing.

Overig

Ruimte
- De gemeente Heerlen was aangewezen als gastheer voor de Dag van de Stad in 2020. Vanwege de coronamaatregelen heeft de Dag van de Stad in 2020 geen doorgang gevonden in de reguliere vorm. Op 1 november 2021 zal de Dag van de Stad alsnog in Heerlen plaatsvinden. De Stadsregio wordt betrokken bij de programma-invulling (o.a. in relatie tot de Regio Deal, NOVI-gebied Zuid-Limburg en de regionale opgaven in Parkstad).

Duurzaamheid
In april 2020 zou in Heerlen het jaarlijkse congres van het netwerk Energy Cities plaatsvinden. In verband met de maatregelen rondom Covid19 is het Cities & Citizens Energy Forum uitgesteld tot 2021.

2.1.2 BC Mobiliteit

Inleiding

De activiteiten binnen het kernthema mobiliteit dragen bij aan de versterking van de economische structuur van de regio. Voor economische structuurversterking zijn regionale en grensoverschrijdende verkeers- en vervoersnetwerken nodig; goede bereikbaarheid via de netwerken en goede omgevingskwaliteit en leefbaarheid daarbinnen. Mede vanuit de ambitie van de energietransitie PALET en leefbaarheid wordt duurzame mobiliteit gestimuleerd. Met de focus vanuit leisure wordt getracht netwerken extra aantrekkelijk te maken. Parkstad vervult daarbij functies op

het gebied van de regionale afstemming en besluitvorming (Platform), beleidsontwikkeling (Beleid) en coördinatie en afstemming van de uitvoering (Programmering).

Platform

Het platform voor het kernthema Mobiliteit is de bestuurscommissie Mobiliteit. Dit overleg wordt voorafgegaan door het ambtelijk overleg Mobiliteit. Besluitvorming over de aanpak van Mobiliteit en inzet van het werkbudget vindt plaats in de bestuurscommissie. Daarnaast neemt de voorzitter van de Bestuurscommissie vanuit zijn portefeuille zitting in diverse gremia in Zuid-Limburg en Limburg.

Regionaal Beleid

Het mobiliteitsbeleid in Parkstad Limburg is vastgelegd in:

- Het Regionaal Verkeers- en Vervoersplan 2011-2020
- Het Voorstel Duurzame Mobiliteit
- Het Richtinggevend Programma Fiets Parkstad Limburg

Binnen het kernthema werd ook in 2020 met de gemeenten, provincie en overige partners gewerkt aan de implementatie van dit regionale beleid.

In 2020 is in het verlengde van de energietransitie en het kaderstellende PALET-beleid verder vervolg gegeven aan vorming van het duurzaam mobiliteitsplan, een zogenaamd Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP) door actief deel te nemen en bij te dragen aan de ontwikkeling van de Mobiliteitsvisie Zuid-Limburg, die in mei 2020 is vastgesteld door de deelnemende 16 gemeenten van Zuid Limburg en Provincie Limburg. De regionale doorvertaling van deze Mobiliteitsvisie Zuid Limburg op Parkstad niveau heeft d.m.v. een drietal workshops onder begeleiding van het bureau Braining the Future in 2020 plaatsgevonden. Vanuit de beleidsterreinen Ruimte, Mobiliteit, Milieu & Duurzaamheid, Welzijn, Sociaal Domein en Leefomgeving zijn de gemeenschappelijke initiatieven voor de aangesloten gemeenten en initiatieven die op lokaal niveau opgepakt kunnen worden in beeld gebracht om vandaar uit een nieuwe visie op duurzame mobiliteit (SUMP) op te stellen.

De uitdaging voor Parkstad is groot. Het is belangrijk om te focussen op de belangrijkste punten en daarop daadwerkelijk beweging te creëren. Op basis van de analyse en de conclusies van de bovenstaande workshops benoemen we de volgende 5 focuspunten voor de regionale Mobiliteitsvisie (SUMP) Parkstad:

1. Inzetten op meer fietsgebruik
2. Verruimen van het aanbod van deelvervoer (deelfietsen en deelauto's), zeker als alternatief voor de (fossiele) auto en aansluitend op het OV
3. Inzetten op elektrisch vervoer
4. Verbeteren van de leefbaarheid
5. Verbeteren van bereikbaarheid en verkeersveiligheid

Regionale Programmering

Duurzame Mobiliteit (SUMP)
In het nationale Klimaatakkoord maken bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden concrete afspraken over de maatregelen waarmee we de CO2-uitstoot in Nederland tot 2030 kunnen halveren (49%). Aan de Klimaattafel Mobiliteit is uitgesproken ambitie dat er zorgeloze mobiliteit, voor alles en iedereen in 2050 bestaat. De langetermijnhorizon van een robuust mobiliteitssysteem vereist diverse systeemveranderingen. De Mobiliteitstafel stelt dat de volgende drie maatregelen onmisbaar zijn, en uitwerking vergen voor zo spoedig mogelijke invoering:

1. Infrastructuurfondsen worden mobiliteitsfondsen

2. Overheden maken tempo met regionale mobiliteitsplannen en een daarmee samenhangend nationaal mobiliteitsplan.

3. Een verkenning naar een andere bekostigingssystematiek (kostenneutraal naar een ander inkomstensysteem dan accijns, BPM, MRB).

Punten 1 en 3 liggen buiten de invloedsfeer van de regio. Het tweede punt sluit echter volledig aan bij de eigen ambities van de Stadsregio. Zoals vermeld is het opstellen van de Mobiliteitsvisie (SUMP) Parkstad afgerond en zal deze visie na vaststelling in maart 2021 het toekomstbestendig fundament zijn onder het thema Mobiliteit.

Openbaar Vervoer

Ook in 2020 is ingezet, samen met de provincie en gemeenten, op een goede (elektrische) regionale treinverbinding naar Aken, aan een intercity Randstad-Heerlen-Aken en aan de Avantislijn. In 2018 is de elektrificatie van het spoor Landgraaf-Duitse grens gerealiseerd en de Drielandentrein een feit. De spoorverdubbeling van Heerlen-Landgraaf en het doortrekken van de Heuvellandlijn naar Kerkrade-West (no regret voor de Avantislijn) worden voorbereid en onderzocht. De doortrekking van de intercity naar Aken, mede in het licht van de doorontwikkeling van het nieuwe Maankwartier als regionaal knooppunt, heeft ook in 2020 hoge prioriteit gekregen. De ingezette lobby voor het doortrekken van de Intercity van Randstad via Heerlen naar Aken zal dan ook worden voortgezet.

Buitenring

De regio heeft in het kader van de realisatie en financiële afwikkeling van de Buitenring de inspanningsverplichtingen ter hoogte van € 22,7 mln. omgezet in een resultaatsverplichting van € 12,7 mln. De gesprekken tussen Parkstad, gemeenten en Provincie hoe e.e.a. in te vullen zijn in 2020 tot afronding gekomen en daarmee is de resultaatsverplichting afgerekend.

Zuid-Limburg Bereikbaar

Zuid-Limburg Bereikbaar is de nieuwe naam van het programmabureau Maastricht Bereikbaar. Zuid-Limburg Bereikbaar heeft een programma, waarbij middels een werkgeversaanpak de werknemer de auto voor woon-werk verkeer laat staan om te kiezen voor een duurzame mobiliteitsoplossing, zoals (deel)fiets of E-bike. Het programma voorziet vooral in de gedragsbeïnvloeding en gedragsverandering, die nodig is voor de keuze van duurzame mobiliteit.

De inzet van Zuid-Limburg Bereikbaar is voor uitvoering van de projecten, die vanuit de Mobiliteitsvisie (SUMP) Parkstad zullen worden geagendeerd, van belang.

Subsidies

In 2020 heeft de eindvaststelling van diverse provinciale subsidies plaatsgevonden en heeft de verrekening met de gemeenten grotendeels plaatsgevonden. Daarnaast zijn er nog een aantal lopende projecten waarvan in 2021 vaststelling dient te worden aangevraagd (na verantwoordingsinput van de betreffende gemeenten te hebben ontvangen).

Mede met het oog op de bij duurzame mobiliteit genoemde veranderingen in het kader van het Klimaatakkoord, maar ook na de afhandeling van het verantwoordingstraject van de BDU-subsidies, zal er een alomvattende evaluatie en heroriëntering plaatsvinden van werkzaamheden en rol van Parkstad in dit geheel.

Parkstad neemt voorts deel tot en met 2020 aan de EU subsidieprojecten REFORM en E-Connect. REFORM heeft door procesgelden voor de ontwikkeling van duurzame mobiliteit en de SUMP tot stand kunnen brengen en dit project is afgerond in 2020. In E-Connect heeft Parkstad met het e-fietsproject Velocity al aan haar bijdrage voldaan in 2018. Met de voorgenomen ontwikkeling van een groter E-bike deelfietssysteem in Parkstad (Velocity Parkstad Limburg), zijn in 2020 voorbereidingen

getroffen voor een financiële bijdrage uit de themalijn GROS in de Regio Deal Parkstad Limburg. Daarbij zullen ook middelen vanuit E-Connect worden afgeroepen.

Monitoring

In 2019 is besloten om in samenspraak met de gemeente Heerlen deel te nemen aan het aanvullend monitoringsonderzoek Onderweg in Nederland (ODiN), dat uitgevoerd wordt door het CBS. Deelname aan het ODiN betekent dat de regio Parkstad Limburg antwoord krijgt op één van de belangrijkste basisvragen voor het regionale mobiliteitsbeleid: met welk vervoermiddel en met welk motief verplaatsen onze inwoners zich? Deze resultaten komen de eerste keer in 2021 beschikbaar.

2.1.3 BC Economie en toerisme

Inleiding

De economie en het toerisme werden in 2020 gedomineerd door één thema: de coronacrisis. Dit zorgde voor een zware klap voor veel ondernemers en veel maatregelen die nooit eerder zijn genomen. Het waar mogelijk bieden van de juiste ondersteuning aan ondernemers stond vervolgens centraal. Tegelijkertijd zijn de hoofdprogramma's van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme, retail, toerisme en bedrijventerreinen, verder voortgezet. De opgaven voor de winkelgebieden en de vrijetijdseconomie zijn namelijk door de coronacrisis alleen maar vergroot. Tegelijkertijd blijft de regio in trek voor bedrijven in de medtech-sector om zich hier te vestigen, terwijl ook verschillende bedrijven op de bedrijventerreinen nog steeds een uitbreidingsbehoefte hebben.

Platform

<u>Samenwerking binnen Parkstad</u>
Het platform voor de thema's Economie & Toerisme is de bestuurscommissie Economie & Toerisme. Dit overleg wordt mede voorbereid door enerzijds het Ambtelijk Overleg Economie en anderzijds het Ambtelijk Overleg Toerisme. Het afgelopen jaar is de bestuurscommissie ook het platform geweest voor afstemming en kennisdeling in het organiseren van de ondernemersondersteuning.
Drie leden van de Bestuurscommissie nemen vanuit die rol deel aan het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie (BORE) Zuid-Limburg en de portefeuillehouder Toerisme neemt vanuit die rol deel aan het Bestuurlijk Overleg Nationaal Landschap Zuid-Limburg (BO NLZL).

<u>Samenwerking en externe oriëntatie:</u>

- *Retail-Deal*
  In het kader van de regionale retailaanpak via het Uitvoeringsprogramma Retail wordt, sinds de ondertekening van een Retail-Deal in maart 2019, samen gewerkt met de Nationale Retailagenda. Begin 2020 is aanvullend onder de vlag van de Nationale Retailagenda een intentieovereenkomst getekend tussen de regio Parkstad en een drietal andere Nederlandse gemeenten (o.a. gemeente Rotterdam) over de transformatie van voormalige winkelgebieden. Vanuit deze samenwerking is de Stratenaanpak Parkstad Limburg opgezet.
- *MKB Parkstad*
  De afstemming met MKB Parkstad is, met name voor het thema retail, gecontinueerd door middel van structureel overleg tussen Parkstad en de Commissie Retail van MKB Parkstad. Daarnaast participeert MKB Parkstad in diverse gebiedsontwikkelingsprocessen en – projecten die in het kader van het Uitvoeringsprogramma Retail zijn gestart met gemeenten, supermarktketens, Streetwise en ondernemersverenigingen. Tevens wordt in voorkomende gevallen van casuïstiek – zowel binnen als buiten Parkstad - de afstemming gezocht met MKB Parkstad. Ook wordt met MKB Parkstad op andere thema's de samenwerking gezocht, zoals bij de MKB Innovatieregeling.

- *Supermarktketens*
  In navolging van het convenant met de Aldi (2016) wordt op regionaal niveau het overleg met verschillende supermarktketens voortgezet. De supermarkten vormen de ruggengraat van de winkelstructuur in Parkstad en in overleg met deze supermarkten wordt geprobeerd tot win-winsituaties te komen, waarbij enerzijds invulling wordt gegeven aan de SVREZL-doelstellingen en anderzijds de supermarkten gezonde vestigingen kunnen exploiteren.
- *Economische Samenwerking Zuid-Limburg (ESZL)*
  Parkstad is bij het bestuur van ESZL aangehaakt door een vertegenwoordiger van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme die in het bestuur van ESZL zitting heeft en door deelname aan de periodieke ambtelijke overleggen. Door ESZL is in 2020 de omslag gemaakt naar een nieuwe wijze van samenwerking, waarbij gewerkt wordt met 'coalitions of the willing'.
- *Visit Zuid-Limburg*
  De toeristische marketing van de Zuid-Limburgse gemeenten wordt gezamenlijk via Visit Zuid-Limburg georganiseerd. Twee leden van de bestuurscommissie hebben een adviserende rol bij het bestuur van Visit Zuid-Limburg. Een nieuwe toeristische marketing voor Parkstad werd in 2020 ontwikkeld, waarbij de historie en bijbehorende verhalen een meer prominente plek krijgen. Met het Experience Center opent medio 2021 hier een centrale locatie voor in het Maankwartier.

Regionaal Beleid

Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg (SVREZL)
In 2017 is de Structuurvisie Ruimtelijke Economie Zuid-Limburg vastgesteld door alle Zuid-Limburgse gemeenten. In de SVREZL is de hoofdstructuur van de winkel-, kantoren- en bedrijventerreinenmarkt vastgelegd. Ook zijn afspraken gemaakt over hoe om te gaan met nieuwe initiatieven, waarbij de afstemming plaatsvindt op Zuid-Limburgse schaal danwel op de schaal van Parkstad. Ook in 2020 is een aantal casussen behandeld in de werkgroep SVREZL, respectievelijk het Bestuurlijk Overleg Ruimtelijke Economie. Voorafgaand is in geval het casussen binnen de subregio Parkstad betrof, eerst binnen de subregio ambtelijk en bestuurlijk afgestemd. Beoogd was om in het najaar van 2020 een tussentijdse evaluatie van de SVREZL uit te voeren. In verband met de coronacrisis en het beter in beeld krijgen van de gevolgen hiervan is besloten de tussentijdse evaluatie begin 2021 uit te laten voeren.

Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg
In het tweede kwartaal van 2020 is de Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg vastgesteld door alle Zuid-Limburgse gemeenten. Deze visie is gericht op het toekomstbestendig maken van de bestemming Zuid-Limburg. Ook richting uitvoering hiervan zijn eerste stappen gezet. De visie is door vertaald in het nieuwe convenant van Visit Zuid-Limburg, die per 1 januari 2021 in gaat. Ook zijn bij alle gemeenten de benodigde budgetten gevoteerd voor een Zuid-Limburg dekkend wandelknooppuntensysteem.

Regionale programmering

Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad
Als uitvoeringsprogramma van de Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg is in Parkstad-verband het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie vastgesteld door de Bestuurscommissie Economie & Toerisme. Dit programma is uitgewerkt op basis van de Zuid-Limburgse visie en de met ondernemers en andere stakeholders uit Parkstad ontwikkelde documenten 'Ambitiedocument Toerisme Parkstad Limburg 2025' en 'Avontuurlijk Parkstad'. Het vormt het uitvoeringsprogramma voor de periode 2020-2024.

Uitvoeringsprogramma Retail
In 2020 is vanuit het Uitvoeringsprogramma Retail met name ingezet op de uitvoering van de Regio Deal projecten uit de 1e en 2e termijn, en zijn i.s.m. gemeenten en projectpartners voorbereidingen getroffen voor de 3e termijn. Daarbij wordt ingezet op projecten die bijdragen aan zowel de algehele doelstellingen uit de Regio Deal (meervoudige opgave) als de inhoudelijke doelstellingen (het versterken van winkelclusters en het onttrekken/transformeren van overtollige winkelmeters). Vanaf najaar 2020 wordt tevens gewerkt aan een gezamenlijke regionale propositie voor een (in 2021) in te richten Rijksfonds, als vervolg op de Regio Deal. Ook zijn belangrijke stappen gezet in het instrumentarium, zie hierna onder 'instrumentontwikkeling'.

Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen
Door de Bestuurscommissie is in mei 2020 het Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen Parkstad vastgesteld. In het uitvoeringsprogramma worden zowel kwantitatieve als kwalitatieve opgaven op de bedrijventerreinen opgepakt. De kwantitatieve opgave komt voort uit de aanhoudende vraag vanuit de arbeidsintensieve medtech-sector, waardoor er een tekort is aan grote kavels op de bedrijventerreinen om de vraag uit de voor de regio belangrijke medtech-sector op te vangen. De kwalitatieve opgave heeft met name te maken met de verduurzaming, bereikbaarheid en kwaliteit van een aantal bestaande bedrijventerreinen.

Circulariteit
De ontwikkeling van het GTB Lab is verder vormgegeven en financieel rond gekomen. In 2021 wordt het GTB Lab gerealiseerd op de Woonboulevard. Ook is eind 2020 vanuit de MKB Innovatieregeling Parkstad een alliantiebijeenkomst georganiseerd rond het thema Circulair Bouwen en is er een kennissessie geweest over Circulair Inkopen/Aanbesteden in samenwerking met Rijkswaterstaat. Verder is er in 2020 gewerkt aan een eerste opzet voor een Regionale Circulaire Economie-strategie en is het speelveld rondom Circulair Bouwen verder in kaart gebracht om de bouwstenen klaar te zetten voor het uitwerken van een Uitvoeringsprogramma Circulair Bouwen Parkstad.

Monitoring

Vestigingenregister
Door middel van het Vestigingenregister worden de ontwikkelingen van het aantal vestigingen en de werkgelegenheid in de regio gemonitord, om daarmee de bedrijven- en werkgelegenheidsdynamiek van Parkstad in kaart te brengen. In het vierde kwartaal van het daarop volgende jaar wordt door onderzoeksbureau Etil op basis van de data uit het Vestigingenregister een jaarlijks rapport uitgebracht over de ontwikkelingen van dat jaar. In 2019 was er voor het tweede jaar op rij weer een positieve werkgelegenheidsontwikkeling met een toename van het aantal banen van 0,7%. Deze werkgelegenheidsgroei kwam met name voort uit de sectoren zorg, onderwijs en de medtech-sector.

Locatus
Via het Locatus-abonnement wordt de ontwikkeling van de winkelvoorraad in Parkstad structureel gemonitord. Hierdoor is er sprake van actueel inzicht in de winkelvoorraad (aantal verkooppunten en vierkante meters) en de leegstand (idem), zowel in algemene zin als op het niveau van de individuele SVREZL-winkelclusters. Daarmee vormt Locatus een belangrijke bron voor de monitoring van het SVREZL-beleid en het Uitvoeringsprogramma Retail in Parkstad. In provinciaal verband wordt voor retail gebruik gemaakt van de gegevens van E'til.

Rebis/Leegstandskaart
Door middel van Rebis worden de ontwikkelingen op de bedrijventerreinen gemonitord voor wat betreft de kavels. Daarnaast wordt ook gebruik gemaakt van de gegevens uit de Leegstandskaart van Het Gegevenshuis voor de leegstand in de panden op de bedrijventerreinen.

Toeristische bestedingen
Elke 4 jaar wordt, in opdracht van Visit Zuid-Limburg, door ZKA Leisure Consultants de omvang van de toeristische bestedingen in Zuid-Limburg onderzocht. In 2019 is dit onderzoek uitgevoerd over het jaar 2018. In vergelijking met het onderzoek van 4 jaar eerder bleek dat er in Parkstad een stijging

van 5,5% van de toeristische bestedingen was, waarbij met name in het verblijfstoerisme een sterke groei van 33% is geweest.

Instrumentontwikkeling

MKB Innovatieregeling
Door de Bestuurscommissie is een MKB Innovatieregeling “Duurzaam en Sociaal Ondernemerschap in Parkstad Limburg” ingesteld. De innovatieregeling heeft tot doel om het sociale en duurzame ondernemerschap van het mkb te versterken, waarbij allianties ontstaan tussen verschillende ondernemers, kennisinstellingen en maatschappelijke organisaties waardoor innovatieve ideeën gezamenlijk worden doorontwikkeld en een bijdrage leveren aan de (maatschappelijke) opgaven van Parkstad. Als financiële prikkel kunnen vouchers worden aangevraagd door mkb-ondernemingen.

Streetwise
De samenwerking met stichting Streetwise is door middel van een subsidiebeschikking verlengd tot eind 2021. Het werkgebied van Streetwise betreft in elk geval de winkelclusters in de treden 1 tot en met 5.1 van de SVREZL, met uitzondering van gemeente Voerendaal en inclusief de clusters in de gemeente Beekdaelen.

Instrumentarium Uitvoeringsprogramma Retail
In het kader van het Uitvoeringsprogramma Retail is een plan van aanpak uitgewerkt om de plancapaciteit voor detailhandel te reduceren. Hiermee wordt bedoeld de juridisch-planologische mogelijkheden voor de functie detailhandel/retail in de vigerende bestemmingsplannen van gemeenten. Daarnaast is een aanpak uitgewerkt voor de ‘Stratenaanpak Parkstad Limburg’, dat tot doel heeft om in 5 straten de transformatie van leegstaande winkels te stimuleren en te faciliteren. Op die manier kunnen positieve impulsen worden gegeven aan de leefbaarheid, die in deze straten onder druk staat.

Experience Center
Door Visit Zuid-Limburg wordt tweede kwartaal 2021 de Visit Heerlen Parkstad Experience geopend in het Maankwartier. Door de Bestuurscommissie is afgelopen jaar besproken om een bijdrage hieraan te leveren om het Experience Center voor de hele regio op te kunnen zetten. Begin van 2020 hebben nog twee fysieke bijeenkomsten met partijen uit de regio plaats gevonden over de inhoud van het Experience Center, gedurende het jaar heeft afstemming met Visit Zuid-Limburg plaats gevonden over de invulling van het Experience Center.

Leisurering
Op de N281 en de Buitenring is toeristische bewegwijzering aangebracht voor de toeristische locaties die meer dan 50.000 bezoekers per jaar ontvangen en/of een toeristisch icoon voor de regio zijn.

Land van Kalk
Vanuit Parkstad wordt bijgedragen aan de toeristisch-recreatieve ontwikkeling van het Land van Kalk, waarbij de samenwerking van (toeristische) ondernemers wordt ondersteund en er een lange termijn visie voor de recreatieve ontwikkeling van het gebied is opgesteld.

2.1.4 BC Wonen en herstructurering

Inleiding

De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering had in 2020 5 speerpunten:

- Uitvoering van het onderdeel wonen en leefbaarheid van de Regio Deal Parkstad Limburg
  - start van de uitvoering van de tweede termijn wonen-projecten van de Regio Deal Parkstad Limburg
  - het onderzoeken en waar mogelijk invullen van alle meekoppelkansen die onder het thema Wonen en leefbaarheid geformuleerd zijn.
- De evaluatie van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg
- De uitvoering van de acties van de regionale woningmarktprogrammering
  - het verder versnellen van gewenste bestaande bouwplannen
  - het schrappen van overtollige plancapaciteit
- Het door ontwikkelen van de Regionale Prestatieafspraken met ROW en ROH, o.a. het voorbereiden van businesscases voor projecten uit de regionale meerjarenprogrammering wonen en leefbaarheid voor de derde termijn van de Regio Deal Parkstad Limburg en projecten die niet in aanmerking komen voor financiering uit de Regio Deal Parkstad Limburg
- Het verder versterken van de relatie met de departementen die specifiek voor wonen essentieel zijn (BZK, LNV, VWS, etc) en het aangaan van coalities met marktpartijen (regionaal en landelijk) om de transformatieopgave ook vanuit die partijen aan te gaan.

Een aantal speerpunten (1, 4 en 5) kwamen bij elkaar in de projecten die met de middelen uit de Regio Deal en van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering (Programmatische Aanpak Particulier Bezit van de DU Bevolkingsdaling en het Sloop- en transformatiefonds) mogelijk werden gemaakt. De twee andere speerpunten (2 en 3) zijn via afzonderlijke trajecten opgepakt.

Regio Deal, onderdeel Wonen en Leefbaarheid (speerpunten 1, 4 en 5)

Eén van de speerpunten van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering van het Jaarplan 2020 is de uitvoering van het onderdeel Wonen en Leefbaarheid uit de Regio Deal. In 2019 is afgesproken dat vanuit de Regio Deal een Rijksbudget van €23 miljoen beschikbaar was voor dit thema en dat door regionale overheden minimaal een evenredig bedrag aan cofinanciering dient te worden geleverd. De afspraak is om hier 1.600 kwetsbare particuliere woningen mee aan te pakken. Daarnaast zijn in de Regio Deal activiteiten van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering vertaald in concrete afspraken met ministeries die ondersteunend zijn aan de aanpak van kwetsbaar particulier bezit of die kansen bieden voor het aanhaken van andere taakvelden.

In december 2019 is in de eerste termijn een bedrag van €5.500.000,- ingezet voor Rolduckerveld dat een totale investering van €123.000.000,- mogelijk maakt en dat een belangrijke bijdrage levert aan de regionale woonopgave. De Rijksbijdrage en de financiële bijdragen van Gemeente Kerkrade, Provincie Limburg en Stadsregio Parkstad Limburg hebben ervoor gezorgd dat het project Rolduckerveld van start is kunnen gaan. Sindsdien is er in 2020 vanuit deze gebiedsontwikkeling gewerkt aan het verstevigen van de integraliteit van de wijkaanpak en is een sociaal programma opgezet. De voorbereidingen voor de uitrol van het regio deal project VoorzieningenWijzer in Rolduckerveld en daarbuiten zijn in 2020 opgepakt en er is in 2019 en 2020 onderzocht of een aanvraag voor de Proeftuin Aardgasvrije Wijken kans zou maken. Er heeft daarnaast onderzzoek plaatsgevonden naar een hele reeks aan mogelijke plusambities (variërend van circulair slopen en bouwen, tot energietransitie, tot natuurinclusief bouwen en de functieverbreding van sociale huur naar economische pijlers en zorgwoningen via het traject flexwonen van de Rijksbouwmeester, enzovoorts. Daarnaast is in 2020 het onderzoek naar retail in het gebied hervat. Al deze initiatieven hebben ook bijgedragen aan de verkenning van mogelijke meekoppelkansen voor de projecten die in 2020 in het kader van de tweede termijn van de regio deal gehonoreerd zijn (hierover later meer). Er is in 2020 echter ook €3 mio van de middelen van wonen en leefbaarheid overgeheveld naar het thema Sociaal economische structuurversterking. Mede naar aanleiding hiervan zullen de doelen van 1600 woningen uit de Regio Deal niet gerealiseerd kunnen worden.

In 2019 is het project IDOP Bocholtz in de eerste termijn van de Regio Deal gehonoreerd. Dit is gebeurd vanuit Voorzieningen en retail, maar in de slipstream zal ook de transformatie van een

aantal huur en particuliere woningen moeten plaatsvinden. Dit onderdeel is in 2020 nog niet ingevuld door de gemeente. Vanuit Wonen en Herstructurering is in 2020 wel ondersteuning aan de gemeente en de corporatie geboden om deze wonenpijler alsnog nader uit te werken om te kunnen voldoen aan de voorwaarden van de beschikking. Echter, omdat de corporatie een fusietraject doorliep, had zij in 2020 nog onvoldoende beleidsruimte en capaciteit om hiervan werk te maken. Eind 2020 zijn de gesprekken weer wat intensiever hervat.

In de tweede helft van 2019 heeft voor 10 wonenprojecten een haalbaarheidsonderzoek plaatsgevonden en is een voorstel voorbereid voor het thema Wonen en leefbaarheid dat in het voorjaar 2020 in het kader van de tweede termijn in procedure is gegaan. Voor de projecten uit dit voorstel is een aanvraag van €9.020.000,- uit de Regio Deal voorbereid, met een bijdrage vanuit de bestuurscommissie van €3.030.000,-. Deze cofinanciering is opgebouwd uit het budget dat vanuit de DU Bevolkingsdaling onder mandaat van de Bestuurscommissie gereserveerd is voor projecten uit de programmatische aanpak particulier bezit en uit het regionale sloop- en transformatiefonds. De 10 projecten zijn samen goed voor ruim €200.000.000,- investeringen in de woningmarkt. De selectie van projecten is in 2019 tot stand gekomen op basis van een aanbod van de woningcorporaties (met 30 projecten) en een aanvulling daarop vanuit de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering (binnen de Regionale prestatieafspraken Parkstad Limburg 2019 – 2024 vastgesteld als gezamenlijke regionale meerjarenprogrammering wonen en leefbaarheid met 40 projecten). De aanvraag is in februari 2020 gehonoreerd en de bijdragen van de Regio Deal, de gemeenten, de Bestuurscommissie en de Provincie zijn bekrachtigd. De tweede termijn projecten zijn met uitzondering van twee projecten die nog verdere uitwerking nodig hadden, allemaal beschikt. Eind 2020 zijn binnen wonen de voorbereidingen opgestart voor de voortgangsrapportages van de projecten uit de eerste en de tweede termijn van de Regio Deal. Deze rapportages moeten jaarlijks rond april worden aangeboden aan het Rijk. In 2021 vindt de tweede voortgangsrapportage plaats.

Het eerste speerpunt van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering uit 2020, namelijk de start van de uitvoering van de tweede termijn projecten van wonen binnen de Regio Deal en het onderzoeken en waar mogelijk invullen van meekoppelkansen is zelfs breder ingevuld dan alleen met de meekoppelkansen van het thema Wonen en leefbaarheid. De projecten voor de eerste en de tweede termijn (gehonoreerd in voorjaar 2020) dragen gezamenlijk bij aan de aanpak van 623 slechte particuliere woningen. Deze aanpak leidt tot gebiedsontwikkelingen, waarin ook synergie is met de aanpak van de sociale huurvoorraad (circa 2000 sociale huurwoningen) en het verbeteren van de sociaaleconomische positie van kwetsbare inwoners door een actieve aanpak achter de voordeur door corporaties en gemeenten. Zo zijn de wonenprojecten aanleiding om ook maatschappelijke problemen als betaalbaarheidsproblemen, schuldenproblematiek en veiligheids- en ondermijningsvraagstukken tastbaar te maken en het hoofd te bieden.

Daarnaast is er werk gemaakt van het thema middenhuur door de opgaven met partners en het ministerie van BZK en met de provincie op te werken en te vertalen in een actieprogramma dat de komende jaren verder wordt uitgerold. Er is geïnvesteerd in de relatie met marktpartijen waardoor zij nu niet alleen meedenken bij commerciële ontwikkeltrajecten, maar nu ook bij de herstructureringsopgaven en leefbaarheidsproblemen in de wijken. Er is bovendien samen met VWS (via RvO) een verkend met enkele corporaties, gemeenten en een zorgpartij wat er nodig is om projecten op het snijvlak zorg en wonen van de grond te krijgen. Dit heeft geleid tot een tool, dat waarschijnlijk in 2021 gevalideerd wordt in 6 pilotwijken. Daarmee is invulling gegeven aan het vijfde speerpunt ‘het versterken van de relatie met de departementen die specifiek voor wonen essentieel zijn (BZK, LNV, VWS, etc) en het aangaan van coalities met marktpartijen (regionaal en landelijk) om de transformatieopgave ook vanuit die partijen aan te gaan.

Hierop sluiten ook de activiteiten aan van het vierde speerpunt ‘het doorontwikkelen van de Regionale Prestatieafspraken met het ROW en het ROH, waaronder het voorbereiden van business cases voor projecten uit de regionale meerjarenprogrammering wonen en leefbaarheid voor de derde termijn van de Regio Deal Parkstad Limburg en de projecten die niet in aanmerking komen voor financiering uit de Regio Deal’. In de Regionale Prestatieafspraken is een drietal themavelden benoemd, namelijk ‘betaalbaarheid & beschikbaarheid’, ‘wonen & zorg’ en ‘duurzaamheid’. Hierbinnen is de aanpak van kwetsbaar particulier bezit en de Regio Deal ingebed. Al deze ingrediënten zijn dus belangrijk om te komen tot een strategisch transformatieprogramma, de doorontwikkeling van de regionale samenwerkingsagenda met corporaties en

huurdersbelangenorganisaties én het opschalen en tot uitvoering brengen van de regionale programmatische aanpak van Particulier Bezit.

De Regionale Prestatieafspraken worden ieder jaar verder verdiept en uitgewerkt in concrete acties en ingrepen. Jaarlijks vindt er dan ook een update plaats die bestuurlijk bekrachtigd wordt door het ROW, het ROH en de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering. In januari 2020 zijn de geactualiseerde Regionale Prestatieafspraken ondertekend, zijn bijdragen gelabeld en zijn de projecten van de tweede termijn van de Regio Deal bestuurlijk gezamenlijk vastgesteld en vervolgens door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering aan de Regionale Regiegroep van de Regio Deal, aan het Dagelijks Bestuur van de Stadsregio en aan het Overleg met het Rijk (Ministeries van LNV en BZK) aangeboden. In het Overleg van 12 februari 2020 is de projectenlijst van de tweede termijn bekrachtigd.

Bijdragen van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering in de RD projecten

- *DU Bevolkingsdaling*
- *Regionaal Sloop- en transformatiefonds*

Vanuit de DU Bevolkingsdaling was in 2019 een totaalbudget beschikbaar van €4.600.000,- voor de ondersteuning van projecten betreffende het thema Wonen en Herstructurering (te weten: de bijdrage aan het project Rolduckerveld, de jaarschijf 2017 t/m 2019 voor de programmatische aanpak particulier bezit en de middelen die al aan het projecten “aanpak particulier bezit” en “Aureliushof” waren toegekend). De Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering heeft al bij de BURAP 2018 besloten deze middelen te reserveren als cofinanciering voor de Regio Deal projecten van het thema wonen en leefbaarheid. Dit is in de BURAP 2019 nogmaals herbevestigd. Gedurende de evaluatie van de voortgang van de projecten van de DU Bevolkingsdaling van de tranches 2016 en 2017 heeft het Dagelijks Bestuur in november 2019 geconstateerd dat de projecten conform verlopen, behalve twee projecten van buiten wonen en één project binnen wonen, zijnde het project Aureliushof in Heerlen. Dit laatste project heeft geen doorgang kunnen vinden, omdat het gebouw aan een andere partij verkocht was. Het Dagelijks Bestuur heeft de gemeenten van de in totaal drie gestagneerde projecten de mogelijkheid gegeven om voor 1 maart 2020 met een projectvoorstel voor een soortgelijk project te komen. De middelen van het project Aurelishof (€450.000) zijn herbestemd voor het project GMS (bestaande uit Saffierflat en de mini-saffiertjes) uit de tweede termijn van de Regio Deal die in februari 2020 is vastgesteld.

Van de in totaal €4.600.000,- is begin 2019 €1.500.000,- aan het project Rolduckerveld gelabeld als dekking in het tekort en als aandeel in de vereiste cofinanciering voor de middelen uit de Regio Deal. Eind 2019 is de beschikking hiervoor afgegeven en is het bedrag overgemaakt naar de corporatie waardoor al meteen in december het transport van ruim 100 van de 200 appartement mogelijk gemaakt werd. In de tweede helft van 2019 is overeenstemming tussen de Bestuurscommissie en het ROW bereikt over de projectenlijst die voor de tweede termijn zou worden onderzocht. De inzet van de DU Bevolkingsdaling als cofinanciering vanuit de bestuurscommissie maakte ook deel uit van de verkenning. Het definitieve voorstel van wonenprojecten voor de tweede termijn is zoals vermeld tot en met december 2019 voorbereid en in 2020 procedure gebracht voor behandeling in een gezamenlijk bestuurlijk overleg van de bestuurscommissie en het ROW in januari 2020. Aanvullend op de middelen van de Programmatische Aanpak Particulier Bezit van de DU Bevolkingsdaling is tevens een deel van het Sloop- en transformatiefonds van de Bestuurscommissie aangeboord om met cofinanciering een bijdrage aan de tekorten in de business cases te leveren.

Evaluatie van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg (speerpunt 2)

In het eerste kwartaal van 2020 is door de 16 wethouders Wonen van Zuid Limburg opdracht gegeven voor de evaluatie van de Structuurvisie en is deze opgestart. Ze is in juli 2020 opgeleverd en vervolgens vertaald en is er op grond hiervan een nieuwe koers (Bouwen naar behoefte) bepaald voor het woningmarktbeleid van de 16 gemeenten (drie subregio’s). Dit heeft onder meer geleid tot het beleid Ruim baan voor goede woningbouwplannen 2021, dat in december door de eerste gemeenten in Zuid Limburg als eigen beleid is vastgesteld. In het eerste kwartaal van 2021 volgen de overige gemeenten. Het nieuwe beleid en de aanbevelingen die nog niet ter hand genomen zijn,

worden de komende jaren verder geconcretiseerd en opgewerkt. Daarnaast heeft de evaluatie een aantal aanbevelingen opgeleverd; enkele aan het adres van de gemeenten en de subregio, anderen aan het adres van de provincie. De provincie heeft de Limburgse Agenda Wonen vastgesteld en is begonnen met het wijzigen van de provinciale verordening die in 2021 wordt vastgesteld. Daarnaast heeft ze in 2020 een Woonlab ingericht waarbinnen in 2020 en later maatregelen voor versnelling onderzocht worden.

Uitvoering van de acties van de Regionale Woningmarktprogrammering (speerpunt 3)

- *versnellen gewenste bestaande bouwplannen en schrappen van overtollige plancapaciteit*

De regionale woningmarktprogrammering is in 2019 verdiept (behoefteonderzoeken) en geactualiseerd vastgesteld. Daarbij is tevens bepaald, dat jaarlijks bij de Burap gerapporteerd wordt hoe de woningmarktprogrammering zich absoluut en kwalitatief ontwikkelt. Dit wordt jaarlijks als update gepubliceerd. Voor het eerste heeft dit in 2020 plaatsgevonden. Vanwege de koerswijziging in het beleid wordt de programmering en de kaders daaromheen sindsdien meer nauwlettend op de voet gevolgd door marktpartijen en corporaties. Andersom wordt vanuit Parkstad sinds 2020 meer werk gemaakt van de samenwerking met de marktpartijen, zodat gerichter werk gemaakt kan worden van goede plannen die helpen de woningmarkt sneller weer in balans te krijgen met nieuwe plannen. De drie subregio's hebben de provincie daarnaast bestuurlijk gevraagd werkt te maken van het schrappen van slechte/overtollige plancapaciteit, zodat er meer ruimte kan komen voor goede plannen. Eind 2020 lag er nog geen voorstel van de provincie, maar werd wel al onderzoek gedaan naar de mogelijkheden daartoe en de rollen die eenieder hierin zou kunnen hebben.

Platform

Voor het uitvoeren van de visies van de bestuurscommissie zijn we afhankelijk van marktpartijen en stakeholders. Daarom is het belangrijk om op regionaal, provinciaal en (inter)nationaal niveau tussen overheden en marktpartijen coalities te smeden, om ervoor te zorgen dat de visies kunnen worden uitgevoerd. In 2020 hebben daarom – naast de reguliere vergaderingen van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering- uiteenlopende bijeenkomsten of digitale webinars plaatsgevonden. Hieronder een indicatie:

- bestuurlijke visiedagen voor onder meer wethouders en ambtenaren wonen, bestuurders en medewerkers van corporaties, vertegenwoordigers van het ROH, Aedes, het ministerie van BZK en de provincie. Middenhuur is bijvoorbeeld een thema waarvoor gedurende een dergelijke visiedag (sept 2020) commitment is opgehaald voor een uitvoeringsprogramma dat in 2021 en verder moet worden opgepakt.
- gezamenlijke werkdagen met gemeenten, corporaties en het ROH die maandelijks plaatsvinden in het kader van de Regionale Prestatieafspraken
- afstemming van de speerpunten in het bestuurlijk overleg van het ROW
- deelname aan/verzorgen van programma's van (landelijke) webinars
- overleg met commerciële marktpartijen, corporaties en het ministerie van BZK in een laboratoriumachtige setting over de herstructureringsopgave van Parkstad, hun mogelijke participatie hierin en de verkenning van de WOM en de Regionale InvesteringsAgenda RIA.
- Daarnaast zijn verschillende bijeenkomsten op Zuid-Limburgs niveau georganiseerd vanuit het BO Wonen Zuid-Limburg en het overleg van de voorzitters van de drie subregio's.

De relatief innovatieve aanpak van Parkstad in de woningmarkt is in 2020 niet onopgemerkt gebleven. Dit is onder meer te danken aan de lobby en de investeringen in onze partners in Den Haag en in de relatie met regio's die ook krachtig werk maken van grootschalige opgaven in de woningmarkt. In de lobby richting de het rijk i.v.m. bijvoorbeeld de verhoging van de overdrachtsbelasting (die 15 september 2020 bekend gemaakt werd en een gat in de begrotingen van de projecten uit de eerste en de tweede termijn van de Regio Deal sloeg), de Tweede Kamerverkiezingen in maart 2021 en het agenderen van de problemen in de particuliere sector is in 2020 intensief opgetrokken met de corporaties in de regio, diverse regio's in het land en het ministerie van BZK. Dit heeft op diverse fronten een positief effect gehad; er is door Heerlen met

ondersteuning van Parkstad twee keer een aanvraag voor de woningbouwimpuls ingediend. De eerste is afgewezen; de tweede is toegekend (€4,5 mio). De lobby met onder meer NPRZ en Noord-Oost Groningen om particulier bezit op de nationale agenda te krijgen en een motie vanuit oppositiepartijen Groen Links en PvdA, heeft in 2020 geleid tot het inrichten van een eenmalig Volkshuisvestingsfonds van €450 mio. Parkstad is eind 2020 intensief gekend in de criteria en doelstellingen van dat fonds in wording. Het loket voor dit fonds gaat in mei 2021 open. Parkstad maakt grote kans een bijdrage te krijgen uit dit fonds. Eind 2020 hebben al enkele verkenningen plaatsgevonden voor een programma dat door Parkstad namens de gemeenten zal worden aangevraagd. Een bijzondere positie heeft Heerlen Noord bij dit fonds aangezien dit gebied deel uit maakt van een traject met het ministerie van BZK in het kader van Stedelijke vernieuwing (een apart traject met 16 gebieden binnen Nederland). DE gemeente bereidt hiervoor sinds medio 2020 een programma voor Heerlen Noord voor. De propositie die Parkstad voorbereid voor een bijdrage uit het Volkshuisvestingsfonds zal de gebieden buiten Heerlen Noord beslaan. De aanvragen worden onderling afgestemd en zullen elkaar versterken. Uitsluitsel hierop is te verwachten eind juli 2021 of later. Met de bijdragen kan een vervolg worden gegeven aan de aanpak van de transformatieopgave in de particuliere woningmarktsector aangezien dit de focus van de regeling is vanuit het licht van leefbaarheid.

Op de schaal van Zuid Limburg ligt er al sinds 2018 het voornemen gezamenlijk een actieplan op het gebied van particulier bezit uit te rollen en is een plan van aanpak vastgesteld. Er was echter onvoldoende commitment en capaciteit om dit van de kant te laten komen. In 2020 is er een bestuurlijk trekker uit het midden van de drie voorzitters van de subregio aangewezen en is er met inzet van capaciteit van de provincie een nieuw plan van aanpak geschreven als aanzet voor een opdracht aan een extern bureau. Dit zal zijn vervolg krijgen in 2021. De provincie Limburg heeft daarnaast via de cofinanciering een rol in de Regio Deal projecten van wonen en heeft in 2020 de concept POVI in procedure gebracht die naar verwachting begin 2021 wordt vastgesteld. Daarin zal ook de koerswijziging van het wonenbeleid in Zuid Limburg te herkennen zijn.

In het kader van het Actieplan Bevolkingsdaling van het Rijk vervulde Parkstad ook in 2020 een belangrijke rol in de verbinding van dit expertisetraject en de regionale invulling hiervan. De DU Bevolkingsdaling is na een evaluatie in het voorjaar van 2020 met een jaar als overbrugging verlengd; in afwachting van een nieuwe systematiek. Vandaar dat de regio een extra tranche heeft gekregen, die wederom voor 75% bij de regio en voor 25% bij de gemeenten terechtgekomen is. Het Actieplan zal in 2021 de afronding in gaan. Binnen het Actieplan is in 2015 experimenteerruimte voor de pilot huisvesting van niet-EU studenten in Parkstad mogelijk gemaakt door de ministeries van BZK en JenV en de IND. Deze pilot loopt 1 april 2021 af. In 2019 heeft er een midterm review plaatsgevonden en is hiervan in 2020 melding gemaakt in de brief aan de Tweede Kamer over de stand van zaken van het Actieplan. Ondanks dat er vanuit de pilot mogelijke koppelkansen met het thema Grensoverschrijdende Samenwerking uit de Regio Deal werden gezien (mobiliteit, huisvesting, wetgeving), is er niets van die kansen gebleken. Andersom zal in het voorjaar van 2021 bij de eindrapportage bij het rijk wel aandacht worden gevraagd voor de bijzondere grensligging van Parkstad en de belemmeringen die dit oproept. Wellicht dat op termijn bepaalde signalen wel kunnen worden opgepikt; al dan niet binnen de Regio Deal.

Marktpartijen, banken en investeerders zouden in 2020 een grotere functie moeten gaan vervullen. Zoals eerder vermeld heeft dit geleid tot een laboratoriumachtige aanpak samen met BZK en corporaties. Er is weinig energie gezet op de bancaire sector in de regio en de NHG aangezien hier zonder tussenkomst van het Rijk weinig beweging in 2020 in te verwachten was. Uitzondering vormt de BNG. Zij denkt al geruime tijd mee in de oplossingen voor de regio en toont zich ook een betrouwbare partner bij het verkennen van vraagstukken als de opgaven in de middenhuur en de belemmeringen daarin.

Regionaal Beleid

Door de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg en de vertaling hiervan in de Regionale en Lokale Woonvisie 2017-2021, het uitvoeringsprogramma SVWZL en het uitvoeringsprogramma bij de Woonvisie is de samenwerking en de afstemming op Zuid-Limburgse schaal en tussen de gemeenten binnen Parkstad in voorgaande jaren ingevuld. Het is bijvoorbeeld geen vraag meer of de aanpak van particulier bezit noodzakelijk is maar veel meer de manier waarop dat gebeurt en in welk tempo. Waar het woonbeleid van Parkstad de afgelopen jaren dus duidelijk vooruit liep op de andere regio’s in Limburg, zien we dat dat in 2020 op de schaal van Zuid Limburg een terugval kende terwijl het beleid van Parkstad steeds verder werd uitgerold via de Regio Deal, de Regionale

Prestatieafspraken en in de prioriteiten van het Rijk. De problematiek in de particuliere sector heeft in 2020 op de schaal van Zuid Limburg veel aandacht verloren doordat politiek en bestuurlijk veel druk werd gezet op het aanpassen van de beleidskaders van de Structuurvisie voor nieuwe woningbouwplannen. Dit heeft onvoorzien veel capaciteit en inzet van de werkgroep Zuid Limburg gevergd, waardoor van afstemming over particulier bezit geen tot bijna geen sprake meer was. De gevolgen van de bestuurlijke koerswijziging voor de Structuurvisie moet in 2021 blijken. Dit zal ook gevolgen hebben voor de actualisatie van de Regionale en Lokale Woonvisie 2017-2021 van Parkstad die eigenlijk in 2021 voorzien was.

Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg
Achtergrond bij de koerswijziging die heeft ingezet: De beleidsmatige speerpunten van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering in 2019 waren de versnelling van gewenste bestaande bouwplannen die niet ten uitvoering komen, het tijdelijk flexibiliseren van de compensatiesystematiek en de voorbereidingen voor de evaluatie van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg.

Het woningbouwbeleid in heel Limburg is in 2018 zowel bij de gemeenten als bij de provincie bestuurlijk en politiek onder een vergrootglas komen te liggen. Ook in 2019 is deze situatie niet veranderd. Dit heeft ertoe geleid, dat de bestuurders van de gemeenten in Zuid Limburg duidelijk stelling hebben genomen over de verdeling van taken en bevoegdheden tussen de Provincie en de regio's.

In 2019 is geconstateerd, dat voor bepaalde doelgroepen onvoldoende plannen van de grond komen. Om dit te stimuleren, is een versoepeling van de compensatiesystematiek van de SVWZL tijdelijk mogelijk gemaakt voor goede woningbouwplannen (in maart 2019 afgestemd in het BO Wonen Zuid-Limburg en als beleidsregel in 2019 in de gemeenteraden vastgesteld).

Om uiteenlopende redenen is in 2019 óók afgesproken om de evaluatie van de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg te vervroegen. In september 2019 heeft daarom een ambtelijke heisessie plaatsgevonden over de uitgangspunten van de evaluatie en heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering in oktober 2019 ingestemd met het voorstel van de voorzitters over de contouren van de Evaluatie. Eind 2019 is de aanbestedingsprocedure namens de Zuid-Limburgse gemeenten vanuit de Stadsregio Parkstad Limburg gestart.

Na de Provinciale Statenverkiezingen in maart 2019 is de provinciale koers m.b.t. het woonbeleid veranderd en in 2020 heeft dit ertoe geleid dat de spelregels steeds meer onderwerp van de maatschappelijke discussie werden.

Mede naar aanleiding hiervan heeft de Bestuurscommissie in 2020 bepaald dat er een aanvalsplan voor woningbouwplannen moet worden opgesteld. De uitgangspunten hiervoor zijn eind 2020 vastgesteld.

Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL)
De Provincie heeft in 2018 een begin gemaakt met de POVI, de opvolger van het POL, die eigenlijk eind 2020 klaar moest zijn. Die termijn is niet gehaald. De POVI gaat begin 2021 in procedure. De visie op Zuid Limburg is daarin geactualiseerd. De evaluatie van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg werd gezien als één van de bouwstenen die zijn beslag zou moeten krijgen in de POVI. Van daar dat de evaluatie uiterlijk medio 2020 klaar moest zijn.

Regionale Woonvisie Parkstad Limburg 2017 – 2021 en Regionale Prestatieafspraken Parkstad Limburg 2019 - 2024
De vigerende Regionale Woonvisie is uitgangspunt voor de Regionale Prestatieafspraken van Parkstad 2019-2024 tussen de Stadsregio, de gemeenten, de 9 corporaties verenigd in het ROW en de huurdersbelangenorganisaties die verenigd zijn in het ROH. De Regionale Prestatieafspraken zijn

ook in 2020 verder geconcretiseerd en de afspraken over de regionale Meerjarenprogrammering en de Regio Deal zijn hierin vastgelegd. Meer hierover in voorgaande onderdelen.

Regionale programmering

Voor de uitrol van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg is in 2018 met de achttien Zuid-Limburgse gemeenten een actieprogramma vastgesteld met daarin de aanpak van particulier bezit. Dit is vanwege de ontwikkelingen op de schaal van Zuid Limburg zoals vermeld onder 'beleid' niet van de grond gekomen.

Eind 2019 werd met Rolduckerveld een eerste grote gebiedsontwikkeling met particulier bezit een feit doordat gemeente, corporaties, regio, provincie en rijk middelen bij elkaar brachten. In 2020 stond de verdere opschaling en de verdere uitrol van het programma **Aanpak Particulier Bezit** centraal als onderdeel van de regionale prestatieafspraken en van de Regio Deal.

In 2020 is vanuit Parkstad de transformatie verder versneld doordat met de Regio Deal middelen, de middelen van de programmatische Aanpak Particulier Bezit uit de DU Bevolkingsdaling en de middelen uit het Sloop- en transformatiefonds van de Bestuurscommissie een groot aantal nieuwe gebiedsontwikkelingen en projecten als de inpondmakelaar werd mogelijk gemaakt, waarbij de scheefgroei en de mismatch tussen de koop- en de huursector wordt aangepakt door kwetsbare particuliere woningen te transformeren

In 2020 waren grote stappen voorzien in het terugdringen van de plancapaciteit; samen met de provincie. De provincie heeft echter enige tijd op zich laten wachten met een aanpak en heeft ook eind 2020 nog geen duidelijkheid gegeven en een marsroute voor de aanpak. Die wordt begin 2021 verwacht waarna het nog zijn beslag moet krijgen in de subregio's.

In 2020 is vanuit de samenwerking in Zuid Limburg geen gebruik meer gemaakt van de Taksforce die in 2019 onderzocht heeft wat beknellende factoren waren in bestaande plannen. De provincie heeft een Woonlab geïnitieerd waarin ze met drie gemeenten in heel Limburg onderzocht heeft waar het aan ligt dat projecten niet of niet snel van de grond komen. De resultaten zijn pas begin 2021 te verwachten. Onbekend is wat dat dus gaat betekenen voor de provinciale aanpak in 2021.

In 2020 is de Woonatlas live gegaan. Dit is een gezamenlijk monitorings- en sturingssysteem van Parkstad en de corporaties gezamenlijk om beter en sneller te kunnen bijsturen op beleid en op uitvoering. In 2021 wordt deze verder uitgebouwd.

<u>Regionale Woningmarktprogrammering 2019 - 2022</u>

De Regionale Woningmarktprogrammering is in maart 2019 door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering vastgesteld. De Regionale Woonvisie en de Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg gaven input voor de actualisatie van de woningmarktprogrammering. Er is sterk ingezet op de ontwikkeling van doelgroepen en de mate waarin zowel het bestaand vastgoed als de programmering daarop aansluit. Bij die actualisatie is een aantal strategische keuzes voor de transformatieopgave naar boven gekomen, die in 2020 hebben meegespeeld bij de evaluatie van de SVWZL (juli 2020). Bij de Burap in september 2020 is een tussentijdse update van de programmering vastgesteld met daarin de kwantitatieve en kwalitatieve wijzigingen (toevoegingen van nieuwe plannen) die sinds het vaststellen van de geactualiseerde programmering tussen februari 2019 en september 2020 hadden plaatsgevonden. Aan de hand van deze updates wordt gemonitord in welke mate de nieuwe plannen bijdragen aan de behoeften in de woningmarkt en het in balans krijgen daarvan.

<u>Regionale programmatische aanpak Particulier Bezit</u>
In 2015 is de bestuursopdracht gegeven om een regionale programmatische aanpak te ontwikkeling voor slecht Particulier Bezit. Van 2015 tot 2017 zijn mogelijke ingrepen onderzocht om de problemen in de particuliere sector aan te pakken. In 2017-2018 is dit vertaald in de uitvoering van pilots. Begin 2019 is op basis van een voortgangsnotitie de aanpak van de slechte particuliere voorraad door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering als speerpunt voor de Regio Deal vastgesteld. In de

Regio Deal is afgesproken om in totaal 1600 particuliere woningen aan te pakken met €23 mio Rijksbijdrage. Daarmee is stevig ingezet op het opschalen van de aanpak van particulier bezit. In 2020 is €3 mio van de Rijksbijdrage omgehangen naar het thema SES. De ingrepen die onder het thema wonen en leefbaarheid mogelijk worden gemaakt zijn:

- woningverbetering van particuliere woningen
- herstructurering van particuliere woningen in samenwerking met corporaties en commerciële marktpartijen
- inponden van particuliere woningen door corporaties
- transitie door aankoop, c.q. exploitatie, c.q. sloop van particuliere woningen

Regionale Meerjarenprogrammering wonen en leefbaarheid

In maart 2019 heeft het ROW een projectenportefeuille van 30 projecten aangeboden voor onderzoek voor de Regio Deal. De bestuurscommissie heeft in afstemming met het ROW besloten deze projectenlijst vast te leggen in een regionale meerjarenprogrammering, die deels (v.w.b. aanpak particulier bezit) dient als onderlegger voor de Regio Deal, en deels (voor de projecten buiten aanpak particulier bezit en/of de projecten die niet met inzet van de Regio Deal mogelijk kunnen worden gemaakt) voor de periode na de Regio Deal. De regionale meerjarenprogrammering is bovendien in oktober 2019 vastgesteld als onderdeel van de Regionale Prestatieafspraken. Eind 2020 is door het Rijk bepaald, dat er €450 mio wordt vrijgemaakt voor problemen in de particuliere woningmarkt waardoor de leefbaarheid onder druk staat. Dit bedrag wordt eenmalig uitgekeerd en is prioritair bedoeld voor de 16 Stedelijke vernieuwingsgebieden (waaronder Heerlen Noord) en de 13 grens- en krimpregio's, waaronder Parkstad. De meerjarenprogrammering van Parkstad wordt aangevuld met nieuwe projecten en vervolgens als basis gebruikt voor de aanvraag die in 2021 wordt gedaan. De eerste contouren voor de regeling zijn eind 2020 door BZK opgesteld en in december. Parkstad is hierbij veelvuldig geraadpleegd. De regeling wordt in het tweede kwartaal voor slechts enkele maanden opengesteld. De regeling wordt ook genoemd als een mogelijke oplossing voor de tekorten die door de verhoging van de overdrachtsbelasting van 2% naar 8% in de business cases van de eerste en de tweede termijn van de Regio Deal zijn ontstaan. Uitsluitsel is pas in 2021 te verwachten.

Taakstellend werkbudget wonen en herstructurering 2020

Ook in 2020 is de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering begonnen met een taakstelling in het budget. In 2019 bedroeg dit 16% van het benodigde werkbudget. In 2020 ging het om een vergelijkbaar percentage (€42.000).

Lopende het jaar en in september is de tussenstand van de uitputting van het budget teruggekoppeld en is de inzet van werkbudget bekrachtigd. Daardoor is de Bestuurscommissie binnen het taakstellend budget kunnen blijven. Daarbij zijn ook procesmiddelen van de Regio Deal ingezet voor activiteiten van Wonen en Herstructurering die procesmatig noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de Regio Deal uit het Jaarplan 2020.

Kennis- en onderzoekstrajecten

De afgelopen jaren is geparticipeerd in het kennis- en onderzoekstrajecten van Platform 31 naar kwetsbare wijken. In 2019 en 2020 is geparticipeerd in de traject 'verduurzaming kwetsbare wijken' en in het traject 'inclusieve wijken'.

Wijkenaanpak

Sinds 2010 loopt de Wijkenaanpak in Parkstad Limburg, waarbij 5 wijken in Parkstad een fysieke transformatie doormaken. In 2019 is de voortgang van de projecten weer onder de loep genomen. Dit is samen met de Provincie gebeurd. Naar aanleiding daarvan is met elke deelnemende gemeente het overleg aangegaan over de uitputting van de middelen. In gezamenlijkheid met Provincie Limburg wordt de voortgang jaarlijks gemonitord en worden eventuele gewijzigde omstandigheden besproken. In 2019 heeft dit bij twee projecten tot wijzigingen geleid die zijn voorgelegd aan de bestuurscommissie. In 2020 heeft de Bestuurscommissie ingestemd met het opstellen van de eindafrekening van vier van de vijf projecten. Voor het vijfde project zal dat besluit medio 2021 plaatsvinden.

Super Circular Estate

Ofwel Super Local zou in 2020 zijn laatste jaar ingaan. Dit project is meerjarig (3 jaar) met bijdrage van in totaal €100.000,- door het DB vastgesteld, maar bij wonen ondergebracht. Door vertraging bij andere partners in eerdere fasen van het project, kunnen bepaalde delen van het totale werkpakket niet worden uitgevoerd, met mogelijk als gevolg, dat de subsidie aan Parkstad gekort wordt. Om de schade hiervan te beperken is begin 2020 met alle partners besloten de uitrol van het onderdeel duurzame mobiliteit dat wel door Parkstad voorbereid was, maar nog niet kon worden uitgerold, niet meer ten uitvoer te brengen tenzij daarvoor uit andere bronnen middelen beschikbaar zouden komen.
Aangezien alle UIA-projecten vanwege Covid 19 een half jaar uitstel van de Europese Commissie hebben gekregen, is er nu ruimte ontstaan om aansluiting te vinden bij het project Velocity dat mogelijk met de middelen van GROS uit de Regio Deal wordt uitgerold. Op die manier kan dan toch voldaan worden aan de deliverables van dit onderdeel van SCE. Dit wordt echter pas in 2021 duidelijk.
Ander aandachtspunt is de kennisdeling waarvoor Parkstad als deliverable verantwoordelijk is. Hiervan kon in het beoogde slotjaar van 2020 ook nog niet in de volle breedte werk worden gemaakt. Ook dit onderdeel valt onder het uitstel dat verleend is en zal dus ook nog in 2021 beslag leggen op capaciteit van Parkstad.

Monitoring

Woonmonitor
In 2020 is de regionale en lokale Woonmonitor 2019 opgesteld. Dit heeft wederom in opdracht van de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering plaatsgevonden omdat dit vanuit de provincie niet gebeurde en continuïteit en kwaliteit van de monitoring wel geborgd moest zijn vanwege allerlei politiek bestuurlijke overwegingen.

De Transformatieopgave van Parkstad wordt regulier iedere twee jaar vastgesteld. In 2020 is die van 2019-2020/2030 vastgesteld. De eerstvolgende is pas weer in 2022 voorzien.

In 2020 is de Woonatlas van Parkstad, het ROW en het ROH gezamenlijk opgeleverd. Daarin zijn onder meer de Woonmonitor, de buurtprofielen van RIGO en de data van kwetsbare particuliere woningen van het Kadaster ingebed. Tevens zijn de voorbereidingen getroffen voor het integreren van de data van het Regionale Strategisch Voorraad Beheer van de corporaties.

In 2019 is het Regionaal Woningmarktonderzoek van 2019 afgezet tegen het Strategisch Voorraadbeheer van de corporaties en zijn op grond van de uitkomsten gezamenlijke afspraken gemaakt over de vastgoedontwikkeling van de corporaties in relatie tot de behoefteontwikkeling van de bewoners van Parkstad. Hieruit volgde een tekort aan woningen voor middenhuur. In 2020 is hierop actie uitgezet en zijn Parkstad, de corporaties, het ministerie van BZK en de provincie gestart met een verkenning naar een mogelijke versnelling van de realisatie van woningen in dit segment.

PBL is mede naar aanleiding van onderzoeksvragen van Parkstad in 2019 een onderzoek gestart naar de relatie tussen sociaaleconomische kwetsbaarheden en de particuliere woningmarkt. DE resultaten hiervan zijn in 2020 gepresenteerd.

Instrumentontwikkeling

De business case modellen voor aanpak particulier bezit (hoogbouw, commerciële herstructurering, inponden, woningverbetering) zijn de basis voor diverse projecten die in de eerste, tweede en derde termijn van de Regio Deal zijn of nog worden voorgedragen voor een bijdrage uit de Regio Deal.

Ook in 2020 is verkend welke nieuwe ingrepen of samenwerkingsstructuren kunnen helpen bij het vergroten van de huursector, het verkleinen van de koopsector, het vergroten van de betrokkenheid

van marktpartijen, de transformatie in algemene zin, renovatie en/of de vernieuwing van de woningvoorraad, het terugdringen van de planvoorraad of de organisatie van gebiedsontwikkelingen.

Al in 2019 is voorzichtig een begin gemaakt met het verkennen van een mogelijke WOM, een wijkontwikkelingsmaatschappij. Daarvoor is een bezoek gebracht aan de WOM Den Haag Zuid-West en is een eerste verkennend advies opgehaald bij Stec Groep. In 2020 is opdracht verleend voor een uitgebreider advies van de Rebel Groep. De resultaten hiervan worden in 2021 verwacht. Daarnaast is eind 2020 overleg gevoerd met een student van Zuyd Hogeschool. Hij zal in 2021 een advies schrijven over kluswoningen. Daarnaast is er in 2020 bestuurlijk opdracht gegeven door de Bestuurscommissie en het ROW om te verkennen hoe meer initiatieven in de middenhuur bevorderd kunnen worden. En in 2020 heeft de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering opdracht gegeven om samen met RvO/ministerie van VWS te verkennen welke aanpak kan helpen bij het uitrollen van wonen/zorgprojecten.

Lobby

Aanvullende op de informatie vorenstaand. In 2020 heeft de lobby richting Tweede Kamerleden niet kunnen plaatsvinden zoals beoogd in het jaarplan 2020. Een aantal overleggen hebben wel digitaal plaatsgevonden. Maar bezoeken aan Den Haag in de aanloop naar de verkiezingen in maart 2021 zijn uitgebleven vanwege Covid 19. Het laatste bezoek aan Den Haag dat nog heeft plaatsgevonden, was in februari 2020. In dat overleg is ambtelijk door Parkstad gesondeerd over / aandacht gevraagd voor het agenderen van de problemen in de particuliere sector en de regelingen die daarvoor in voorbereiding waren. Dit als vervolg op de Regio Deals. In de tweede helft van 2020 is bekend gemaakt dat er een eenmalig fonds wordt ingericht voor de problemen in de particuliere woningen; het zogenaamde Volkshuisvestingsfonds. Daarmee is de opgave in het particulier woningbezit nu ook landelijk op de kaart gezet.

Rondom Kamerdebatten over wonen is deze kwestie ook aangekaart samen met NPRZ.

In november 2019 is een motie aangenomen over het opnieuw inrichten van een sloopregeling voor krimpgebieden en Rotterdam Zuid en was in november een amendement in de Kamer aangenomen, die het mogelijk maakt dat óók woningcorporaties in niet-schaarste gebieden gebruik kunnen maken van een korting op de verhuurderheffing voor de nieuwbouw van sociale huurwoningen. Deze moties zijn belangrijk voor de business cases van Parkstad.

Het project Rolduckerveld is toonaangevend voor de aanpak van particulier vastgoed en de combinatie tussen de fysieke en sociale transformatie en werpt daardoor hoge ogen in de regionale en landelijke medio en staat vaak in de schijnwerpers.
Het project VoorzienigenWijzer is door Schuldenlab.nl landelijk uitgeroepen tot één van de vijf vooraanstaande projecten die landelijk zou moeten worden uitgerold en dan vooral de wijze waarop dit project binnen fysieke gebiedsontwikkelingen wordt ingezet.

Het circulaire gebiedsontwikkelingsproject Super Local is zowel regionaal als nationaal als internationaal een trigger voor het positioneren van de regio. Belemmeringen in de wet- en regelgeving waren in 2019 aanleiding om in de Regio Deal afspraken met het rijk te maken over het ontwikkelen van een regionale strategie voor circulaire economie.

In 2020 is verkend wat de rol van het expertteam woningmarkt kan betekenen voor Parkstad; bijvoorbeeld bij het mobiliseren van marktpartijen. Dit krijgt een vervolg in 2021.
De leerkring van BZK, Parkstad, Rotterdam Zuid en Groningen is ook in 2020 door werkdruk binnen BZK nog niet van de grond gekomen.

Daarnaast is zwaar ingezet op het verbinden van de woonagenda van Parkstad met die van de corporaties. Er zijn diverse trajecten opgestart met woningcorporaties, marktpartijen, banken, et

cetera over de aanpak particulier bezit. In 2020 is samen met BZK, marktpartijen en corporaties werk gemaakt van waarover in 2019 overeenstemming bereikt was over de 'herstructurering met marktpartijen'. Dit traject heeft ondanks de vertraging die Covid 19 heeft veroorzaakt toch nog veel commitment opgeleverd bij alle partijen.

De Provincie Limburg heeft in 2020 de nieuwe Limburgse Agenda Woningmarkt opgeleverd waarop ambtelijke gelobbyd is voor commitment van de Provincie bij de realisatie van de afspraken uit de Regio Deal.

2.1.5 Stuurgroep SES (in 2021 overgang naar Bestuurscommissie SES)

Inleiding

Medio 2018 heeft Parkstad Limburg een voorstel voor een Regio Deal bij het Rijk ingediend, dat in november 2018 goedgekeurd is. Eén van de thema's waarop binnen de Regio Deal wordt ingezet is de sociaal economische structuurversterking.[1]

De aanpak binnen het programma Sociaal Economische Structuurversterking richt zich op de thema's onderwijs, werk en economie, gezondheid en vitaliteit en de samenhang hiertussen. De doelen van de Regio Deal zijn:

- Het bieden van een perspectief op brede welvaart voor de regio als geheel (inwoners, partners en bedrijfsleven), nu én in de toekomst;
- Het realiseren van een trendbreuk in de jarenlange overerving van achterstandsproblemen;
- Het voorkomen en aanpakken van onderwijsachterstanden, het vergroten van de ontwikkelingskansen van kinderen en het toerusten van jongeren voor de arbeidsmarkt;
- Het terugdringen van armoede bij de inwoners door middel van het verhogen van de arbeidsparticipatie;
- Het bevorderen van de gezondheid van de inwoners, met name via preventie

Op 16 januari 2020 heeft de Stuurgroep Sociaal Economische Structuurversterking ingestemd met de voorgestelde uitwerking voor de Programmatische Inzet SES in Parkstad. Deze aanpak bestaat uit:

'Versterking Kansrijke Start', 'Uitrol Gezonde Basisschool van de Toekomst' (GBT) en 'Perspectief op sociaaleconomische zelfredzaamheid (Onderwijs-Arbeidsmarkt)' en de wijkgerichte aanpak die gekoppeld wordt aan de herstructureringsgebieden vanuit de programmalijn Wonen.

Platform

Binnen de themalijn SES (sociaaleconomische structuurversterking) van de Regio Deal is in 2020 veel aandacht geweest voor het verder vormgeven van de ambtelijke en bestuurlijke structuren. De Werkgroep SES is in 2020 als overkoepelend ambtelijk overleg benut en in 2020 is er voor iedere programmalijn binnen SES (te weten: Kansrijke Start, Gezonde Basisschool van de Toekomst en Onderwijs-Arbeidsmarkt en de gebiedsgerichte aanpak) een ambtelijke projectgroep ingericht. Hierin zijn inhoudelijke en procesmatige stukken (zoals projectplannen, aanvraagformulieren voor subsidie uit de Regio Deal en subsidiebeschikkingen) besproken, die voor besluitvorming zijn doorgeleid naar de Stuurgroep SES. De Stuurgroep SES heeft al die inhoudelijke stukken in 2020 beoordeeld en indien nodig ook met positief advies doorgeleid naar de vergaderingen van het Dagelijks Bestuur van Parkstad. Sociaaleconomische structuurversterking is daarbij in 2020 meegenomen in de programma ontwikkeling.

Voor het thema SES is er in de Takendiscussie veel aandacht geweest om de samenwerking regionaal nog sterker te verankeren. Vanuit de Takendiscussie is, in samenhang met de

[1] Overige thema's Regio Deal: Wonen en Leefbaarheid, Retail en Voorzieningen, GROS en Veiligheid.

Strategische Agenda Parkstad 2021-2030, besloten in de vergadering van het Dagelijks Bestuur in december 2020 dat er een bestuurscommissie SES wordt ingesteld. Deze moet dan in de eerste helft van 2021 ambtelijk en bestuurlijk operationeel zijn, zodat dezelfde structuur ontstaat als de andere bestuurscommissies.

De sociaaleconomische opgave in Parkstad vraagt naast de publieke samenwerking met gemeenten, de provincie, het Rijk en Europa nadrukkelijk om een versterkte verbinding en coalitie met het maatschappelijk middenveld, het bedrijfsleven en overige triple helix-partners. De stakeholdersbijeenkomst op 18 december 2019 was hiervoor een eerste aanzet, die vanwege de coronamaatregelen helaas nog geen vervolg heeft gekregen in 2020. Wel zijn de eerste allianties op projectniveau vanuit de Regio Deal tot stand gekomen.

Regionaal Beleid

Het kader voor de uit te voeren werkzaamheden binnen de themalijn SES, is gelegen in de tekst van de Regio Deal Parkstad Limburg (passages m.b.t. de sociaaleconomische structuurversterking). De eerder genoemde doelen uit de inleiding zijn centraal gesteld bij de uitwerking van de programmalijnen Kansrijke Start, Gezonde Basisschool van de Toekomst/verlengde schooldag en de programmalijn Onderwijs-Arbeidsmarkt. Deze programmalijnen landen vervolgens in de gebiedsgerichte aanpak.

Het langjarig doel van de Regio Deal Parkstad en de periode daarna is, Parkstad naar het gemiddelde niveau van Limburg brengen. Dat klinkt misschien als een relatief eenvoudige doelstelling, maar is binnen het sociaaleconomisch domein een enorme opgave, waarmee in 2020 op regionaal niveau een start is gemaakt.

Regionale programmering

Samen met de stakeholders binnen het sociale domein (gemeenten, ondernemers en organisaties uit de triple helix) is in 2020 ingezet op het verder uitwerken van de inhoudelijke programmalijnen binnen SES. Hierbij is continu aansluiting gezocht bij het juiste schaalniveau. Een voorbeeld: Kansrijke Start is door Bureau Trendbreuk van de GGD Zuid-Limburg uitgerold in de zestien Zuid-Limburgse gemeenten waarbij een meer generieke aanpak wordt gehanteerd. Middels geld uit de Regio Deal is er voor een intensivering gekozen voor wat betreft Kansrijke Start, omdat hier de problematieken groter en complexer zijn.

Monitoring

In 2020 is er vanuit Stadsregio Parkstad samen met RIGO en Neimed gewerkt aan een monitoringssystematiek waarbij in de tool van RIGO indicatoren zijn opgenomen om op alle schaalniveaus (van landelijk tot buurtniveau) te kunnen meten hoe men er in Parkstad voorstaat. RIGO heeft het kwantitatieve deel uitgewerkt in de vorm van een dashboard en Neimed is gevraagd om een kwalitatieve duiding te geven van de achterstanden in Parkstad. Vanuit de Werkgroep SES is in Q4 2020 aangegeven dat er nog enkele belangrijke indicatoren misten. Daarop is twee keer een ambtelijke werkgroep monitoring bij elkaar gekomen, waarbij o.a. vertegenwoordigers uit onderwijs, gemeenten en GGD aanwezig waren. Dit krijgt in 2021 een vervolg.

Advisering

Vanuit de intensievere samenwerking op het gebied van SES heeft het DB besloten tot de oprichting van een BC SES, waarin in 2021 wordt voorgebouwd op de bestaande praktijk.

Overig

Vanuit SES is er in 2020 ingestoken op het organiseren van de samenwerking. Daar waar mogelijk zijn er koppelingen gelegd met andere programmalijnen, binnen de gebiedsgerichte aanpak of zijn er koppelingen gelegd met andere stakeholders die voorheen nog niet betrokken waren. Ook is er vanuit het programmabureau intensieve ondersteuning geleverd bij de uitwerking van aanvragen en

is de inhoud van beschikkingen uitgebreid afgestemd. Eind 2020 zijn voor alle programmalijnen middelen beschikt, waardoor men binnen alle programmalijnen een start kon maken met de (voorbereidingen voor de) uitvoering. Voor de programmalijn Kansrijke Start en Center Court (in 2020 omgedoopt tot Vie) is er geen restbudget meer over, maar voor de Gezonde Basisschool van de Toekomst en Onderwijs-Arbeidsmarkt is er wel nog een restbudget over.

In 2020 hebben er meerdere gesprekken plaatsgevonden met de onderwijsstichting Innovo in aanloop naar een alternatief plan voor de implementatie van de verlengde schooldag. Ook hier wordt in 2021 een vervolg aan gegeven. Voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 zal het restbudget besteed worden aan de verdere implementatie van de GBT en aan de implementatie van de verlengde schooldag op een school.

Vanuit SES is er eind 2020 vanuit de programmalijn Onderwijs-Arbeidsmarkt binnen Stadsregio Parkstad en in de projectgroep Onderwijs-Arbeidsmarkt ambtelijk gesproken over de mogelijkheid om een project op te starten dat raakt aan de energietransitie, duurzaamheid (wellicht circulair bouwen) en onderwijs-arbeidsmarkt. Er is vanuit SES een paragraaf geschreven om op te nemen in de teksten van de Regionale Energiestrategie (RES). In 2021 zal een definitief besluit genomen worden of een dergelijk project vanuit het nog resterende budget onderwijs-arbeidsmarkt opgestart kan worden.

2.2 Financieel overzicht programma kerntaken

In de begroting 2020 is na verwerking van het jaarplan 2020, de bestuursrapportage 2020 en de 3e begrotingswijziging voor het programma kerntaken een budget opgenomen van € 4.142.000 plus € 400.000 voor de storting in de reserve Ringwegen en € 968.000 storting in de reserve werkbudget Bestuurscommissies.
Het bedrag van € 4.142.000 bestaat uit:

- Werkbudgetten voor de bestuurscommissies en het Dagelijks Bestuur van totaal € 500.000. Daar is het restant werkbudget Regio Deal (oude EFRO-middelen) van € 300.000 aan toegevoegd voor projecten die gerelateerd zijn aan de Regio Deal.
- Lobby subsidieverwerving € 40.000;
- Loonkosten kernformatie € 1.168.000;
- Kosten organisatie op orde € 269.000;
- Financieringskosten buitenring € 128.000;
- Afschrijvingen buitenring € 265.000;
- De nog niet in de begroting opgenomen middelen van derden/oude EFRO-middelen voor een bedrag van € 1.472.000.

En daarnaast

- Het regionale deel van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling van € 2.933.000;
- Een bedrag van € 1.026.000 voor regionale initiatieven;

<u>Financiële beeld van het programma kerntaken</u>:

In onderstaand overzicht wordt de begroting na verwerking van de 3e (rechtmatigheidsverklaring bestuur) begrotingswijziging weergegeven. Ook de realisatie 2020 is hierin opgenomen.

Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve “werkbudget” van de betreffende Bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Staat van baten en lasten programma Kerntaken:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Werkbudget:	500	800	652	-148
Lobby subsidieverwerver	40	40	39	-1
Bestemming regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	2.933	0	0	0
Afschrijvingskosten Buitenring	240	265	264	-1
Financieringskosten Buitenring	128	128	128	0
Regionale Initiatieven	1.026	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	1.472	918	-554
Loonkosten formatie	1.138	1.138	957	-181
DB besluit "Organisatie op orde"	234	269	189	-80
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	30	30	25	-5
Totale lasten Kerntaken	**6.269**	**4.142**	**3.173**	**-969**
Bijdragen Regionale initiatieven	1.026	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	234	1.536	1.592	56
Totale baten Kerntaken	**1.260**	**1.536**	**1.592**	**56**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-5.009**	**-2.606**	**-1.581**	**1.025**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	968	1.073	105
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	368	393	393	0
Reserve werkbudget Algemeen Bestuur				0
Reserve werkbudget Bestuurscommissies	0	1.473	757	-716
Frictiereserve	30	30	25	-5
Saldo mutaties reserves Kerntaken	**-2**	**528**	**-297**	**-825**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-5.011**	**-2.078**	**-1.878**	**200**

2.2.1 Werkbudgetten

In 2020 is aan werkbudgetten een bedrag van € 500.000 beschikbaar. Daar is het restant werkbudget Regio Deal (oude EFRO-middelen) van € 300.000 aan toegevoegd voor projecten die gerelateerd zijn aan de Regio Deal. In het jaarplan 2020 hebben de bestuurscommissies voorstellen ingediend voor € 950.000. Het AB heeft een taakstelling voor € 150.000 (circa 15%) opgelegd. De verdeling over de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur is als volgt:

Bestuursorgaan	Voorstellen 2020 conform jaarplan	Werkbudget na taakstelling
Wonen en Herstructurering	267	224
Wonen en herstructurering Super Circular Estate	33	33
Ruimte	25	24
Duurzaamheid	75	61
Mobiliteit	70	59
Economie en Toerisme	150	126
Randvoorwaarden Regio Deal	145	128
Programmasturing Regio Deal nieuw	100	84
Subtotaal bestuurscommissies	**865**	**738**
Dagelijks Bestuur	85	62
Totaal voorstellen conform jaarplan	**950**	**800**
Taakstelling	**150**	
Werkbudget	**800**	**800**

Realisatie werkbudgetten bestuurscommissies

In 2020 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL (€ 438.000) zijn volledig ingezet. Van het restant Budget Regio Deal ad € 300.000 is € 114.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2021. In totaal is er op 31 december 2020 nog € 126.000 werkbudget Regio Deal beschikbaar.

Incidentele projectlasten

Er is een subsidiebeschikking ten bedrage van € 16.250 uit 2016 alsnog is met vertraging gehonoreerd als gevolg van een verlate accountantsverklaring. Deze middelen waren niet meer aanwezig waren.

Realisatie werkbudget Dagelijks Bestuur

Van het totale werkbudget 2020 is in het jaarplan een bedrag van € 62.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur. Het werkbudget van het Dagelijks Bestuur is € 34.000 achtergebleven bij het budget van € 62.000. Daarnaast is € 40.000 beschikbaar voor de lobby subsidieverwerving. Dit budget is nagenoeg geheel aangewend.

De besteding van deze middelen was als volgt:

Activiteiten Dagelijks Bestuur (* € 1.000)	Begroting 2020 (bijgesteld jaarplan)	Besteed in 2020	Verschil
Communicatie en regiobranding	40	23	17
Regiodagen, raadsinformatiebijeenkomsten, bestuurskosten	17	2	15
Advies en samenwerking	5	3	2
Werkbudget	**62**	**28**	**34**
Lobby subsidieverwerving	**40**	**39**	**1**
Totaal werkbudget DB	**102**	**67**	**35**

De kosten van de activiteiten van het Dagelijks Bestuur zijn € 35.000 lager dan begroot. Dit komt vooral doordat het proces rondom de Takendiscussie goedkoper is uitgevallen dan verwacht.

De kosten voor communicatie en regiobranding zijn achtergebleven in verband met Corona. Een groot deel van de activiteiten die voorzien waren voor 2020 zijn niet doorgegaan en doorgeschoven naar 2021.

Bij overschotten is het vigerende beleid dat programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur toe te voegen aan het werkbudget van 2021.

Realisatie werkbudget Dagelijks Bestuur inzake Regio Deal
Op 17 januari 2018 heeft het DB in het kader van de voorbereiding van het jaarplan 2018 besloten de bestemming van de EFRO-gelden ad € 859.000 te koppelen aan de Regio Deal. Via het besluit tot 1e begrotingswijziging is dit bedrag ter beschikking gesteld als programmabudget aan het dagelijks bestuur. Indien in 2018 niet het volledige bedrag door het dagelijks bestuur zou worden bestemd zou het restant in de reserve blijven en ter beschikking blijven voor de dekking van activiteiten in 2019 passend binnen de Regio Deal. In de vergadering van 14 maart 2018 is besloten een bedrag van € 85.000, inclusief btw / € 70.000 exclusief BTW als cofinanciering van de door BZK toegekende middelen in te zetten voor de voorbereiding van de Regio Deal. Verder is in de vergadering van het Dagelijks Bestuur van 7 november 2018 besloten om van de oude EFRO middelen een bedrag van € 468.680 in te zetten om de organisatie op orde te krijgen (voor de werkzaamheden exclusief de Regio Deal). Op 6 november 2019 heeft het DB ingestemd met een 2e onttrekking ter hoogte van € 150.000,- aan het werkbudget Regio Deal ten behoeve van diverse activiteiten in het kader van de Regio Deal. In 2020 is het restant ultimo 2019 van Regio Deal budget (afgerond € 300.000) bestemd voor het jaarplan 2020. In 2020 zijn € 186.000 kosten gemaakt (2019 € 59.000, 2018 € 88.000 en 2017 €2.000). Het nog te benutten saldo van het werkbudget voor de Regio Deal bedraagt per 31 december 2020 € 126.000.

Namelijk:

Bestemming EFRO gelden:	€ 859.000
Ontvangen van BZK:	€ 70.000
	€ 929.000
Toebedeeld aan organisatie op orde:	€ 468.000
Besteed tot en met 2019	€ 149.000
Besteed in 2020	€ 186.000
	€ 803.000
Resteert	€ 126.000

2.2.2 Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling (Krimpgelden)

Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar (75%) regionaal in te zetten. Deze middelen zijn allemaal toegekend conform onderstaande tabel. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaatsgevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Naar aanleiding van deze evaluatie is de uitkering met 1 jaar verlengd tot en met 2021.

Projecten krimpgelden (bedragen * € 1.000)	Toegekend 2016	Toegekend 2017	Toegekend 2018	Toegekend 2019	Toegekend 2020	Totaal
Aanpak hoogbouwflats	1.500	0	0	0	0	1.500
Aanpak Saffierflat	0	450	0	0	0	450
Programmatische aanpak particulier bezit	100	850	850	850	850	3.500
Spoorwegverdubbeling Heerlen-Landgraaf	1.000	250	250	250	250	2.000
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	0	213	0	0	0	213
Leisurering	300	0	0	0	0	300
Bedrijventerrein. Oostflank Brunssum	0	400	0	0	0	400
Slot Schaesberg	0	200	200	0	0	400
Revitalisering winkelgebied Nuth	0	350	0	0	0	350
Ransdaal toekomstbestendig	0	192	0	0	0	192
Integraal dorpontwikkelingsplan (I-DOP) Bocholtz	0	0	500	0	0	500
Leisure Lane			600			600
Verwoeste kasteel Etzenrade	0	0	150	0	0	150
Regionale fietsverbinding Geul naar Geleenbeekdal	0	0	150	0	0	150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	0	0	300	0	0	300
Financiële afwikkeling Buitenring	0	0	0	1.500	1.500	3.000
Open Club Klimmen	0	0	0	330	0	330
Landschapspark Uitkijkpunt Huls(veld)	0	0	0	0	330	330
Totaal	**2.900**	**2.905**	**3.000**	**2.930**	**2.930**	**14.665**

In de vergadering van 7 oktober 2020 heeft het Dagelijks Bestuur besloten om voor 2021 een bedrag ad € 500.000 toe te kennen aan Open Club Klimmen en de overige € 2.434.000 toe te kennen aan de Regio Deal.

2.2.3 Regionale Initiatieven

De Regionale Initiatieven zijn gemeentelijke initiatieven en taken waarvan in het verleden met de gemeenten is afgesproken dat de financiering daarvan via Parkstad Limburg loopt. Het betreft de financiering van BTM, het Starterscentrum, het Routebureau, Visit Zuid-Limburg en het Vestigingenregister. Parkstad Limburg ontvangt facturen van de verschillende instellingen en factureert dit gebundeld door naar de verschillende gemeenten. Daarnaast wordt vanuit het budget voor regionale initiatieven een bijdrage geleverd aan het Uitvoeringsprogramma Toerisme.

2.2.4 Brede Doel Uitkering

In 2020 is er geen bedrag per bank ontvangen met betrekking tot beschikkingen BDU/mobiliteit. Ultimo 2020 is er nog 1 BDU-project onderhanden dat Parkstad Limburg samen met de Parkstad gemeenten uitvoert. Dit project is in de SISA opgenomen. Voor de overige projecten is in 2019 de definitieve afrekening over de BDU middelen naar de Provincie gestuurd en door de Provincie conform afrekening vastgesteld. Naar aanleiding hiervan zijn de projecten naar nul gebracht en zijn de betreffende vorderingen en schulden op de Provincie en gemeenten opgenomen. In 2020 zijn een aantal vorderingen en schulden met de Provincie en gemeenten afgehandeld. De laatste posten zullen naar verwachting in 2021 afgehandeld worden.

2.2.5 Cofinanciering door derden van kernactiviteiten

In een aantal gevallen blijkt het mogelijk te zijn (en Parkstad zoekt daar actief naar) om voor projecten/activiteiten van de kernagenda cofinanciering te verkrijgen. De ontvangen middelen en de toevoegingen van deze middelen aan de budgetten voor die activiteiten/projecten alsmede de besteding van deze middelen verloopt via deze post.

2.2.6 Formatie en bezetting programma activiteiten

Kernformatie en bezetting
Voor de kernformatie van 17,7 fte (20 personen) is een bedrag in de begroting 2020 opgenomen van € 1.556.000 voor loonkosten en secundaire arbeidsvoorwaarden.
De loonkosten van de kernformatie moeten als een geheel worden gezien. De onderverdeling naar programma's en overhead is op last van de BBV gemaakt.

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.138	1.138	957	-181
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	30	30	25	-5
Loonkosten kernformatie overhead	388	388	538	150
Totaal	**1.556**	**1.556**	**1.520**	**-36**

Totaal kernformatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
FTE kernformatie programma's	11,9	11,9	11,9	0
FTE kernformatie overhead	4,8	5,8	6,7	0,9
FTE kernformatie	**16,7**	**17,7**	**18,6**	**0,9**

Voor de toelichting op de loonkosten en formatie wordt verwezen naar pagina 46.

2.2.7 Financiering en afschrijving Buitenring

Deze lasten hebben betrekking op de afschrijving en rentekosten van de lening voor een aandeel van Parkstad in de financiering van de Buitenring. Deze afschrijvingskosten (€ 264.000) en rentekosten (€ 128.000) worden gedekt uit de reserve Buitenring. In de reserve wordt jaarlijks een bedrag gestort van € 400.000.

2.2.8 Afwikkeling GBRD

Naar verwachting zal de eindafwikkeling van de GBRD in de eerste helft van 2021 worden afgerond, nadat alle posten waaronder onderstaande voorziening voormalig personeel zijn afgewikkeld. Er zal een eindafrekening voor de gemeenten worden opgesteld en de resterende bedragen zullen worden overgemaakt.

In de jaarrekening 2020 zijn de volgende reserves en voorzieningen opgenomen in verband met de afwikkeling van GBRD.

Reserves (bedragen * € 1.000)	Saldo ultimo 2019	Mutaties 2020	Saldo ultimo 2020
Egalisatie frictiekosten GBRD	62	0	62
Totaal reserves	**62**	**0**	**62**
Voorzieningen			
Voorziening voormalig personeel GBRD	55	-36	19
Totaal voorzieningen	**55**	**-36**	**19**

3 Programma Flexibele Schil

Naast thema's die behoren tot de Kernagenda en waarvan de financiering loopt via de regiobijdragen van de gemeenten is er binnen de samenwerking plaats voor een flexibele schil, waarbij partijen elkaar kunnen vinden via de coalition of willing.

Binnen de flexibele schil zijn de baten en lasten opgenomen voor Grensoverschrijdende samenwerking en de projecten Administratieve ontzorging zonnepanelen en Streetwise.

3.1 Grensoverschrijdende samenwerking

Grensoverschrijdende samenwerking is bij de besluitvorming over de nieuwe kerntaken uit de kernagenda gehaald, maar gezien het belang hiervan hebben de acht colleges in 2015 de voortzetting van de AG Charlemagne bekrachtigd. Dit belang wordt onderstreept doordat grensoverschrijdende samenwerking als thema is opgenomen in de Regiodeal. De structurele bijdrage van Parkstad aan grensoverschrijdende samenwerking bedraagt jaarlijks € 50.000 en wordt conform de afspraken doorberekend aan de gemeenten volgens de gebruikelijke verdeelsleutel van Parkstad Limburg.

Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio

De Arbeitsgemeinschaft Charlemagne Grensregio (opgericht in 2011) is een grensoverschrijdend samenwerkingsverband tussen Parkstad Limburg, Stadt Aachen, Städteregion Aachen, gemeente Heerlen, de Deutschsprachige Gemeinschaft Belgiens en de gemeente Vaals.

In 2019/2020 is door ITEM in opdracht van EGTS EMR een studie uitgevoerd rond het aanhaken van gemeenten en regio's bij de EGTS EMR. Deze is in 2020 afgerond en er zijn met de betrokken potentiële partners samenwerkingsovereenkomsten uitgewerkt. Eind 2020 is de samenwerkingsovereenkomst unaniem door de Vorstand van de Charlemagne Grensregio geaccordeerd.

Vanwege COVID-19 heeft begin 2020 alleen een Ondernemersbijeenkomst 'Charlemagne Interaktief' kunnen plaatsvinden. Vanaf begin maart zijn alle jaarlijkse events van de Charlemagne gecancelled. Hoewel deelname aan events als de Nacht der Unternehmen wel voorzien was, heeft ook dat geen doorgang kunnen vinden omdat deze events zijn doorgeschoven naar 2021.

De Regiodeal Parkstad Limburg en het Rheinische Revier, beide grote projecten die veel raakvlakken qua thema's hebben, zijn tijdens de maandelijkse vergadering van de Trinat regulier besproken. Dit heeft geresulteerd in een nog intensievere samenwerking die vooral tot uiting komt in het Regiodealproject ZL'EU en de plannen rond Humanotop Avantis.

Initiatieven en voortgang projecten grensoverschrijdende samenwerking

Grensoverschrijdende samenwerking speelt een belangrijke rol in de Regiodeal Parkstad Limburg. Binnen dit onderwerp zijn vier thema's benoemd:
- grensoverschrijdende arbeidsmarkt
- mobiliteit
- digitalisering
- euregionale mindset

In 2020 is, onder coördinatie van het Programmabureau Regio Deal, door initiatiefnemers van projecten binnen deze lijnen hard gewerkt aan concretisering. Een aantal projecten is thans voldoende gereed om in de 1e schijf van projecten opgenomen te worden en via tussenkomst van de Stuurgroep GROS ten behoeve van een subsidie in het kader van de 2e termijn van de Regio Deal Parkstad Limburg begin februari 2020 voorgelegd te worden aan de Regionale Regiegroep Regio Deal Parkstad Limburg. Andere projecten zullen nog verder geconcretiseerd moeten worden in opmaat naar de 2e schijf (t.b.v. de 3e termijn Regio Deal in 2021). Daarvoor worden de komende tijd, met inzet van het Programmabureau, verdere gesprekken gevoerd. De uitwerking in concrete programma's/projecten gebeurt in samenwerking met de Duitse partners.

Dankzij middelen uit de Regio Deal bevorderen we het grensoverschrijdend cultureel verkeer, verschaffen we mensen betere aansluiting op de grensoverschrijdende arbeidsmarkt, koppelen we grensoverschrijdende mobiliteitsnetwerken aan elkaar, bijvoorbeeld door het deelfiets-netwerk van Aken uit te breiden naar belangrijke ontwikkelingshubs in Parkstad. In de zgn. tweede termijn van de Regio Deal zijn de volgende projecten tot stand gekomen:

- Ruimtelijke Visie voor Zuid-Limburg in euregionale context (ZLEU): de RWTH Aken onderzoekt, in opdracht van Parkstad Limburg en de provincie, naar mogelijkheden waarop Parkstad (en Zuid-Limburg als geheel), aansluiting kan vinden op de grootschalige ruimtelijke en infrastructurele ontwikkelingen in het Rheinische Revier;

- Gegevensuitwisseling Service Grensoverschrijdende Arbeidsbemiddeling (SGA): ten behoeve van grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling is het van belang dat onderlinge gegevensuitwisseling verbeterd wordt. Daartoe doet de UM (ITEM) een onderzoek;

- Deelsysteem voor e-bikes (Velocity): in het kader van nieuwe mobiliteitsstromen, bereikbaarheid en ook volksgezondheid, wordt een netwerk van openbare e-bikestations (deelfietsen) aangelegd in heel Parkstad, dat op zijn beurt weer verbonden is met het reeds in Aken aanwezige deelfietsnetwerk;

- Theatergrenzen overwinnen: om het aantal bezoekers uit de Stadsregio Aken in Parkstad structureel te vergroten (van 5% naar 15%), wordt een project ontwikkeld om het culturele aanbod in Parkstad beter onder de aandacht te brengen in Duitsland, zowel door een groot kick-off-event te organiseren als een gerichte marketingcampagne op touw te zetten.

3.2 Administratie zonnepanelen

Voor het project Administratie zonnepanelen is een volgende tranche ad € 130.275 gefactureerd aan de betreffende gemeenten. Dit bedrag is als projectbudget opgenomen in de administratie als budget voor de administratieve eenheid die centraal bij Parkstad is georganiseerd voor de contractafwikkeling en de BTW-teruggaaf voor de deelnemers.

3.3 Streetwise

Het project Streetwise is een gezamenlijk project van de gemeenten Brunssum, Heerlen, Kerkrade, Landgraaf, Voerendaal en van Parkstad. De gemeentelijke bijdragen worden op dit programma verantwoord. Streetwise is vanaf 1 juni 2020 omgezet in een subsidierelatie tot en met 31 december 2021. (begrotingspost subsidie)

Het financiële overzicht flexibele schil ziet er als volgt uit:

Programma Flexibele schil (* € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Grensoverschrijdende samenwerking	50	50	50	0
Streetwise	0	105	105	0
Administratie zonnepanelen	0	79	89	10
Totale lasten Flexibele schil	**50**	**234**	**243**	**10**
Grensoverschrijdende samenwerking	50	50	50	0
Bijdrage gemeenten aan Streetwise	0	53	53	0
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	0	130	130	0
Totale baten Flexibele schil	**50**	**233**	**233**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**-1**	**-10**	**-9**
Stortingen in reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	51	42	-9
Onttrekkingen aan reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	52	52	0
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**0**	**1**	**10**	**9**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**0**

Het gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves) van het programma is in 2020 – net als in de begroting - nihil.

4 Algemene dekkingsmiddelen

4.1 Gemeentelijke bijdragen kerntaken

De gemeentelijke bijdragen zijn zodanig berekend dat voor de uitvoering van de kerntaken en de lopende verplichtingen een sluitende begroting wordt verkregen. De verdeling van de bijdrage over de deelnemende gemeenten vindt – zoals vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling Stadsregio Parkstad Limburg van maart 2014 – plaats aan de hand van de meest recent vastgestelde Algemene Uitkering, zijnde 2015. In 2020 is aan regiobijdragen van de gemeenten een bedrag ontvangen conform de begroting 2020. De verdeling over de gemeenten was als volgt:

Gemeente	Verdeelsleutel 2020		Begroting 2020	Realisatie 2020
	AU 2015 Basis	Aandeel gemeente	x € 1.000	x € 1.000
Beekdaelen	20.168	11,01%	297	297
Brunssum	20.192	11,02%	298	298
Heerlen	71.456	39,01%	1.053	1.053
Kerkrade	34.142	18,64%	503	503
Landgraaf	24.424	13,33%	360	360
Simpelveld	6.129	3,35%	90	90
Voerendaal	6.665	3,64%	98	98
Totaal	**183.176**	**100,00%**	**2.700**	**2.699**

Naast de bijdrage van de gemeentes heeft SPL een bijdrage ontvangen inzake het regionaal deel van de Decentralisatie uitkering bevolkingsdaling van € 2.933.000. (verwerkt via de balans conform BBV)

Totaal overzicht algemene dekkingsmiddelen

De algemene dekkingsmiddelen zien er samengevat als volgt uit:

Algemene Dekkingsmiddelen (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen deelnemende gemeenten	2.700	2.700	2.699	-1
Regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	2.933	0	0	0
Totale baten	**5.633**	**2.700**	**2.699**	**-1**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkingsmiddelen	**5.633**	**2.700**	**2.699**	**-1**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**5.633**	**2.700**	**2.699**	**-1**

5 Overhead en bedrijfsvoering en Frictiebudget

5.1 Bedrijfsvoering

Ontwikkeling bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt ingevuld via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan zoals secretariaat, communicatie, officemanagement, hrm, administratie en controlling.

Bedrijfsvoering 2020
In de begroting 2020 is voor bedrijfsvoering een bedrag opgenomen van € 327.000 Hierbij is rekening gehouden dat vanuit de bedrijfsvoering kosten worden doorbelast aan projecten (en dus in mindering zijn gebracht op bruto kosten voor de bedrijfsvoering) en dat er een deel (€ 93.000) gedekt zal worden uit éénmalige frictiekosten.

Huisvesting en bedrijfsvoering Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Huisvesting	70	70	64	-6
ICT	66	66	54	-12
Facilities	20	20	11	-9
Administratie en planning en control	28	28	41	13
Personeelskosten en hrm	50	50	27	-23
Eenmalige frictiekosten herinrichting bedrijfsvoering	0	93	0	-93
Eenmalige frictiekosten BDU	0	0	4	4
Resultaat voorgaande jaren	0	0	4	4
Totaal	**234**	**327**	**205**	**-122**

Toelichting
In 2020 waren de lasten € 205.000, € 122.000 lager dan begroot. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door het feit dat de frictiereserve niet aangesproken hoefde te worden. De kosten voor de opstelling van het interne controleplan inzake de rechtmatigheid kon uit het reguliere budget worden gedekt en de implementatie van het nieuwe financiële systeem is in verband met de Takendiscussie uitgesteld naar 2021.
Hiernaast zijn de huurkosten lager dan begroot doordat het nieuwe huurcontract vanwege Corona nog niet is ingegaan. Ook de kopieerkosten, vergaderkosten en kosten dienstreizen waren als gevolg van Corona lager.
Verder zijn er in 2020 een aantal contracten gewijzigd. Zo is het contract voor de telefonie geoptimaliseerd en was de leaseperiode voor de desktops afgelopen. De ingang van een nieuwe contractperiode van de accountant heeft geleid tot hogere accountantskosten.

Het resultaat voorgaande jaren betreft regionale initiatieven die vorig jaar te laag waren opgenomen.

In 2020 is een deel van de kosten van de bedrijfsvoering doorbelast naar projecten. In 2020 gaat het om een bedrag van € 64.000 (begroot € 40.000). Het gaat om projecten die (gedeeltelijk) extern worden gefinancierd en waarvoor (extra) personele capaciteit wordt ingezet (zoals Streetwise, het zonnepanelenproject, RES ZL en de WoonWijzerWinkel). Inherent hieraan is dat gebruik wordt gemaakt van de bedrijfsvoeringfaciliteiten van Parkstad. De doorbelasting wordt berekend aan de hand van de inzet van personele capaciteit voor die projecten (€ 11.000 per fte). Het risico bestaat dat als op enig moment de dekking (gedeeltelijk) wegvalt er sprake is van een ongedekt tekort.

5.2 Loonkosten, formatie en bezetting

Kernformatie en bezetting
Voor de kernformatie van 18,6 fte (22 personen) is een bedrag in de begroting 2020 opgenomen van € 1.556.000 voor loonkosten en secundaire arbeidsvoorwaarden.
De loonkosten van de kernformatie moeten als een geheel worden gezien. De onderverdeling naar programma's en overhead is op last van de BBV gemaakt.

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.138	1.138	957	-181
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	30	30	25	-5
Loonkosten kernformatie overhead	388	388	538	150
Totaal	**1.556**	**1.556**	**1.520**	**-36**

Per saldo zijn de loonkosten € 36.000 lager uitgekomen dan de begroting doordat de personeelskosten van een programmamedewerker aan de Provincie doorbelast zijn kunnen worden omdat hij 50% van zijn dienstomvang op dit project (RES ZL) werkzaam was.

Totaal kernformatie	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
FTE kernformatie programma's	11,9	11,9	11,9	0
FTE kernformatie overhead	4,8	5,8	6,7	0,9
FTE kernformatie	**16,7**	**17,7**	**18,6**	**0,9**

Het totale aantal medewerkers (inclusief ingehuurde medewerkers t.b.v. projecten en vacatures) per 31 december is 22,7 fte (27 personen).
De overige 4,1 fte (5 personen) is als volgt te verklaren:

- 0,5 fte (1 medewerker) wordt ingezet ten behoeve van Grens Overschrijdende samenwerking (de andere helft is onder kernformatie opgenomen). De kosten worden gedekt uit de flexibele schil.
- 0,56 fte (1 medewerker) is tijdelijk in dienst ten behoeve van de Administratieve Ondersteuning Zonnepanelen. De kosten worden gedekt uit de flexibele schil.
- 1,0 fte (1 medewerkers) wordt ter beschikking gesteld door de Provincie inzake de Regio Deal.
- 1,0 fte (1medewerker) GROS. De kosten zijn gedekt uit incidentele middelen uit de flexibele schil en voor restant van de reserve organisatie op orde.
- 1,0 fte (1 medewerker) programma's. De kosten worden gedekt uit incidentele middelen en restant van de reserve organisatie op orde.

Organisatie op orde
Naast de kosten voor de kernformatie is € 269.000 loonkosten gebudgeteerd voor 2,6 fte in tijdelijke dienst voor 2 jaren naar aanleiding van het DB Besluit van 7 november 2018 "Organisatie op Orde". Dit is inclusief € 28.600 voor de dekking van bedrijfsvoeringskosten. De kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve werkbudget "Organisatie op Orde". De gerealiseerde kosten waren € 80.000 lager omdat een medewerker maar 42 van de 52 weken in dienst was, een deel van de kosten doorbelast kon worden aan het Europees project Reform en een ander deel uit het reguliere p-budget gedekt kon worden. De onttrekking aan de bestemmingsreserve werkbudget "Organisatie op Orde" was eveneens € 80.000 lager dan begroot. De niet opgenomen verlofuren als gevolg van de werkdruk zijn een aandachtspunt. Op de afbouw van dit saldo wordt de komende jaren gestuurd. De bestemmingsreserve werkbudget "Organisatie op Orde" bedraagt ultimo 2020 € 112.000.

5.3 Financiële samenvatting bedrijfsvoering en overhead

Overhead (bedragen * € 1,000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Exploitatielasten				0
Kosten formatie	388	388	538	150
Bedrijfsvoering	234	327	205	-122
Totale lasten Overhead	**622**	**715**	**743**	**28**
				0
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-622**	**-715**	**-743**	**-28**
Stortingen in reserves				0
Onttrekkingen aan reserves				
Frictiereserve		93	0	-93
Saldo mutaties reserves Overhead	**0**	**93**	**0**	**-93**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-622**	**-622**	**-743**	**-121**

5.4 Frictiebudget

Met ingang van 2017 is de bijdrage van de gemeenten in de frictiekosten voortijdig beëindigd, aangezien de transitie sneller verliep dan gepland. De frictiekosten worden met ingang van 2017 volledig gedekt uit de frictiereserve. De omvang daarvan eind 2019 was € 243.000. In 2020 werd in de begroting een bijdrage uit de frictiereserve voorzien van € 30.000. Via de eerste en tweede begrotingswijziging is dit verhoogd naar € 126.000 conform onderstaand overzicht.
De frictiekosten zijn opgenomen bij het Programma Kerntaken en Overhead.

Inzet frictiegelden (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020
Extra loonkosten van 2 medewerkers, die op basis van het Sociaal Plan het salaris betaald krijgen op grond van hun functies en bijbehorende waardering van voor de transitie.	30	30	25
Herinrichting bedrijfsvoering	0	93	0
Resultaatbestemming 2019 (via balans)	0	3	3
Totaal	**30**	**126**	**28**

De gerealiseerde inzet voor de herinrichting bedrijfsvoering is nihil. In 2020 is er een intern controleplan opgesteld ten behoeve van de rechtmatigheidsverklaring. De kosten hiervan (€ 9.000) konden gedekt worden uit het reguliere budget voor de bedrijfsvoering. De implementatie van het nieuwe financiële systeem is doorgeschoven naar 2021.

De resultaatbestemming 2019 is verwerkt via de balans.

In 2021 en latere jaren is er nog sprake van transitie en frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 172.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2020 € 214.000 laat dit toe. Zoals uit onderstaande tabel blijkt zou dan een bedrag resteren van € 35.000. In de risicoparagraaf wordt hier nog nader op ingegaan.

Beroep op frictiekosten na 2020 (bedragen * € 1.000)	Beschikbaar	Verwachte uitgaven na 2020	Restant
Beschikbaar bedrag	214		
Verplichtingen / risico's			
· Extra loonkosten op basis van Sociaal Plan (2 medewerkers)		*95*	
· Herinrichting bedrijfsvoering o.a. implementatie nieuw financieel systeem en archief		*84*	
Totaal	**214**	**179**	**35**

6 Bedrag heffing vennootschapsbelasting

Op basis van een inventarisatie van activiteiten is geconcludeerd dat Parkstad niet vpb-plichtig is. Dit is bevestigd door de belastingdienst.

7 Onvoorzien

In 2020 is geen beroep gedaan op de post onvoorziene uitgaven.

8 Mutaties reserves

In de paragraaf weerstandsvermogen wordt ingegaan op de beleidsintenties van de reserves en de omvang van de reserves.

Reserve Ringwegen

Deze reserve dient ter afdekking van de kapitaallasten van de investeringsbijdrage van € 7,2 miljoen van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005.
Jaarlijks wordt hierin € 0,4 miljoen gestort en de rentekosten van de daarvoor aangegane lening onttrokken. Met ingang van 2020 worden ook de afschrijvingen ten laste van deze reserve gebracht.

Frictiereserve

In 2020 is in de begroting € 126.000 kosten opgenomen die incidenteel worden gedekt uit de frictiereserve:

- Salarisgaranties conform het Sociaal Plan. Deze kosten voor 2 medewerkers in dienst van Parkstad worden geraamd op € 30.000 per jaar. Deze kosten lopen maximaal door tot het vertrek van deze medewerkers als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.
- De incidentele kosten ad € 93.000 voor de herinrichting van de bedrijfsvoering. De gerealiseerde inzet voor de herinrichting bedrijfsvoering is nihil. In 2020 is er een intern controleplan opgesteld ten behoeve van de rechtmatigheidsverklaring. De kosten hiervan konden gedekt worden uit het reguliere budget voor de bedrijfsvoering. De implementatie van het nieuwe financiële systeem is doorgeschoven naar 2021.
- Resultaatbestemming (via de balans) ad € 3.000.

Reserve werkbudget Algemeen Bestuur en Bestuurscommissies

Het is staand beleid om programmagelden, die in enig jaar niet worden besteed, beschikbaar te houden voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar. Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

Mutatie reserves (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Stortingen in reserves:				
- Reserve Ringwegen	400	400	400	0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	1.019	1.114	95
Totale stortingen	**400**	**1.419**	**1.514**	**95**
Onttrekkingen aan reserves				
- Reserve Ringwegen	368	393	393	0
- Frictiereserve	30	123	25	-98
- Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	0		0
- Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	1.525	809	-716
Totale onttrekkingen	**398**	**2.041**	**1.227**	**-814**
Saldo van onttrekkingen en stortingen	**-2**	**622**	**-287**	**-909**

9. Paragrafen

9.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

In deze paragraaf wordt ingegaan op de ontwikkelingen van het weerstandsvermogen / reserves, de voorgeschreven financiële kengetallen en risicobeheersing.

9.1.1 Weerstandvermogen / reserves

Parkstad Limburg beschikt over een algemene reserve om niet begrote kosten te dekken. De algemene reserve heeft per 31 december 2020 een omvang van € 115.000. Deze reserve fungeert als een post onvoorzien. Het dagelijks bestuur is bevoegd om de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor uitgaven met een incidenteel karakter. Uitgaven waarvoor geen dekking kan worden gevonden binnen geautoriseerde budgetten en die kunnen worden aangemerkt als onvoorzienbaar, onvermijdbaar en onuitstelbaar. Wanneer het dagelijks bestuur van deze bevoegdheid gebruik maakt, legt ze daarover in de eerst volgende bestuursrapportage c.q. het eerst volgende jaarverslag verantwoording af. In 2020 is hiervan geen gebruik gemaakt.

<u>Benodigde weerstandsvermogen</u>

De deelnemende gemeenten hanteren het uitgangspunt dat een eigen weerstandsvermogen voor Parkstad niet nodig is om niet-structurele financiële risico's op te kunnen vangen om taken voort te zetten. Dit risico wordt – op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen - gedragen door de deelnemende gemeenten. Dat houdt automatisch in dat Parkstad alleen dient te beschikken over enige financiële armslag om tussentijdse financiële calamiteiten uit de eigen begroting af te kunnen dekken. Een algemene reserve van € 115.000 voldoet aan dit criterium. Dit uitgangspunt is in 2011 geëxpliciteerd in de notitie 'Risico's en weerstandcapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg'.

9.1.2 Financiële Kengetallen

Conform BBV worden de volgende financiële kengetallen opgenomen:

1. Netto schuldquote en netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
2. Solvabiliteitsratio;
3. Structurele exploitatieruimte
4. Grondexploitatie;
5. Belastingcapaciteit

De kengetallen grondexploitatie en belastingcapaciteit zijn voor Parkstad niet aan de orde. De drie relevante kengetallen worden hieronder weergegeven.

Kengetal	*Realisatie 2018*	*Realisatie 2019*	*Realisatie 2020*	*Norm*
Netto schuldquote	*79,10%*	*54,1%*	*46,7%*	*<100%*
Netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen	*79,10%*	*54,1%*	*46,7%*	*<100%*
Solvabiliteitsratio	*42,20%*	*51,6%*	*58,2%*	*>=20%*
Structurele exploitatie	*101%*	*88,6%*	*97,3%*	*<=100%*

* Gecorrigeerd voor schatkistbankieren. Een groot deel van de kortlopende schulden betreft vooruitontvangen projectgelden. Deze staan nog op de bankrekening van het schatkistbankieren.

<u>Netto Schuldquote</u>

De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van Parkstad ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie. Ter duiding van het kengetal geeft de VNG aan dat een kengetal boven de 100 een aanleiding voor alertheid is, een waarde boven de 130 is een signaal om in te grijpen. Het kengetal netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wijkt niet af van de netto schuldquote, omdat SPL in 2018, 2019 en 2020 geen leningen heeft verstrekt.

<u>Solvabiliteitsratio</u>

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin Parkstad in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen en betreft de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De mate van weerbaarheid geeft in combinatie met de andere kengetallen een indicatie over de financiële positie. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%.

<u>Structurele exploitatie</u>

Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties uit/naar reserves, ontstaat het beeld in hoeverre er sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als percentage van de totale baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar. Een percentage kleiner dan of gelijk aan 100% betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

<u>Beoordeling van de kengetallen</u>

De belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting dan wel de realisatie 2019 zijn als volgt verklaarbaar:

1. De netto schuld quote 2020 (46,7%) is ten opzichte van 2019 (54,1%) met circa 7,5% gedaald. Deze daling is positief. De daling ten opzichte van 2019 wordt veroorzaakt door de aflossing op de langlopende lening.
2. De solvabiliteitsratio ontwikkelt zich positief. De solvabiliteitsratio 2020 (58,2%) steeg ten opzichte van 2019 (51,6%) Dit wordt veroorzaakt door de toename van de crediteuren, een éénmalig hoge factuur van de Provincie Limburg inzake de financiële afrekening van de buitenring ad € 10.000.000.

De kengetallen van Parkstad vertonen een positief financieel beeld ten opzichte van de gebruikelijke normen.

9.1.3 Risicobeheersing

Op 30 november 2011 heeft het Parkstad-bestuur ingestemd met de notitie 'Risico's en Weerstandscapaciteit Stadsregio Parkstad Limburg'. Op 19 december 2011 heeft de Parkstadraad de notitie voor kennisgeving aangenomen. De notitie had als doel inzicht te verschaffen in de risico's die de deelnemende gemeenten lopen via de gemeenschappelijke regeling Stadsregio Parkstad Limburg. Dat de deelnemende gemeenten uiteindelijk risicodrager zijn voor de continuïteit van het regiobureau ontslaat het regiobureau niet van de plicht tot een adequaat risicomanagement. Risicomanagement handelt over het rationeel beheersen van de risico's. Voorwaarde daarvoor is het op systematische wijze inzicht verkrijgen in de risico's die het regiobureau loopt: de risicoanalyse.

De Risiconotitie vormt de basis voor de risicobeheersing. Via de paragrafen risicobeheersing in de begroting, bestuursrapportage en jaarstukken wordt ingegaan op de beheersing van risico's die in het risicomanagement bijzondere aandacht behoeven.

Dit zijn thans:
1. COVID-19 (Corona)
2. Transitie- en frictiekosten regiobureau na 2020
3. Inzetten van personele capaciteit op tijdelijke projecten
4. Kosten bedrijfsvoering

<u>COVID-19 (Corona)</u>
De uitbraak van het COVID-19 (Corona) eind februari 2020 heeft een enorme impact op ons allemaal. De wereldwijde pandemie leidt tot ongekende omstandigheden. Voor de aanpak van COVID-19 kijken wij wat we, aanvullend op de landelijke maatregelen van het Rijk, kunnen doen. Dit raakt veel beleidsterreinen van onze organisatie. We streven naar een zo adequaat mogelijke uitvoering van landelijke en lokale maatregelen en naar zoveel mogelijk continuïteit van de reguliere werkzaamheden en van noodzakelijke (digitale) besluitvorming en hebben daarvoor de nodige interne maatregelen genomen. Als netwerkorganisatie is het vooral van belang dat (bestuurlijke) afstemming doorgang kan vinden. Hiervoor maken we zoveel mogelijk gebruik van videobellen. Medewerkers werken zoveel mogelijk thuis. Hiervoor zijn thuiswerkfaciliteiten ingericht. In de praktijk blijkt weliswaar dat fysieke vergaderingen vaak effectiever zijn, de reguliere werkzaamheden en noodzakelijke (digitale) besluitvorming hebben desondanks doorgang kunnen vinden.

De baten zijn niet beïnvloed door Corona. De regiobijdrage van de gemeentes is hierdoor niet gewijzigd.

COVID-19 heeft geen gevolgen gehad voor de debiteurenpositie van SPL. De belangrijkste debiteuren zijn gemeenten en de Provincie Limburg (inzake Regio Deal), waarbij het risico op het niet betalen van facturen gering is. Er zijn geen debiteuren failliet gegaan.

De impact van COVID-19 op de lasten inzake de bedrijfsvoering is niet materieel. Enerzijds zijn er hogere lasten waaronder het inregelen van thuiswerkfaciliteiten en videobellen, anderzijds blijven er kosten achter. Zo zijn de kosten voor communicatie en regiobranding achtergebleven, doordat activiteiten zijn doorgeschoven naar 2021. Verder zijn de printkosten lager, evenals de uitputting van de frictiereserve inzake herinrichting van de bedrijfsvoering (m.n. financiële administratie) naar aanleiding van de gewijzigde verwerking van projecten en is het huurcontract nog niet aangepast. In 2020 heeft COVID-19 geen invloed gehad op aanbestedingen.

Het netto-resultaat op de projecten is altijd nihil. Er hebben geen afwaarderingen op projecten plaats gevonden.

De conclusie is dan ook dat de reguliere werkzaamheden en de noodzakelijke (digitale) besluitvorming doorgang hebben kunnen vinden en dat het resultaat niet negatief beïnvloed is door COVID-19. Naar verwachting geldt de financiële impact ook voor 2021.

Transitie en frictiekosten Regiobureau na 2020
Na 2020 zullen eruit hoofde van de transitie nog frictiekosten gemaakt worden. Te verwachten kosten zijn:

- Salarisgaranties conform het Sociaal Plan. Deze kosten voor 2 medewerkers in dienst van Parkstad worden geraamd op € 95.000.
- In 2021 zullen nog kosten gemaakt worden in verband met de herinrichting van de bedrijfsvoering. Om de bedrijfsvoering mee te laten groeien met de transformatie naar aanleiding van de takendiscussie zal in 2021 een nieuw financieel systeem met een geïntegreerde projectadministratie worden geïmplementeerd. Ook zal de inrichting van het archief worden geactualiseerd. Hiervoor is € 84.000 in de frictiereserve gereserveerd.

Inzetten van personele capaciteit op tijdelijke projecten
Buiten de kernformatie wordt 0,5 fte vaste bezetting gedekt uit de flexibele schil (i.c. voor grensoverschrijdende samenwerking). Als deze dekking zou wegvallen komen de frictiekosten ten laste van Parkstad. De jaarlijkse loonkosten bedragen € 35.000. Indien dit risico zich zou manifesteren, moeten activiteiten worden ondernomen om de dan ontstane boventalligheid ongedaan te maken.

In november 2018 is verder door het DB besloten om 2,6 fte tijdelijke capaciteitsuitbreiding goed te keuren voor een maximum van 2 jaren. (De kosten ad € 234.000 per jaar worden ten laste gebracht van het werkbudget “Organisatie op Orde”) Deze extra capaciteit dient om het takenpakket naar behoren uit te kunnen blijven voeren. In de goedgekeurde begroting 2021 is opgenomen dat de kosten van de 2,6 fte met een tijdelijk dienstverband structureel gemaakt worden.

Kosten bedrijfsvoering
Op 27 november 2013 is het stappenplan ‘toekomst regionale samenwerking’ door het Parkstad-bestuur als uitgangspunt vastgesteld voor de transformatie van Parkstad. Gelijktijdig werd aan de directie van het Parkstad-bureau opdracht gegeven het stappenplan uit te voeren binnen de vastgestelde financiële kaders. Onderdeel van dit stappenplan vormde de uitbesteding van de bedrijfsvoering van Parkstad aan één van de aangesloten gemeenten. Voorwaarde daarbij was dat de materiële kosten voor de bedrijfsvoering en huisvesting gereduceerd zouden worden van € 784.000 naar € 265.000 (een besparing van € 519.000).

Medio 2014 is hiervoor een offerte-traject in gang gezet. Echter geen van de (van 3 gemeenten) ontvangen offertes bleek passend. Daarop is de bedrijfsvoering ingevuld via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening, administratie en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan (officemanagement, hrm en controlling).

Het structurele budget voor de bedrijfsvoering bedroeg in 2020 € 234.000. De werkelijke kosten zijn hoger. Het verschil is in 2020 gedekt door een bedrag van circa € 64.000 (op basis van € 11.000 per fte) door te bereken aan extern gefinancierde projecten, zoals Streetwise en RESZL. Dit is een vergoeding voor zowel de variabele kosten als voor de vaste kosten in de sfeer werkplekken, administratie, personele zorg en faciliteiten.

Door de doorbelasting van kosten in 2020 aan tijdelijke projecten is het (structurele) tekort op de bedrijfsvoering gedekt en is voorkomen dat aanvullend een financieel beroep moest worden gedaan op de deelnemende gemeenten.

Hierbij bestaat het risico dat als op enig moment de dekking (gedeeltelijk) wegvalt er sprake is van een ongedekt tekort. Voor onvoorzienbare en onvermijdbare uitgaven is een algemene reserve van € 115.000 in de cijfers van SPL is opgenomen. De gemeenten dragen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het financiële risico van niet structurele financiële risico’s van de GR SPL.

9.2 Financiering

Inleiding

Voor de inrichting en uitvoering van de treasuryfunctie van decentrale overheden zijn kaders gesteld in de wet Financiering Decentrale Overheden (FIDO). Onder de treasuryfunctie vallen onder andere het geldstromenbeheer, het saldobeheer, liquiditeitsbeheer, financiering, uitzetting van gelden en renterisicobeheer. Parkstad heeft de navolgende instrumenten op het gebied van treasury, te weten het treasurystatuut, de financieringsparagraaf in de begroting, de bestuursrapportages en het jaarverslag. In het treasurystatuut zijn uitgangspunten en kaders opgenomen ten aanzien van het risicobeheer inzake uitgezette gelden, het renterisicobeheer, het koersrisicobeheer, het kredietrisicobeheer, het intern liquiditeitsbeheer en het valutarisicobeheer. Vanaf eind 2013 is door het rijk het Schatkistbankieren ingevoerd, dat als wetswijziging in de wet FIDO is opgenomen. Met de gevolgen van het Schatkistbankieren dient rekening te worden gehouden bij financieringsvraagstukken van de lokale overheid.

Financiering Parkstad

SPL beschikt over één langlopende annuïteitenlening met een oorspronkelijke hoofdsom van € 5.800.000 met een resterende hoofdsom per 31 december 2020 van € 2.927.000. De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en is met een resterende looptijd van 9 jaar in 2029 geheel afgelost. De rentelasten zijn opgenomen in het taakveld 2.1 Verkeer en Vervoer.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is de norm, gesteld in de Wet Fido, voor het maximum bedrag waarmee de Stadsregio de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar) mag financieren. De norm bedraagt 8,2% van het begrotingstotaal volgens de primaire begroting. Het begrotingstotaal bedraagt de totale lasten volgens de begroting inclusief toevoegingen aan de reserves.

Berekening Kasgeldlimiet(bedragen * € 1.000)	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Begrotingstotaal lasten	7.341	7.341	7.341	7.341
Toegestane kasgeldlimiet: 8.2% van het bgrotingstotaal met een minimum van € 300,000	602	602	602	602
Toets kasgeldlimiet				
Toegestane kasgeldlimiet	602	602	602	602
Totaal gemiddelde netto vermogen schuld	-25.925	-27.187	-26.320	-32.054
Ruimte (+) / overschrijding (-)	26.527	27.789	26.922	32.656

De liquiditeitspositie van Parkstad is zodanig dat in 2020 geen beroep is gedaan op kasgeldfinanciering.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beoogt het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente en de daarmee samenhangende rentelasten. Een rentelast kan stijgen bij herfinanciering of renteherziening van een lening. In 2020 heeft geen renteherziening of herfinanciering van lopende leningen plaats gevonden. In 2021 verwachten wij geen renteherziening, herfinanciering van bestaande leningen dan wel nieuwe financieringen.

De vaste schuld van Parkstad heeft uitsluitend betrekking op de voorfinanciering van de Buitenring.

Berekening Renterisiconorm	**2020**
Renteherzieningen	€ 0,0 miljoen
Aflossingen	€ 0,3 miljoen
Totaal renterisico	**€ 0,3 miljoen**
Renterisiconorm (20% van begrotingstotaal)	€ 1,2 miljoen
Ruimte onder renterisiconorm (norm minus risico)	€ 0,9 miljoen

Gelet op het feit dat in 2020 geen sprake was van herfinanciering of renteherziening is de renterisiconorm voor Parkstad louter van theoretisch belang. Parkstad heeft in 2020 de renterisiconorm niet overschreden.

Schatkistbankieren

Vanwege het Schatkistbankieren is het tijdelijk tegen rente uitzetten van overtollige middelen niet mogelijk. Voordelige financieringsresultaten als gevolg van tijdelijke overliquiditeit zijn daardoor nagenoeg uitgesloten. Alle liquide middelen worden dagelijks door de Schatkist afgeroomd en de renteopbrengst van een eventueel 'spaarsaldo 'bij de schatkist is vooralsnog nagenoeg nihil. De maximaal toegestane liquiditeit op de eigen rekening van Parkstad was in 2020 als gevolg van de regels van het Schatkistbankieren € 300.000. Een dergelijk bedrag is nodig voor het reguliere betalingsverkeer en kan niet rentedragend worden uitgezet. Het prudent beleid met betrekking tot uitzettingen, zoals is opgenomen in het treasurystatuut, bestaat daardoor voortaan uit het uitvoeren van het Schatkistbankieren.

9.3 Bedrijfsvoering

De bedrijfsvoering wordt ingevuld via een mix van uitbesteden van taken op het terrein van huisvesting, facilitaire dienstverlening en ICT in combinatie met het in beperkte mate in eigen beheer uitoefenen van taken die dicht bij het primaire proces staan zoals secretariaat, communicatie, officemanagement, hrm, administratie en controlling.

Het structurele budget voor de bedrijfsvoering bedroeg in 2020 – na overheveling van gelden naar de formatie in verband met het uitvoeren van taken in eigen beheer – € 234.000. De werkelijke kosten zijn lager doordat er meer doorbelast kon worden aan extern gefinancierde projecten (zoals Streetwise, het zonnepanelenproject, RES ZL en de WoonWijzerWinkel); circa € 64.000 (op basis van € 11.000 per fte). Dit is een vergoeding voor zowel de variabele kosten als voor de vaste kosten in de sfeer werkplekken, administratie, personele zorg en faciliteiten.
Door de doorbelasting van kosten in 2020 aan tijdelijke projecten is het (structurele) tekort op de bedrijfsvoering gedekt en is voorkomen dat aanvullend een financieel beroep moest worden gedaan op de deelnemende gemeenten. Hierbij bestaat het risico dat als op enig moment de dekking (gedeeltelijk) wegvalt er sprake is van een ongedekt tekort. Voor onvoorzienbare en onvermijdbare uitgaven is een algemene reserve van € 115.000 in de cijfers van SPL is opgenomen. De gemeenten dragen op grond van de Wet Gemeenschappelijke Regelingen het financiële risico van niet structurele financiële risico's van de GR SPL.

9.4 Verbonden partijen

Er zijn geen verbonden partijen.

Deel 2: Jaarrekening 2020

10 Balans

Activa	31-12-2020	31-12-2019
Bedragen x € 1.000,-		
Vaste Activa	**6.940**	**7.204**
Immateriële Vaste activa	**6.940**	**7.204**
Bijdragen aan activa eigendom van derden	6.940	7.204
Vlottende Activa	**37.547**	**23.176**
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	**37.341**	**21.657**
Vorderingen op openbare lichamen	3.622	2.696
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	33.719	18.957
Overige vorderingen	0	4
Liquide middelen	**34**	**35**
Kassaldi	0	1
Banksaldi	34	34
Overlopende activa	**172**	**1.484**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	1.182
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	172	302
Totaal Activa	**44.487**	**30.380**

Passiva	31-12-2020	31-12-2019
Bedragen x € 1.000,-		
Vaste Passiva	**9.212**	**9.147**
Eigen vermogen	**6.264**	**5.899**
Algemene Reserve	115	115
Bestemmingsreserves	6.071	5.787
Gerealiseerde resultaat	78	-3
Voorzieningen	**22**	**58**
Voorziening instandhouding financieel systeem	3	3
Voorziening voormalig personeel GBRD	19	55
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	**2.926**	**3.190**
Onderhandse leningen van:		
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.926	3.190
Vlottende Passiva	**35.275**	**21.233**
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	***10.516***	***580***
Banksaldi	195	196
Overige schulden	10.321	384
Overlopende Passiva	**24.759**	**20.653**
Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	459	487
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
- Europese Overheidslichamen	242	371
- Het Rijk	0	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	989	1.475
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	23.069	18.320
Totaal Passiva	**44.487**	**30.380**

11 Overzicht baten en lasten 2020

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Lasten programma's				
● Programma kerntaken	6.269	4.142	3.173	-969
● Programma flexibele schil	50	234	243	9
Totale lasten programma's	**6.319**	**4.376**	**3.416**	**-960**
Baten programma's				
● Programma kerntaken	1.260	1.536	1.592	56
● Programma flexibele schil	50	233	233	0
Totale baten programma's	**1.310**	**1.769**	**1.825**	**56**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten op de programma's	**-5.009**	**-2.607**	**-1.591**	**1.016**
Lasten divers:				
● Algemene dekkingsmiddelen	0	0	0	0
● Overhead	622	715	743	28
● Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
● Onvoorzien	0	0	0	0
Totale lasten divers	**622**	**715**	**743**	**28**
Baten divers:				
● Algemene dekkingsmiddelen	5.633	2.700	2.699	-1
● Overhead	0	0	0	0
● Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
● Onvoorzien	0	0	0	0
Totale baten divers	**5.633**	**2.700**	**2.699**	**-1**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten divers	**5.011**	**1.985**	**1.956**	**-29**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**2**	**-622**	**365**	**987**
Stortingen in reserves kerntaken:				
● Reserve Ringwegen	400	400	400	0
● Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	1.019	1.114	95
Totale storting in de reserves (last)	**400**	**1.419**	**1.514**	**95**
Onttrekkingen aan reserves kerntaken:				
● Reserve Ringwegen	368	393	393	0
● Reserve werkbudgetten Algemeen Bestuur	0	0	0	0
● Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	1.525	809	-716
● Werkgelegenheidsfonds	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves overhead:				
● Frictiereserve	30	123	25	-98
Totale onttrekking aan de reserves (baten)	**398**	**2.041**	**1.227**	**-814**
Saldo mutaties reserves	**-2**	**622**	**-287**	**-909**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**78**	**78**

Het overzicht van baten en lasten vertoont forse verschillen tussen de realisatiecijfers op de programma's en algemene dekkingsmiddelen ten opzichte van de 3e begrotingswijziging. Deze verschillen betreffen – zoals ook toegelicht in het jaarverslag – hoofdzakelijk baten en lasten van projecten die in de staat van baten en lasten worden opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve "werkbudget" van de betreffende Bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

12 Toelichtingen

12.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding
Alle bedragen in de jaarrekening, tabellen en de toelichtingen daarop zijn genoteerd in duizendtallen tenzij anders vermeld.
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door het Algemeen Bestuur de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken toegekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

BALANS

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Algemeen
De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen worden in mindering gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij wordt de verkregen bijdrage als bate verantwoord.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden
Bijdragen aan activa van derden worden conform artikel 62 en 63 BBV gewaardeerd tegen het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. Dit bedrag is eind 2006 betaald aan de Provincie Limburg en wordt afgeschreven vanaf 2020, een jaar nadat de Buitenring gereed is.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden, worden geactiveerd in overeenstemming met art. 61 BBV als:
- er sprake is van een investering door een derde;
- de investering bijdraagt aan de publieke taak;
- de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;
- de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de derde anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Alleen als de bijdrage aan alle voorwaarden voldoet wordt deze verantwoord onder de immateriële vaste activa (art. 36 BBV).
De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de provincie Limburg gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak. Na afstemming met de Provincie Limburg bedragen de gehanteerde afschrijvingstermijnen in jaren:

- Asfaltconstructie 15
- Funderingsconstructie 40

Het totale bedrag van de afschrijving van de Buitenring is door de Provincie verdeeld op basis van percentages:

- Asfaltconstructie 28%
- Funderingsconstructie 72%

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Vorderingen
De vorderingen (waaronder debiteuren) worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten
Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene- en de bestemmingsreserves, alsmede het nog te bestemmen resultaat van de jaarrekening. Het nog te bestemmen resultaat over het afgesloten boekjaar wordt afzonderlijk gepresenteerd als onderdeel van de algemene reserve. Na besluitvorming door het Algemeen Bestuur over de resultaatsbestemming wordt de resultaatbestemming verwerkt in het daaropvolgende boekjaar.

Voorzieningen
Voorzieningen zijn de op het moment van opstellen van de jaarrekening voorzienbare verplichtingen, verliezen en/of risico’s voor zover de omvang hiervan redelijkerwijs is in te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Vaste schulden
Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva
De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

12.2 Toelichting op de balans per 31 december 2020
(bedragen x € 1.000)

Activa

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	6.940	7.204
Totaal	**6.940**	**7.204**

Het aandeel van Stadsregio Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring bedraagt € 7.204.000 Dit bedrag is eind 2006 betaald aan de Provincie Limburg en wordt afgeschreven vanaf 2020, een jaar nadat de Buitenring gereed is. De verdeling en afschrijvingstermijnen zijn met de Provincie afgestemd:

- Asfaltconstructie 28% afschrijving in 15 jaar
- Funderingsconstructie 72% afschrijving in 40 jaar

Vanaf 2020 wordt voor de dekking van de kapitaallasten (rente en afschrijving) van deze investering jaarlijks € 400.000 gereserveerd ten laste van de Parkstad begroting.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden (bedragen x € 1.000)	**Boek-waarde 31-12-2019**	**Investe-ringen**	**Desinves-teringen**	**Afschrij-vingen**	**Bijdragen van derden**	**Afwaar-deringen**	**Boek-waarde 31-12-2020**
Buitenring asfaltconstructie	2.017	0	0	134	0	0	1.883
Buitenring funderingsconstructie	5.187	0	0	130	0	0	5.057
Totaal	**7.204**	**0**	**0**	**264**	**0**	**0**	**6.940**

Vlottende activa

Uitzettingen met een rente typische looptijd < dan 1 jaar
De specificatie van deze post luidt als volgt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
Vorderingen op openbare lichamen	3.622	2.696
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	33.719	18.957
Overige vorderingen	0	4
Totaal	**37.341**	**21.657**

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**Boekwaarde 31-12-2020**	**Voorziening**	**Balanswaarde**
Vorderingen op openbare lichamen	3.622	0	3.622
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar	33.719	0	33.719
Overige vorderingen	0	0	0
Totaal	**37.341**	**0**	**37.341**

Vorderingen op openbare lichamen

Openstaande debiteuren Parkstad op openbare lichamen
Dit betreffen vorderingen op openbare lichamen, zoals gemeenten en de provincie. Deze vorderingen hebben in het algemeen een ander risicoprofiel dan de privaatrechtelijke vorderingen en zijn nagenoeg geheel begin 2021 ontvangen. Op basis van individuele beoordeling is er geen voorziening debiteuren benodigd per 31 december 2020.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
Openstaande debiteuren Parkstad	3.146	2.200
Voorziening dubieuze debiteuren	0	0
Openstaande debiteuren GBRD	146	146
Te vorderen BTW	330	350
Totaal	**3.622**	**2.696**

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd < dan 1 jaar
De samenstelling van de post Uitzetting in 's rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan 1 jaar is als volgt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
Parkstad Bureau	33.719	19.191
Parkstad GBRD	0	-234
Totaal	**33.719**	**18.957**

Schatkistbankieren:

Benutting drempelbedrag schatkistbankieren bedragen (x € 1.000,-)	**Kwartaal 1**	**Kwartaal 2**	**Kwartaal 3**	**Kwartaal 4**
Op dagbasis buiten 's Rijks schatkist gehouden middelen	34	33	35	34
Drempelbedrag	300	300	300	300
Ruimte onder drempelbedrag	266	267	265	266
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
Berekening drempelbedrag	**verslagjaar**			
Begrotingstotaal verslagjaar	7341			
Het deel van het begrotingsjaar kleiner of gelijk aan € 500 miljoen	7341			
Het deel van het begrotingsjaar dat de € 500 miljoen te boven gaat	0			
Drempelbedrag	300			

Het verplichte schatkistbankieren schrijft voor dat (tijdelijke) kasoverschotten boven het drempelbedrag moeten worden aangehouden bij het Rijk. Het drempelbedrag voor Parkstad is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal indien het begrotingstotaal lager is dan € 500 miljoen met een minimumdrempel van € 300.000. De toetsing hierop vindt plaats op basis van de gemiddelde banksaldi per kwartaal. In 2020 hebben we de norm voor schatkistbankieren niet overschreden zoals blijkt uit bovenstaand overzicht.

Overige Vorderingen
De samenstelling van de post Overige Vorderingen is als volgt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
Vorderingen op niet openbare lichamen	0	4
Verhaal/Afdracht/Dekking IZA/ABP	0	0
Totaal	**0**	**4**

Liquide middelen
De samenstelling van de post liquide middelen is als volgt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
Parkstad Bureau banksaldi	5	5
Parkstad Bureau kassaldi	0	1
Parkstad GBRD banksaldi	29	29
Totaal	**34**	**35**

EMU-saldo
Het EMU-saldo (rekeningsaldo) is het verschil tussen de inkomsten en de uitgaven van de overheid (de Rijksoverheid, sociale fondsen en de decentrale overheden) van een bepaald land in een bepaald jaar. Er kan een tekort of een overschot op de begroting zijn. Decentrale overheden dienen het EMU-saldo te berekenen, zodat op macro niveau het EMU saldo voor Nederland kan worden bepaald. Het EMU saldo van de Stadsregio Parkstad Limburg voor de jaarrekening 2020 is in het volgende overzicht weergegeven.

	EMU Saldo (bedragen x € 1.000)	**2020**	**2021**	**2022**	**2023**
+1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17).	365	23	39	50
+2	Afschrijvingen ten laste van de exploitatie.	0	0	0	0
+3	Bruto dotaties aan de post voorzieningen ten laste van de exploitatie.	0	0	0	0
-4	Investeringen in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd.	0	0	0	0
+5	Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4.	0	0	0	0
+6	Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op de exploitatie verantwoord.	0	0	0	0
-7	Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan).	0	0	0	0
+8	Baten bouwgrondexploitatie (niet op de exploitatie verantwoord).	0	0	0	0
-9	Lasten op balanspost Voorzieningen voor zover deze transacties met derden betreffen.	-36	-22	0	0
-10	Lasten i.v.m. transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten).	0	0	0	0
-11	Verkoop van effecten (verwachte boekwinst).	0	0	0	0
	Berekend EMU saldo	**329**	**1**	**39**	**50**

Overlopende activa

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:		
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	1.182
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	172	302
Totaal	**172**	**1.484**

Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel

Bijdrage (bedragen x € 1.000)		**31-12-2019**	**Toevoegingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2020**
EU		0	0	0	0
Rijk		0	0	0	0
Overige Overheidslichamen - Provincie		1.182	-1.170	12	0
Overige Overheidslichamen - Gemeenten		0	0	0	0
Totaal		**1.182**	**-1.170**	**12**	**0**

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**Bijdrage**	**31-12-2019**	**Toevoe-gingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2020**
Bijdrage Businesscase Herstructurering	Provincie	763	-763	0	0
Bijdrage BIHTS	Provincie	400	-400	0	0
Bijdrage uitvoering Programma Retail	Provincie	12	0	12	0
Overige posten	Provincie	7	-7	0	0
Totaal		**1.182**	**-1.170**	**12**	**0**

De negatieve toevoegingen betreffen de her rubricering van nog te ontvangen gelden van de Provincie. Conform BBV mogen voor projecten alleen de daadwerkelijk ontvangen bedragen worden opgenomen. Daarom heeft er een her rubricering plaatsgevonden van de post ‘Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel’ naar ‘De van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren’. Zie pagina 84 en 85.

Overige nog te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
Overige nog te ontvangen bedragen	5	6
Nog te ontvangen BDU van Provincie	55	39
Nog te ontvangen BDU van Gemeentes	0	192
Overige vooruitbetaalde bedragen	112	65
Totaal	**172**	**302**

Passiva

Vaste Passiva

Eigen vermogen
Het overzicht van het eigen vermogen luidt als volgt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
Algemene reserve	115	115
Bestemmingsreserves	6.071	5.787
Gerealiseerde resultaat	78	-3
Totaal	**6.264**	**5.899**

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, de bestemmingsreserves van Parkstad en het nog te bestemmen resultaat 2020. In het onderstaande overzicht is de stand van de algemene en bestemmingsreserves opgenomen.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**Boek-waarde 31-12-2019**	**Toe-voeging**	**Ont-trekking**	**Bestemming resultaat vorig boekjaar**	**Vermindering ter dekking van afschrijvingen**	**Boek-waarde 31-12-2020**
Algemene reserve Parkstad	115	0	0	0	0	115
Totaal algemene reserves	**115**	**0**	**0**	**0**	**0**	**115**
Egalisatie frictiekosten GBRD	62	0	0	0	0	62
Egalisatie frictiekosten Parkstad	243	0	26	-3	0	214
Ringwegen	3.734	400	128	0	265	3.741
Städte Region Aachen / EGTS	8	0	0	0	0	8
Stortplaatsen	65	0	0	0	0	65
Werkbudget Algemeen Bestuur	13	0	0	0	0	13
Werkbudget Bestuurscommissie Ruimte	193	478	108	0	0	563
Werkbudget Bestuurscommissie Mobiliteit	22	122	40	0	0	104
Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	430	128	151	0	0	407
Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme	403	386	133	0	0	656
Werkbudget Regiodeal	312	0	186	0	0	126
Werkbudget Organisatie Op Orde	301	0	189	0	0	112
Totaal bestemmingsreserves	**5.787**	**1.514**	**962**	**-3**	**265**	**6.071**
Gerealiseerde resultaat	-3	78		3		78
Totaal gerealiseerde resultaat	**-3**	**78**	**0**	**3**	**0**	**78**
Totaal Eigen vermogen	**5.899**	**1.592**	**962**	**0**	**265**	**6.264**

De ontwikkeling van de reserves in 2020 is weergegeven in het overzicht hierboven.
De reserves worden hieronder toegelicht.

Algemene Reserve Parkstad
Het Dagelijks Bestuur is bevoegd de algemene reserve als dekkingsmiddel aan te wenden voor onvoorziene en onvermijdbare uitgaven met een incidenteel karakter. In 2020 heeft het Dagelijks bestuur van deze bevoegdheid geen gebruik gemaakt.

Reserve Egalisatie frictiekosten GBRD
GBRD heeft in 2013 een aantal beëindigingsovereenkomsten met 60-+ medewerkers gesloten. Als gevolg van deze regeling is deze reserve in 2014 gevormd. In 2014 heeft er een dotatie van € 62 plaatsgevonden. In 2021 wordt de eindafrekening desintegratie en frictie GBRD opgesteld.

Reserve Egalisatie frictiekosten Parkstad
Met ingang van de begroting 2017 wordt er geen bijdrage meer gevraagd aan de gemeenten voor de frictiekosten. De nog resterende kosten dienen te worden gedekt uit de reserve frictiekosten.
In 2020 is in de begroting € 126.000 kosten opgenomen die incidenteel worden gedekt uit de frictiereserve:

- Salarisgaranties conform het Sociaal Plan. Deze kosten voor 2 medewerkers in dienst van Parkstad worden geraamd op € 30.000 per jaar. Deze kosten lopen maximaal door tot het vertrek van deze medewerkers als gevolg van het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd.
- De incidentele kosten ad € 93.000 voor de herinrichting van de bedrijfsvoering. De gerealiseerde inzet voor de herinrichting bedrijfsvoering is nihil. In 2020 is er een intern controleplan opgesteld ten behoeve van de rechtmatigheidsverklaring. De kosten hiervan konden gedekt worden uit het reguliere budget voor de bedrijfsvoering. De implementatie van het nieuwe financiële systeem is doorgeschoven naar 2021.
- Het gerealiseerde resultaat 2019 ad € 3.000 negatief is verwerkt via de frictiereserve.

In 2020 en latere jaren is er nog sprake van transitie en frictiekosten. De totale kosten daarvan zijn becijferd op € 172.000. Het saldo van de frictiereserve per 31-12-2020 € 214.000 laat dit toe.

Reserve Ringwegen
Deze reserve dient ter afdekking van de kapitaallasten van de investeringsbijdrage van € 7.204.000 van Parkstad op basis van het bestuursconvenant Binnen- en Buitenring Parkstad Limburg van 15 november 2005.
Jaarlijks wordt hierin € 400.000 gestort en de rentekosten van de daarvoor aangegane lening onttrokken. Met ingang van 2020 worden ook de afschrijvingen ten laste van deze reserve gebracht.

Reserve Städte Region Aachen / EGTS)
Deze reserve is door de resultaatbestemming jaarrekening 2009 en 2010 gevormd uit budgetoverschotten van de AG Charlemagne (de voorloper naar een EGTS). Het doel is de aanloop naar de vorming van een EGTS mogelijk te maken. In 2015 heeft er een onttrekking plaatsgevonden van € 50. In 2020 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden. De verwachting is dat deze reserve nog aangesproken gaat worden in de toekomst.

Reserve stortplaatsen
De voorziening is gevormd ter dekking van de nazorg en eindafwerking van de stortplaats Nieuwenhagen. In 2020 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden.

Reserve Werkbudget Algemeen Bestuur
Bij het instellen van de reserve (12 oktober 2016) is besloten dat de in enig jaar niet bestemde middelen van de werkbudgetten van de bestuurscommissies en het dagelijks bestuur worden toegevoegd aan de reserve werkbudget Algemeen Bestuur. Dit met als doel deze middelen in het daarop volgende jaar opnieuw te bestemmen voor programmadoeleinden. In 2020 heeft hier geen mutatie op plaatsgevonden.

Reserves Werkbudgetten Bestuurscommissies
Om aansluiting te vinden met de BBV worden vanuit de balans voor de projecten op basis van het realisatiebeginsel en matchingprincipe de baten en lasten naar rato van de voortgang van het project verantwoord in de exploitatie. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve “Werkbudgetten Bestuurscommissies”.

Werkbudget Bestuurscommissie Ruimte

Projecten Bestuurscommissie Ruimte (bedragen x € 1.000)	**Boekwaarde 31-12-2019**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Boekwaarde 31-12-2020**
Omgevingsvisie / Novi	20	0	8	12
Leegstandkaart	3	0	1	2
Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET)	22	0	14	8
PALET sociale woningvoorraad	12	0	12	0
PALET Zonneweides	19	0	19	0
Administratieve eenheid Zonnepanelen	70	41	0	111
Palet verduurzaming basisscholen	10	0	10	0
Energie Coöperatie	19	0	19	0
RUD Zuid-Limburg	15	37	0	52
Palet Regionale Coördinator Windenergie	16	3	0	19
Palet VGG	23	0	0	23
Palet Coördinator Warmte	-77	323	0	246
Palet 3.0 Pilot Verduurzaming VvE	2	0	0	2
RESZL (Regionale Energie Strategie Zuid-Limburg)	38	55	0	93
Woonwijzerwinkel	1	19	0	20
Klimaatadaptie Parkstad Limburg	0	0	25	-25
Projecten Bestuurscommissie Ruimte	**193**	**478**	**108**	**563**

Omgevingsvisie € 12 (€ 20)
In de eerste helft van 2020 is een procesvoorstel opgesteld voor het regionaal afstemmingskader van de gemeentelijke omgevingsvisies. In de tweede helft van 2020 is gestart met de uitvoering van fase 1 uit het procesvoorstel. Voor beide trajecten zijn in totaal 3 adviesopdrachten verstrekt aan KuiperCompagnons (totaal € 23k). Daarnaast zijn uit dit budget kosten gemaakt voor een bestuurlijke bijeenkomst over reductie plancapaciteit en actualiteiten ruimte in januari 2020 (€ 1,5k) en een bijdrage aan het NOVI-gebied Zuid-Limburg (€ 7,5k). Het budget is gedekt uit het restant van 2019 en aangevuld met € 25k cf. jaarplan 2020. Het restantbudget wordt in 2021 ingezet t.b.v. de afronding van fase 1.

Leegstandskaart € 2 (€ 3)
De Bestuurscommissie heeft in mei 2017 een bedrag beschikbaar gesteld voor het inrichten van een integrale leegstandsmonitor/ kaart. Vanaf 2018 wordt deze monitor door Het Gegevenshuis tweejaarlijks van een update voorzien en daartoe worden kosten gemaakt.

Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET) € 8 (€ 22)
Bij de start van de energietransitie-aanpak in Parkstad, in 2013, is een bedrag toegekend van € 160 voor het project Parkstad Limburg Energie Transitie (PALET). De boekwaarde per 31 december 2018 was €46 en bedraagt per 31 december 2019 € 22. Uit dit budget worden kosten gedekt die aan de orde zijn bij de voorbereiding van PALET-projecten of –trajecten voordat aan de Bestuurscommissie een concreet en onderbouwd projectvoorstel wordt voorgelegd.

PALET sociale woningvoorraad € 0 (€ 12)
Vanuit de overlegstructuur met de woningcorporaties is in 2018 opdracht gegeven aan onderzoeksbureau CE Delft, dat op buurtniveau in kaart heeft gebracht welke toekomstige warmtevoorziening (bv. all-electric) het meest kansrijk en haalbaar is. Vanaf 2019 zijn de resultaten uit dit project geïntegreerd in het project ‘PALET warmtecoördinator’.

PALET Zonneweides € 0 (€ 19)
Voor het project Zonneweides is oorspronkelijk een bedrag beschikbaar gesteld van € 50. In 2017 zijn enkele visualisaties gemaakt. De kosten daarvan bedroegen € 1. In 2018 is dit budget met € 30 afgeroomd voor ‘PALET Warmtecoördinator’.

Administratieve eenheid zonnepanelen € 111 (€ 70)
Voor het Zonnepanelenproject Parkstad is in de begroting 2017 een bedrag opgenomen van € 452 als budget voor de administratieve ontzorging die centraal bij Parkstad is georganiseerd. Dit bedrag is gebaseerd op de deelname van 7 gemeenten (i.c. exclusief Nuth). Vanaf 2018 doet ook de gemeente Nuth

mee aan het Zonnepanelenproject. De bijdragen van de gemeenten worden gefaseerd door Parkstad gefactureerd.

PALET verduurzaming basisscholen € 0 (€ 10)
Voor dit project is door de Bestuurscommissie in 2017 een bedrag beschikbaar gesteld van € 5. In 2019 is dit budget aangevuld met € 5 om samen met de onderwijskoepels Movare en Innovo de potentiële maatregelen voor verduurzaming en luchtkwaliteit te onderzoeken. In 2020 zijn daartoe de onderzoekskosten gefinancierd.

PALET energie coöperatie € 0 (€ 19)
De bestuurscommissie heeft in 2017 een bedrag van € 37 beschikbaar gesteld voor het project PALET energie coöperatie. Samen met de Natuur- en Milieufederatie zijn inwoners die geïnteresseerd waren in de oprichting van, of participatie in een energiecoöperatie geïnformeerd via bijeenkomsten. Dit project wordt per gemeente uitgevoerd. Het doel is de totstandkoming van energie coöperaties te stimuleren.

RUD Zuid Limburg € 52 (€ 15)
De bestuurscommissie heeft in 2017, voor de uitvoering in 2017, een bedrag van € 27 toegekend aan dit project. In 2018 is wederom een bedrag van € 27 toegekend. Het betreft de meerjarige (2017, 2018, 2019 en 2020) extra inzet van de RUD ten behoeve van de realisatie van de energiebesparingsopgave in de sectoren bedrijven en kantoren. Parkstad-bijdrage is een verdubbelaar van de bijdrage van de gemeenten. De gemeenten zijn individueel een overeenkomst met de RUD aangegaan voor dit project. Het project is nog in uitvoering; vanwege covid-19 hebben in 2020 niet alle bedrijfsbezoeken plaatsgevonden.

PALET Regionale Coördinator Windenergie € 19 (€ 16)
In het Uitvoeringsprogramma hebben diversen gemeenten aangegeven de mogelijkheden voor windenergie te willen onderzoeken. Planvorming en de concrete ontwikkeling van windenergie is complex en de specialistische expertise is binnen de gemeenten niet voorhanden. Derhalve is vanaf 2019 op de regionale schaal een coördinator windenergie aan de slag. Het projectbudget is bijeen gebracht door de Bestuurscommissie (€ 68), de gemeenten Brunssum (€ 10) en Heerlen (€ 25) en wordt verdubbeld via een provinciale subsidie.

PALET Verduurzaming Gemeentelijke Gebouwen (VGG) € 23 (€ 23)
Vanuit de voorbeeldfunctie wordt in PALET ingezet op het verduurzamen van het gemeentelijk vastgoed. In de gemeente Nuth is een succesvolle methode ontwikkeld die binnen dit PALET-project zal worden toegepast op circa 25 gemeentelijke gebouwen. Hiertoe heeft de Bestuurscommissie een projectbudget van € 26 gereserveerd. Alle onderzoeken zijn ultimo 2020 uitgevoerd, enkel de facturatie dient nog plaats te vinden.

PALET Regionale Coördinator Warmte € 246 (€ -77)
Vanwege de complexiteit en samenhang is op regionale schaal een gespecialiseerde warmtecoördinator actief, die verantwoordelijk is voor een regionale warmtevisie (als kader voor de lokale warmteplannen) en een aantal pilotprojecten zal aanjagen. In 2020 heeft de Bestuurscommissie regionaal financiële middelen vanuit de decembercirculaire 2019 gereserveerd voor de realisatie van de Transitievisie Warmte.

PALET Pilot Verduurzaming VvE € 2 (€ 2)
Onderdeel van het Uitvoeringsprogramma PALET 3.0 is het verduurzamen van wooncomplexen met een Vereniging van Eigenaren-construct. Daartoe is de samenwerking aangegaan met VvE Beheer Parkstad, die per wooncomplex in samenspraak met het VvE-bestuur de kansrijke energiemaatregelen benoemt.

RESZL (Regionale Energie Strategie Zuid Limburg) € 93 (€ 38)
De Bestuurscommissie heeft er in 2019 mee ingestemd om de kosten voor onderzoek en communicatie/participatie voor het RES-proces voor te financieren. In 2020 zijn er kosten gemaakt voor extern onderzoek, advisering en communicatie rondom het opstellen van de concept-RES Zuid-Limburg. In 2020 zijn de middelen aangevuld met €98 vanuit de Rijksmiddelen voor de RES-regio.

Woonwijzerwinkel € 20 (€ 1)
In 2019 en 2020 zijn onder regie en coördinatie van de bestuurscommissie, en in afstemming met de succesvolle Woonwijzerwinkel in Rotterdam, voorbereidingen getroffen om het WoonWijzerWinkel-concept uit te werken voor de regio Parkstad. Dit heeft in 2019 geleid tot diverse besluiten van de bestuurscommissie, onder meer in een eensluidend raadsvoorstel waarover alle gemeenteraden begin 2020 hebben besloten. De Woonwijzerwinkel wordt hèt energieloket van de Parkstad-gemeenten. In 2020 zijn er kosten gemaakt voor de voorbereidingen van de WoonWijzerWinkel, zowel t.b.v. het besluitvormingsproces in de gemeenten als t.b.v. de werkelijke realisatie van de WoonWijzerWinkel (najaar 2020).

Klimaatadaptie € -25 (€ 0)

De Bestuurscommissie heeft in september 2020 op verzoek van Samenwerkingsverband Water Parkstad Limburg (SWPL) besloten om de coördinerende en inhoudelijke rol voor het opstellen van een regionale klimaatadaptatiestrategie en uitvoeringsagenda voor de duur van de werkzaamheden bij Parkstad Limburg neer te leggen. Na het aangaan van een samenwerkingsovereenkomst met gemeente Heerlen (namens SWPL) zullen de hiervoor benodigde financiële middelen beschikbaar worden gesteld.

Werkbudget Bestuurscommissie Mobiliteit

Projecten Bestuurscommissie Mobiliteit (bedragen x € 1.000)	**Boekwaarde 31-12-2019**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Boekwaarde 31-12-2020**
Deelname EU project RAISE/REFORM	-83	79	0	-4
Deelname EU project SUMP	90	0	40	50
Bewegwijzeringsplan	-6	6	0	0
Interreg EMR project ECON Velocity Station	2	0	0	2
Mobiliteit Algemeen	9	14	0	23
Parkstad Bereikbaar	10	0	0	10
Zuid-Limburg Bereikbaar	0	15	0	15
CBS data-onderzoek ODiN	0	8	0	8
Projecten Bestuurscommissie Mobiliteit	**22**	**122**	**40**	**104**

Deelname EU project RAISE / REFORM € -4 (€ -83)
Parkstad neemt deel aan het EU Project RAISE dat een naamswijziging heeft ondergaan, nl. REFORM. In 2020 is in het kader van REFORM gewerkt aan de ontwikkeling van een regionale SUMP (Sustainable Urban Mobility Plan), waarmee tevens een einde komt aan het project zelf. .
Over het zevende en achtste semester (1-1-2020 t/m 31-12-2020) van REFORM zijn de totale kosten over deze periode € 4 en als zodanig in één Payment Claim eind 2020 ingediend en nog te ontvangen.

Deelname EU project SUMP € 50 (€ 90)
De noodzakelijke doorvertaling van het verouderde RVVP naar een nieuw en duurzaam regionale mobiliteitsvisie (SUMP) is, met medewerking van het bureau Braining the Future, in 2020 verder ontwikkeld. Om tot deze visie op mobiliteit voor Parkstad te komen, hebben we 3 workshops gehouden met medewerkers van de afdelingen Ruimte, Mobiliteit, Milieu & Duurzaamheid, Welzijn, Sociaal Domein en Leefomgeving. Het resultaat ervan is een Mobiliteitsvisie (SUMP) Parkstad, die aan de hand van een samenvatting van de bovenstaande workshops, is uitgewerkt in een animatie(filmpje) van ruim twee minuten. De totale kosten hiervan waren € 14 en de dekking vanuit het jaarplan 2020 was € 24. In 2020 is besloten € 50 te reserveren voor de ontwikkeling van een Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP) ter vervanging van het verouderde Regionaal Verkeers- en Vervoerplan (RVVP) en toe te voegen aan Mobiliteit Algemeen.

Interreg EMR project ECON (Velocity Station) € 2 (€ 2)
Station in Kerkrade is als deliverable in 2018 opgeleverd en in 2020 zijn er geen kosten in het Interreg EMR project ECON gemaakt. Wel is in 2020 een aanvraag voor een budget shift door Parkstad als partner in dit project voor het opzetten en implementeren van een E-bike deelsysteem als netwerk in Parkstad. Deze aanvraag voor een bedrag van € 400 is ook als zodanig gehonoreerd en toegewezen aan Parkstad,

waardoor de (co)financiering voor E-bike deelsysteem Velocity in Parkstad (20 laadstations en 80 E-bikes, verdeeld over de 7 betrokken Parkstad-gemeenten, voor een periode van 5 jaar na voltooiing netwerk) is gerealiseerd.

Mobiliteit Algemeen €23 (€ 9)
In 2020 is besloten € 50 te reserveren voor de ontwikkeling van een Sustainable Urban Mobility Plan (SUMP) ter vervanging van het verouderde Regionaal Verkeers- en Vervoerplan (RVVP) en toe te voegen aan Mobiliteit Algemeen. Daarnaast is er een bijdrage € 36 uit deze middelen gedaan om het tekort, dat was ontstaan bij de afrekening van de Buitenring (totaal € 10 miljoen resultaatsverplichting, zie ook DU-Buitenring).

Parkstad Bereikbaar € 10 (€ 10)
Deze gereserveerde middelen uit 2019 zijn in 2020 ook niet aangesproken vanwege het feit dat de inzet van het programmabureau Zuid Limburg Bereikbaar niet heeft plaatsgevonden. Wel zullen in 2021 deze middelen, samen met de hieronder aangegeven middelen voor Zuid Limburg Bereikbaar, worden ingezet voor fietsstimulering en gebruik E-bike deelsysteem Velocity.

Zuid-Limburg Bereikbaar € 15 (€ 0)
Deze gereserveerde middelen zijn in 2020 niet aangesproken vanwege het feit dat de inzet van het programmabureau Zuid Limburg Bereikbaar niet heeft plaatsgevonden. Wel zullen in 2021 deze middelen, samen met de hierboven aangegeven middelen voor Parkstad Bereikbaar, worden ingezet voor fietsstimulering en gebruik E-bike deelsysteem Velocity.

CBS data-onderzoek ODiN € 8 (€ 0)
Daarvoor heeft de bestuurscommissie € 20 gereserveerd in 2020 en er is gestart met het onderzoek, waarvoor € 12 is overgemaakt aan gemeente Heerlen, die namens Parkstad, als opdrachtgever fungeert voor dit onderzoek aan het CBS. Echter, door corona zullen er aanpassingen plaatsvinden in het onderzoek in 2021, waar budgettair geen nadeel uit zal ontstaan. Tevens is ook voor 2021 een reservering van € 20 voor dit onderzoek, conform afspraak, vastgesteld.

Werkbudget Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering

Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	Boekwaarde 31-12-2019	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2020
Aanpak Particulier Bezit (voorheen: Hoogbouwflats Brunssum)	62	0	5	57
Aanpak Particulier Bezit Inponden	0	0	0	0
Wonen & Zorg	-1	0	0	-1
Uitvoeringsprogramma Regionale Woonvisie	82	0	8	74
UIA Housing	0	0	0	0
Woonmonitor Parkstad Gemeenten	7	0	0	7
Integrale monitoring wijken(Parkstad Breed)	70	0	25	45
Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen	17	0	0	17
Geprioriteerd budget speerpunten 2019	-5	0	0	-5
Actieplan Wonen Zuid-Limburg	25	0	0	25
Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars	25	0	0	25
Regionale Prestatieafspraken/Strategische Samenwerkingsagenda/Regionaal Meerjarenprogramma Wonen en Leefbaarheid	21	0	0	21
Renovatiemakelaar	12	0	11	1
Actualisering transformatieopgave	2	0	0	2
Woningmarktprogrammering	3	0	0	3
Super Circular	34	25	0	59
Map Gallery Integrale wijkmonitor wonen (en zorg)	40	0	40	0
Stakeholdersbijeenkomsten wonen	5	0	0	5
Marketing Woningmarkt	0	0	0	0
Impact programma's op wonen	0	0	0	0
ROH Bijdrage	0	0	0	0
Onderzoek ontwikkeling sociale doelgroep	15	0	0	15
Instrumenten Wonen en zorg, midden huursegment, verduurzaming kwetsbare wijken	12	0	7	5
Lobby mee-Koppelkanssen	5	0	0	5
Project UIA Superlocal	0	0	0	0
RD Voorzieningenwijzer	0	0	27	-27
Evaluatie Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg	0	0	0	0
Lobby verhuurdersheffing / Aanpak Particulier Bezit	0	2	0	2
Middenhuur	0	24	0	24
Verkenning / onderzoek WOM	0	15	0	15
Inclusieve wijken (platform 31)	0	0	0	0
Versnelling/ Allianties inclusieve wijken	0	0	0	0
Ondersteuningsteam Wonen en Zorg	0	1	0	1
Commerciële herstructurering	0	30		30
Staatssteuntoetsen projecten Wonen en Handreiking	0	0	0	0
Regionaal Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen	0	10	0	10
Uirol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen	0	5	0	5
Verkenning RIA regionale investeringsagenda	0	5	0	5
Begeleiding uitrol pilotprojecten wonen/zorg in de wijken	0	11	0	11
Wonenatlas	0	0	28	-28
Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	**430**	**128**	**151**	**407**

Aanpak Particulier Bezit € 57 (€ 62)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 120 aan het project Hoogbouwflats Parkstad. In 2015 is de naam van het project veranderd in Aanpak particulier bezit. Per 31 december 2020 bedraagt het saldo van dit project €57. In 2020 heeft er een betaling aan MMX Company van €3.216,- plaatsgevonden voor de tweede

fase voor het ombouwen van het rekenmodel voor herstructurering van Parkstad. Daarnaast is €1.900,- ingezet ter afdeling van kosten van de renovatiemakelaar.
Aanpak Particulier Bezit Inponden € 0 (€ 0)
Voor dit project is in 2020 geen budget aangevraagd.

Wonen en Zorg € -1 (€ -1)
Voor dit project is in 2020 geen budget aangevraagd.

Uitvoeringsprogramma regionale woonvisie € 74 (€ 82)
Als vervolg op de vaststelling van de regionale woonvisie in 2017 is een uitvoeringsprogramma regionale woonvisie opgesteld. Hiervoor is in 2017 een werkbudget van de bestuurscommissie in 2017 € 50 vrijgemaakt, aangevuld met € 31 van het afgesloten project aanpak regionale woonvisie. In 2020 zijn op dit project kosten van juridisch advies op programmeringsvraagstukken geboekt en de kosten van de regionale samenwerkingsagenda. Deze laatste (regionale samenwerkingsagenda) zijn in 2019 gecorrigeerd en ten laste van het project Regionale Prestatieafspraken/samenwerkings-agenda gebracht. In 2019 is het tweejarige Experimenteerprogramma Verduurzaming Kwetsbare Wijken van Platform31/ ministerie BZK opgestart. Parkstad en de gemeente Kerkrade nemen hier samen aan deel met Rolduckerveld. Jaarlijks wordt hiervoor €7,5 in rekening gebracht. Hiervoor is op 19 september door de bestuurscommissie besloten om uit het restantwerkbudget van 2019 voor €8,- te herprogrammeren en in te zetten voor de eerste fase van dit kennistraject. In 2020 is dit bedrag conform besluitvorming van dit budget afgeboekt voor de factuur van 11 december 2020 van Platform31.

UIA Housing € 0 (€ 0)
De bestuurscommissie heeft in 2017 een bedrag van € 40 vrijgemaakt om een Europese subsidieaanvraag voor het regionale programmatische aanpak Particulier Bezit in kader van de Urban Innovative Actions call 'Housing' voor te bereiden. Hiervan is in 2017 een bedrag van € 9 besteed. Het project is in 2018 geparkeerd vanwege de overweging, dat het traject UIA Housing het traject van de Regiodeal negatief zou kunnen beïnvloeden. In 2019 is door de bestuurscommissie besloten dit project te sluiten en af te voeren en het resterende budget van €31 over te boeken naar Aanpak Particulier Bezit. In 2020 is er derhalve geen nieuw budget aangevraagd en het project kan definitief worden afgesloten.

Woonmonitor Parkstad Gemeenten € 7 (€ 7)
Uit 2017 resteerde een bedrag van € 4. In het Jaarplan 2018 is € 30 vrijgemaakt. Er is opdracht gegeven voor Leegstandsonderzoek en voor de Woonmonitor 2017 voor de Parkstad gemeenten. Het leegstandsonderzoek ad € 15 heeft in opdracht van Parkstad plaatsgevonden, maar was in naam van en werd bekostigd door de samenwerkende gemeenten Zuid Limburg en de Provincie. Dekking hiervoor zat in het uitvoeringsprogramma Wonen Zuid Limburg, waarvan de middelen centraal beheerd werden binnen de provincie en waarvoor Parkstad al een bijdrage in 2016 had gedaan. In 2019 is opdracht verstrekt voor de Woonmonitor 2018. Hiervoor is een bedrag van €9,- aangesproken uit het werkbudget m.b.t. woningmarktmonitor. Per 31 december 2018 was de resterende dekking van het project € 7. Er was in 2019 géén budget gereserveerd voor een regionale en lokale woonmonitorrapportage 2018, omdat de provincie geen definitief standpunt innam over de provinciale woonmonitor. De Bestuurscommissie heeft in 2019 besloten alsnog zelf opdracht te verlenen voor de Woonmonitor 2018. Hiervoor is op 19 september 2019 door de bestuurscommissie besloten om van het restantwerkbudget van 2019 voor €10,- te herprogrammering en in te zetten voor de Woonmonitor 2018. In 2020 is er €17,- nieuw budget aangevraagd en verkregen voor de Woonmonitor 2020. De offerte viel echter hoger uit en bedroeg €18,8. De Bestuurscommissie is akkoord gegaan met het verstrekken van de opdracht en op 2 juli 2020 heeft de Bestuurscommissie besloten het budget op te hogen met €1,8. De dekking hiervoor is gekomen uit de herprioritering van het werkbudget van 2020.

Integrale monitor wijken € 45 (€ 70)
Dit project is in 2018 aangemaakt. Het betreft een integrale post monitoring die wordt aangeboord voor het opzetten van een integraal data- en monitoringsysteem. In 2018 heeft voor €14,- onderzoek plaatsgevonden naar kwetsbaar particulier vastgoed. De brondata en rapportage hiervan is later in 2020 geïntegreerd in het GIS-systeem Woonatlas ofwel Wonenatlas. Als voorbereiding op de Woonatlas ofwel Wonenatlas heeft al in 2018 onderzoek plaatsgevonden naar diverse aanvullende bronnen en is onderzocht hoe deze data bij elkaar te brengen zijn. Dit is kostenneutraal gebeurd. In 2019 heeft het Kadaster onderzoek gedaan naar de

Woningmarkttransacties op regionaal, lokaal en wijk en buurtniveau (op het niveau van woningtypologie en prijs). Dit onderzoek is eind 2019 opgeleverd en gaf inzicht in de interesses van de diverse doelgroepen in woningtypologieën en productmarktcombinaties. In 2020 is opdracht gegeven voor de eerder vermelde Woonatlas voor een bedrag van €88,56. Hiervoor is in 2020 een nieuw project aangemaakt:Wonenatlas. €25,- van het budget van de Integrale monitor wijken is bestemd als dekking voor het project Wonenatlas (zie onderstaand).

Wonenatlas - € 28 (€ 0)
Op 15 oktober 2019 is besloten opdracht te geven voor een GIS systeem, de Wonenatlas. Hiervoor is in 2020 een apart project aangemaakt. De dekking hiervoor komt deels uit Mapgallery (subsidie van de Provincie Limburg) dat hiervoor onder meer bestemd was (ad €40,-). De provincie heeft hiervan 90% (€36,-) uitgekeerd. De overige 10% (€4,-) worden conform beschikkingsvoorwaarden nog bij de Provincie afgeroepen. Daarnaast komt €25,- dekking uit Integrale monitor wijken (zie bovenstaand) en wordt conform bestuursbesluit nog €25,- bijdrage geleverd door het ROW. De kosten van E,til voor de Wonenatlas zijn ten laste gebracht van het budget van de Wonenatlas. De nog af te roepen middelen (provincie €4.000,-) c.q. de te declareren kosten (€25,-) bedragen samen €28,- Vandaar het (tijdelijke) negatieve saldo van €28,-.

Verzekeringsmodel voor woningbouwplannen € 17 (€ 17)
Het beginsaldo in 2018 was €5. Aan het project verzekeringsmodel voor woningbouwplannen is in 2018 €17 toegevoegd vanuit andere posten. In 2018 is de post voor €5 aangesproken voor een juridisch advies inzake woningbouwplannen. Dit budget is in 2019 niet aangesproken. Ook in 2020 is er geen aanspraak gemaakt op dit budget. Vanwege de onderzoeken naar nieuwe ingrepen in de woningmarktprogrammering (mede van de Provincie in het kader van de versnelling van de woningmarkt) is het zeer aannemelijk dat dit budget de komende jaren wel wordt aangesproken.

Geprioriteerd budget speerpunten 2019 € 5 (€ 5)
In september heeft de bestuurscommissie een aantal activiteiten geherprioriteerd. Het betreft doorlopende activiteiten die zullen worden afgerond in 2020. Van het projectnummer is in 2020 geen gebruik meer gemaakt.

Actieplan Wonen Zuid-Limburg € 25 (€ 25)
In 2017 is een bijdrage verleend aan de provincie Limburg van € 10 voor de uitvoering van het actieplan. Dit actieplan is ook in 2018 ingevuld en er is toen een aanvullend budget van € 10 vrijgemaakt voor het actieplan/regiodeal Zuid. In 2018 heeft er voor € 15 een leegstandsonderzoek door E'til plaatsgevonden namens het BO Wonen Zuid Limburg in opdracht van Parkstad, maar wel t.l.v. de gezamenlijke pot van de toen nog 18 gemeenten en de provincie. Daarnaast heeft er voor € 0,34 drukwerk plaatsgevonden. De eindbalans kwam daarmee in 2018 op € 10. In 2019 hebben vervolgens diverse bezoeken van leden van de Tweede Kamer plaatsgevonden en is een bijdrage van €5,- voor het actieplan Wonen Zuid Limburg gedaan. In 2020 is er geen aanspraak gemaakt op het budget. In 2021 is een nieuw actieplan voorzien. Daarbij zal dan wel weer uit het budget geput worden.

Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars € 25 (€ 25)
Het project Arrangement plancapaciteit projectontwikkelaars is in 2018 niet aangeboord. Hiervoor was namelijk eerst de actualisatie van de regionale woningmarktprogrammering noodzakelijk. Deze was in 2018 nog niet vastgesteld. De Regionale Woningmarktprogrammering is in maart 2019 geactualiseerd. In de werkgroep Wonen Zuid Limburg is er in 2019 en 2020 mede in het licht van de evaluatie van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg onderzocht of er een gezamenlijk traject met de gemeenten in Zuid Limburg en met de Provincie kan worden opgestart. Dit is budgetneutraal verlopen. Er zijn daarom in 2019 en in 2020 geen middelen aangesproken. In 2021 zal dat mogelijk wel gebeuren vanwege het Woonlab van de Provincie dat de versnelling van de woningbouwproductie beoogt.

Regionale Prestatie afspraken en Strategische Samenwerkingsagenda € 21 (€ 21)
Dit project richt zich op het opstellen van regionale prestatieafspraken in samenwerking met huurdersbelangenorganisaties en woningcorporaties. Doelstelling is om de acties in de Regionale Prestatieafspraken uit te voeren. Hiervoor is in 2017 €15 beschikbaar gesteld door de bestuurscommissie. Begin 2018 zijn de eerste prestatieafspraken opgeleverd. Dit is onder begeleiding van een externe partij gebeurd voor € 10. Vervolgens zijn in de tweede helft van 2018 weer activiteiten opgestart voor de

doorontwikkeling. Hiervoor is een bedrag van € 20 opgenomen. In maart en in oktober 2019 zijn de volgende versies van de Prestatieafspraken vastgesteld, met daarin onder meer de vertaalslag van de Regio Deal. Met de corporaties is afgesproken de kosten te delen. Verrekening van de kosten van 2018 heeft deels plaatsgevonden in 2019, omdat de werkzaamheden van 2018 nog niet helemaal waren afgerond. T.b.v. de uitvoering van de Regionale Prestatieafspraken heeft in 2019 een vergelijking plaatsgevonden tussen de behoefteontwikkeling van de doelgroepen uit de actualisatie van de Regionale Woningmarktprogrammering het Regionaal Strategisch Voorraadbeheer van de corporaties. De kosten hiervoor worden gezamenlijk gedragen door het ROW en de Bestuurscommissie. Hieruit zijn weer activiteiten in het kader van middenhuur en wonen en zorg voortgekomen. Dit heeft in 2020 budgetneutraal plaatsgevonden.

Middenhuur € 24 (€ 0)
In 2020 was er geen werkbudget aangevraagd. Op 14 mei 2020 heeft de bestuurscommissie ingestemd met een visietraject met corporaties. De Bestuurscommissie heeft lopende het jaar twee keer besloten hiervoor wel budget vrij te maken. Een keer €15 en een keer €10 door herprioritering van budgetten van andere projecten. Hiervoor is een nieuw project Middenhuur aangemaakt. In 2020 heeft voor €1,5 een bijeenkomst plaatsgevonden.

Regionaal Meerjarenprogramma €21 (€ 21)
In 2019 is samen met de corporaties een Regionaal meerjarenprogramma wonen en leefbaarheid opgesteld. In 2019 heeft het ROW mede met inzet van middelen van Parkstad met Birch een aanbod voorbereid voor de regio deal thema wonen en leefbaarheid. Op grond van dit aanbod is de bestuurscommissie gezamenlijk met de corporaties begonnen aan een verkenning van de inzet de Regio Deal middelen. De eerste termijn van de Regio Deal is niet uit dit traject voortgekomen; wel een projectenlijst voor de tweede en de derde termijn die respectievelijk in 2020 behandeld zijn en in 2021 nog behandeld zullen worden. In 2020 zijn geen budgetten en geen kosten op project geboekt.

Renovatiemakelaar € 1 (€ 12)
Dit is een gezamenlijk project van Parkstad, ROW en IBA. Het initiatief is van het ROW. Het doel is om via een renovatiemakelaar een impuls te geven aan het onderhoud van het particulier woningbezit. Vanuit Parkstad is €10 beschikbaar gesteld. IBA en ROW dragen ook ieder € 10 bij. Het budget was daarmee € 30. Waarvan in 2017 € 8,8 is besteed en € 9,4 in 2018. De renovatiemakelaar heeft ook in 2019 gelopen. Op 31 januari 2019 heeft de Bestuurscommissie de opdracht gegeven voor het uitvoeren van een onderzoek door het Kadaster naar de koopstromen op buurt en wijkniveau voor een bedrag van €8,-. Hiervoor zijn middelen geherprioriteerd. In 2020 heeft het Kadaster werkzaamheden gedeclareerd voor een bedrag van €13,7 en zijn voor €0,31 aan kosten uit het pilotgebied Hopel gedekt. Voor het overige zijn er budgetten geherprioriteerd van en naar dit project.

Actualisering transformatie opgave € 2 (€ 2)
Elke 2 jaar wordt de transformatieopgave geactualiseerd. Bij de actualisering worden de nieuwste prognosecijfers gebruikt. De actualisatie heeft wederom in 2018 plaatsgevonden voor een bedrag van ruim €13,- er stond een budget van €15,-. In 2020 is er €15 vrijgemaakt voor de actualisatie. Deze is uitgevoerd voor €9,25. Van het restantbudget ad €5,75 is €4 geherprioriteerd en ingezet voor de update van de woningmarktprogrammering (zie hierna) en €1,75 voor de bezuiniging van 16% op het budget 2020.

W*oningmarktprogrammering € 3 (€ 3)*
Elke 4 á 5 jaar moet de regionale woningmarktprogrammering geactualiseerd worden. Dit gebeurt altijd door een extern adviesbureau. Deze werkzaamheden hebben ook in 2018 met doorloop in 2019 plaatsgevonden. Hiervoor zijn €30,- aan extra middelen beschikbaar gesteld vanuit de post “Opstellen wensportefeuille/strategisch voorraadbeheer, sociale huur/particuliere huur, koop”. Dit in het kader van de maatwerkopdrachten voor extra verdiepingsonderzoek voor de woningmarktprogrammering. De actualisatie van de programmering inclusief de verdiepingsslag, is in de bestuurscommissie van maart 2019 vastgesteld. Daarvoor zijn in 2018 € 8 aan kosten ingeboekt. De overige kosten (in totaal €60,-) zijn door het bureau in 2019 in rekening gebracht. In 2020 heeft er voor het eerst een tussentijdse update van de programmering plaatsgevonden door een extern bureau. Daartoe (jaarlijks update) heeft de bestuurscommissie in 2019 besloten. De kosten hiervan bedroegen in totaal €3,75. Ter afdekking hiervan is €4 uit het restantbudget van Actualisering transformatie opgave aangewend (zie boven).

Super Circular € 59 (€ 34)/ UIA Super Local € 0 (€ 0)
Parkstad participeert bij SUPERLOCAL in het kader van het Europees subsidietraject (Urban Innovative Actions, 2nd call: Circular Economy). Daarmee streeft Parkstad Europese ondersteuning en erkenning na voor een innovatieve aanpak, die mits succesvol tevens kan worden opgeschaald naar de business cases in het kader van Aanpak Particulier Bezit. Behalve de gemeente Kerkrade (hoofdaanvrager), zijn vanuit deze optiek (ter bekrachtiging richting Brussel) tevens de gemeenten Landgraaf en Brunssum betrokken.
In 2017 zijn voorbereidingskosten gemaakt en is door de bestuurscommissie € 10 vrijgemaakt. De overige participanten droegen € 24 bij. De aanvraag is in 2017 gehonoreerd waardoor het project UIA SUPERLOCAL is afgerond en vervolgens is overgegaan in een uitvoeringstraject onder de naam Super Circular Estate met een doorlooptijd tot 2021.
Het Dagelijks Bestuur heeft jaarlijks (3 x € 33,7) een bijdrage in de kosten toegezegd voor het niet door de subsidie afgedekte deel van € 33. Dit betreft werkzaamheden in het kader van de workpackages waarbij Parkstad specifieke taken heeft gekregen, die voor 20% niet gedekt zijn door de subsidie.
Het project SUPERLOCAL/SUPER CIRCULAR ESTATE (SCE) is volop in uitvoering. De gebiedsontwikkeling verloopt voorspoedig, alle sloopwerkzaamheden zijn volbracht en de 3 UIA-proefwoningen zijn in 2020 opgeleverd. Parkstad heeft het afgelopen jaar bijgedragen aan de ontwikkeling van het project inzake projectmanagement en coördinatie. Een belangrijke taak voor Parkstad is om te zorgen voor de disseminatie van het project. De resultaten, kennis en expertise die wordt ontwikkeld binnen het project wordt vertaald in rapporten, beleidsdocumenten en aanbevelingen; ; deze processen zijn opgezet en de producten worden in Q1 van 2021 opgeleverd. Wegens COVID-19 heeft Parkstad dit jaar fysiek niet vaak deel kunnen nemen aan beurzen en congressen, echter zijn er op tal van webinars en online conferenties presentaties gegeven door Parkstad (en andere partners) om het project uit te dragen en de opgedane kennis te verspreiden en uit te rollen. De kosten in 2021 betreffen vooral proceskosten omtrent bijeenkomsten en onderzoekskosten ter ondersteuning van beleidsstukken.

Map Gallery Integrale wijkmonitor wonen (en zorg) € 0 (€ 40)
In 2018 is een aanvraag voor € 40 bij de provincie gedaan voor het ontsluiten en analyseren van wonen en zorg data. De middelen zijn beschikt en voor 90% verstrekt. De uitvoering maakt deel uit van de afspraken in het kader van de Regionale Samenwerkingsafspraken (Prestatieafspraken met het ROW en het ROH) waarbij gezamenlijk met corporaties, regio en gemeenten een integraal datasysteem ontwikkeld wordt. De voorbereidingen hiervoor hebben in 2019 plaatsgevonden. In 2019 is besloten, dat zowel de Bestuurscommissie als het ROW €25,- extra bijleggen, bovenop de €40,- van de provincie. In 2020 is een apart projectnummer aangemaakt voor het GIS systeem onder de naam Wonenatlas. Het budget van Mapgallery is als dekking overgeboekt naar dat project en vervolgens aangewend (naast andere budgetten) voor de kosten van E,til voor de realisatie van de Wonenatlas (zie boven). De laatste 10% ad €4 van de Mapgallery moet conform beschikkingsvoorwaarden (na realisatie) nog worden afgeroepen bij de Provincie. Dit gebeurt in 2021 bij de eindafrekening.

Stakeholdersbijeenkomsten wonen € 5 (€ 5)
In 2019 is ruim €9,- aan kosten gemaakt voor het organiseren van bijeenkomsten met stakeholders, voor gezamenlijke bestuurlijke overleggen met het ROW en het ROH. In de Bestuurscommissie van 19 september 2019 is bij de herprioritering besloten hieruit tevens de bijeenkomst herstructurering met marktpartijen te bekostigen voor €4,- en de organisatie van een bijeenkomst gedurende de Dag van de Stad met Nationaal Programma Rotterdam Zuid voor €4,-. Hiervoor is op 19 september 2019 door de bestuurscommissie besloten om van het restantwerkbudget van 2019 voor 2x €4,- te herprogrammering en in te zetten. In 2020 is er €5 aan werkbudget toegevoegd. Van dit budget is een beperkt deel ad €1,- ingezet gedurende bezoeken van het ministerie van BZK. Het restant budget € 4,- is geherprioriteerd aangezien wegens Corona onvoldoende gelegenheid was tot fysieke lobby- en andere bijeenkomsten.

Marketing Woningmarkt € 0 (€ 0)
Het budget van 2019 voor Marketing Woningmarkt van €10,- is geschrapt in het kader van de bezuiniging van 2019. Hiervoor is op 19 september 2019 door de bestuurscommissie besloten om het restantwerkbudget van 2019 te herprogrammering en in te zetten voor andere posten uit het jaarplan. In 2020 is er geen budget aangevraagd.

Impact programma's op wonen (economie, NOVI, POVI, ROVI, GOVI) / PBL € 0 (€0)
Het budget van 2019 voor Marketing Woningmarkt van €10,- is geschrapt in het kader van de bezuiniging van 2019. Hiervoor is op 19 september door de bestuurscommissie besloten om het restantwerkbudget van 2019 te herprogrammering en in te zetten voor andere posten uit het jaarplan. In 2020 is er geen budget aangevraagd.

ROH bijdrage € 0 (€0)
In het jaarplan 2019 is €10,- toegekend als subsidie voor het ROH. Dit bedrag is in 2019 uitgekeerd. In 2020 is er geen budget aangevraagd of ingezet voor het ROH. Het is niet uit te sluiten dat in de toekomst (2021 of later) weer een beroep op Parkstad wordt gedaan.

Onderzoek ontwikkeling sociale doelgroep € 15 (€ 15)
Dit onderzoek is niet uitgevoerd in 2019. De focus heeft eerst gelegen op de actualisatie van de regionale programmering, op het verdiepingsonderzoek en op de match tussen de behoefteontwikkeling en het Regio SVB van de corporaties. In 2020 heeft zich een sterke koerswijziging voorgedaan in het woningmarktbeleid. Versnelling van de huisvesting van sociale en andere doelgroepen heeft weer aan aandacht gewonnen. Het is aannemelijk dat hier de komende jaren weer meer onderzoek naar moet worden gedaan; bijvoorbeeld als voortvloeisel uit de nieuwe beleidsregel Ruim Baan voor goede woningbouwplannen die in 2020 in Zuid Limburg is opgesteld en successievelijk door de gemeenten in 2020 vastgesteld is of nog wordt in 2021.

Instrumenten Wonen en Zorg, Middenhuursegment, Verduurzaming Kwetsbare Wijken € 5 (€ 12)
In 2019 heeft voor €5,- onderzoek naar middenhuur plaatsgevonden. € 3,- was reeds eerder voorzien. Op 19 september is door de bestuurscommissie besloten dit bedrag voor het onderzoek middenhuur met € 2,- op te hogen en om het restantwerkbudget van 2019 te herprogrammering en in te zetten voor andere posten uit het jaarplan. Onder dit project lopen de kennistrajecten met platform31 Verduurzaming Kwetsbare Wijken geraamd op € 8 definitief € 7 excl. BTW, zijnde de 2e deelfactuur. En het onderzoek naar de koopstromen door het Kadaster op buurt en wijkniveau ad € 8. In 2020 is wederom een bedrag van €7,5 voor het experimenteerprogramma Verduurzaming Kwetsbare wijken afgeschreven. Het restantbedrag eind 2020 komt daarmee op €5.

Lobby mee-Koppelkansen € 5 (€ 5)
Er is in 2019 beperkt gebruik gemaakt van deze post. Op 19 september is door de bestuurscommissie besloten om het restantwerkbudget van 2019 te herprogrammering en in te zetten voor andere posten uit het jaarplan.

Regio Deal Voorzieningenwijzer € -27 (€ 0)
De Voorzieningenwijzer is een Regio Deal project waarvoor vanuit de bestuurscommissie Wonen en Herstructurering €50 wordt ingezet voor de inrichtingskosten, licentiekosten voor 3 jaar, en opleidingskosten. Daarnaast dragen hieraan bij de provincie (€75), de gezamenlijke gemeenten (€75), het ROW (€50) en de Regio Deal (€200.000). De bijdrage van de bestuurscommissie is voor €20 ingerekend en overgemaakt naar het ROW in 2020 en voor €30 gebeurt dat in 2021.

Evaluatie Structuurvisie Wonen Zuid-Limburg € 0 (€ 0)
In 2020 zijn €30,8 aan kosten in rekening gebracht door de Provincie. Hiervoor was in 2020 €30 budget beschikbaar gesteld. Het tekort is aangevuld door herprioritering van de budgetten van andere projecten.

Lobby verhuurdersheffing / Aanpak Particulier Bezit € 2 (€ 0)
In 2020 is €20 aangevraagd. Vanwege Corona hebben er sinds februari geen fysieke lobbyactiviteiten meer kunnen plaatsvinden. De bestuurscommissie heeft derhalve besloten om €15 vrij te geven voor herprioritering in het kader van de bezuinigingsopgave. Vervolgens is nog een keer €1,7 afgeroomd voor bezuinigingsopgave en €1,7 ingezet voor een nieuw project Staatssteuntoets (zie onderstaand). Resteert nog een budget van €1,6.

Verkenning / onderzoek WOM € 15 (€ 0)
In 2020 is voor dit project €15 budget aangevraagd en gehonoreerd. Het onderzoek heeft in 2020 nog budgettair neutraal plaatsgevonden. Er zijn voorbereidingen getroffen voor werkzaamheden die door een

bureau in 2021 verricht worden. De bestuurscommissie heeft de middelen hiervoor in 2020 vrijgegeven. De uitvoering vindt in Q1 van 2021 plaats, waarna het budget uitgeput zal zijn.
Inclusieve wijken (platform 31) € 0 (€ 0)
In 2020 is €10 budget beschikbaar gesteld en voor €6,6 aan onderzoek verricht en een rapport Verzorgd wonen in Parkstad opgeleverd. Het restantbudget is geherprioriteerd en ingezet voor de bezuinigingsopgave. Vandaar dat de begin- en de eindstand €0 is.

Versnelling / Allianties inclusieve wijken € 0 (€ 0)
In 2020 is €5 budget beschikbaar gesteld en in opdracht van de bestuurscommissie op 2 juli 2020 voor €6,5 aan onderzoek verricht en de Rapportage Wonen en Zorg door ABF opgeleverd. Het tekort is aangevuld door de herprioritering van budgetten van diverse andere projecten via de bezuiniginsopgave.

Ondersteuningsteam Wonen en Zorg € 1 (€ 0)
In 2020 is €4 budget beschikbaar gesteld. Hieruit zijn in opdracht van de bestuurscommissie werkzaamheden voor €3,5 van het Ondersteuningsteam Langer Thuis (ministerie RvO/ministerie van VWS) bekostigd. De totale kosten bedroegen conform offerte en overeenkomst ruim €12. Het ministerie van VWS heeft de rest van het benodigde budget ingelegd.

Commerciële herstructurering € 30 (€ 0)
In 2020 is €30 budget beschikbaar gesteld. De bestuurscommissie heeft dit budget op 14 mei 2020 vrijgegeven voor het Laboratorium herstructurering met marktpartijen. Er heeft in 2020 geen facturatie plaatsgevonden.

Staatssteuntoetsen projecten Wonen en Handreiking € 0 (€ 0)
Lopende het jaar 2020 is €14,2 aan budget geherprioriteerd en voor dit nieuwe project beschikbaar gesteld. Hieruit zijn de werkzaamheden van AKD voor de staatssteuntoetsen van het thema Wonen en leefbaarheid van de Regio Deal bekostigd, eveneens voor €14,2.

Regionaal Aanvalsplan nieuwe woningbouwplannen € 10 (€ 0)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om €10 te herprioriteren en in te zetten voor dit project, dat voortvloeit uit de koerswijziging in het woningmarktbeleid in 2020. Vanwege de korte periode die in 2020 resteerde, heeft er geen facturatie van werkzaamheden plaatsgevonden.

Uitrol projecten Regio Deal en juridische uitwerkingen € 5 (€ 0)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om €5 te herprioriteren en in te zetten voor dit projectnummer, dat voortvloeit uit de voorbereidingen van de Regio Deal projecten Inpondmakelaar en Woningarrangement Lauradorp.

Verkenning RIA Regionale investeringsagenda € 5 (€ 0)
Op 3 december 2020 heeft de bestuurscommissie besloten om €5 te herprioriteren en in te zetten voor dit projectnummer. In 2020 zijn gesprekken met marktpartijen gevoerd en heeft een eerste verkenning plaatsgevonden naar de inzetbaarheid van deze systematiek voor Parkstad. Die is nog budgetneutraal verlopen. De eerste verkennende gesprekken zijn gevoerd. In het licht van de investeringen die de komende jaren nog gevraagd worden van marktpartijen en corporaties hebben zij beaamd dat het goed zou zijn om te verkennen hoe de publieke en private belangen in een investeringsprogramma gebundeld kunnen worden. Hiervoor is inzet van externe expertise nodig.

Begeleiding uitrol pilotprojecten wonen/zorg in de wijken € 11 (€ 0)
In 2020 hebben zorgpartijen, corporaties, gemeenten en Parkstad uitgesproken intensiever met elkaar te willen samenwerken. Daarbij staat het borgen van best practices centraal. Vanuit het kennistraject Inclusieve wijken van Platform31 waaraan Parkstad samen met de gemeente Kerkrade en enkele zorgpartijen deelneemt, is door het Ministerie van VWS contact gelegd met een extern bureau. Dit bureau heeft een propositie aangeboden, dat in 2021 wordt voorgelegd aan de bestuurlijke tafel die uit de 4 vorenstaande partijen is samengesteld. De benodigde middelen voor de propositie zijn voor 25% budgettair ingeregeld met het beschikbaar gestelde budget. Het overige deel, zal bijeengebracht moeten worden door de andere partijen.

Werkbudget Bestuurscommissie Economie en Toerisme

Projecten Bestuurscommissie Economie en Toerisme (bedragen x € 1.000)	**Boekwaarde 31-12-2019**	**Toevoeging**	**Onttrekking**	**Boekwaarde 31-12-2020**
Samenwerking RCE (Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed)	29	0	0	29
Detailhandel / Retailstructuurvisie	63	0	38	25
Economisch Profiel	12	0	0	12
Uitvoeringsprogramma retail	0	17	0	17
Promotie & Acquisitie	66	0	30	36
Externe Adviezen	7	0	3	4
Uitvoeringsplan Toerisme	46	26	0	72
Monitoring	15	0	4	11
Bedrijventerreinen visie en programma	26	0	0	26
Platform	28	0	0	28
Streetwise project	52	0	52	0
Projectleiding Leisurering	22	0	0	22
Visie VTE zuid Limburg	6	0	6	0
Circulariteit	12	14	0	26
Ontwikkelprogramma Toerisme	18	13	0	31
Samenwerking MKB Parkstad	0	15	0	15
Evaluatie SVREZL	0	26	0	26
Stratenaanpak Parkstad Limburg	0	275	0	275
Projecten Bestuurscommissie Economie en Toerisme	**403**	**386**	**133**	**656**

Samenwerking RCE € 29 (€ 29)
Het project Samenwerking RCE beoogt in samenwerking met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed de ontwikkeling van gebiedsgebonden herbestemming van Cultureel erfgoed te stimuleren. In 2020 is door ViaStory het document ‘Geef de Toekomst een Verleden’ ontwikkeld, dat als een soort canon de historische ontwikkeling van Parkstad vanuit toeristisch perspectief weergeeft. Hierbij is de aansluiting met het medio 2021 te openen Experience Center van Visit Zuid-Limburg gezocht. Ook is een poster-format ontwikkeld om als communicatief instrument bij te dragen aan de complexe opgave van het vinden van een nieuwe invulling van (gedeeltelijk) leegstaand cultureel erfgoed. De poster heeft tot doel om een ondernemer/ontwikkelaar te inspireren op basis van het verleden van een leegstaande locatie met een nieuwe invulling aan de slag te gaan. Een eerste poster is gemaakt voor het Spoorpark Simpelveld

Detailhandel/ Retailstructuurvisie € 25 (€ 63)
De kosten voor dit project komen voor rekening van de uitwerking van onderdelen van het Uitvoeringsprogramma Retail, zoals een ontwikkeld vlekkenplan voor de retail in het gebied Heerlen-Zuid/Kerkrade-West, juridisch advies bij het ontwikkelen van een regionale aanpak voor het verminderen van de plancapaciteit detailhandel in transitiegebieden, het opstellen van een regionale propositie voor een bijdrage uit het EZK-fonds voor de aanpak van winkelgebieden.

Economisch Profiel € 12 (€ 12)
Eind 2020 is opdracht gegeven aan Etil om de economische ontwikkeling van het afgelopen decennium in kaart te brengen en te vergelijken met de ontwikkeling van de Limburgse en nationale economie.

Uitvoeringsprogramma Retail € 17 (€ 0)
Door de bestuurscommissie is in het jaarplan 2020 een budget van € 90 beschikbaar gesteld. Hiervan is € 75 gereserveerd voor de Stratenaanpak (zie Stratenaanpak Parkstad Limburg). Restant van saldo Streetwise is toegevoegd aan dit budget.

Promotie & Acquisitie € 36 (€ 66)
Het project Promotie & Acquisitie is een doorlopend project (jaar overstijgend). De belangrijkste activiteiten binnen dit project zijn de deelname aan Provada en ExpoReal. Door de corona-maatregelen zijn deze evenementen slechts in beperkte vorm online doorgegaan.

Externe Adviezen € 4 (€ 7)
Binnen het project worden de kosten verantwoord van externe adviezen voor specifieke onderwerpen binnen het beleidsveld van de bestuurscommissie. In 2020 betrof dit € 3 voor de juridische advisering voor de casus Euregioweg.

Uitvoeringsplan Toerisme € 72 (€ 46)
Voor de ontwikkeling van het Experience Center van Visit Zuid-Limburg (opent medio 2021) is een bijdrage van € 75 toegezegd, welke in 2021 uitgekeerd wordt. De twee posten van waaruit deze bijdrage wordt gefinancierd, zijn in 2020 bij elkaar gevoegd.

Monitoring € 11 (€ 15)
Monitoring is een permanente activiteit. In 2020 zijn de kosten voor Locatus hieruit gedekt.

Bedrijventerreinen visie en programma € 26 (€ 26)
Dit budget is beschikbaar voor de regionale uitvoering van het Uitvoeringsprogramma Bedrijventerreinen. De ontwikkelingen die in 2020 speelden hebben afgelopen jaar nog geen beroep hoeven te doen op dit budget.

Platform € 28 (€ 28)
Dit budget is beschikbaar om bij te dragen aan onderzoeken en ontwikkelingen, die vanuit maatschappelijke partners worden geïnitieerd en de economische kracht en aantrekkelijkheid van Parkstad versterken. In 2020 zijn zulke bijdragen uit andere budgetten gefinancierd die meer aansloten bij deze initiatieven, zoals m.b.t. circulariteit.

Streetwise € 0 (€ 52)
Binnen dit project waren tijdelijk tot 1 juni 2020 2 mensen (2 x 0,8 fte) aangesteld. De financiering wordt bij elkaar gebracht door de deelnemende gemeenten. Het dienstverband is na afloop omgezet in een subsidie-constructie, wat via een andere kostenpost wordt opgezet.

Projectleiding Leisurering € 22 (€ 22)
De kosten voor de projectleiding van de Leisurering worden hieruit verantwoord. Door afronding van de Buitenring heeft hier in 2020 geen prioriteit op gelegen.

Visie VTE Zuid-Limburg € 0 (€ 6)
De Visie Vrijetijdseconomie Zuid-Limburg is in het tweede kwartaal van 2020 door de Zuid-Limburgse gemeenteraden vastgesteld. Het restantbudget van € 6 is toegevoegd aan het budget voor het Ontwikkelprogramma Vrijetijdseconomie Parkstad.

Circulariteit € 26 (€ 12)
Door de bestuurscommissie is € 15 beschikbaar gesteld vanuit het jaarplan 2020. Van een voorfinanciering voor een Interreg-project is € 11 terug ontvangen, van 2 restantbudgetten van beëindigde projecten is beide € 4 toegevoegd aan dit budget. Er is een subsidiebijdrage van € 19 toegekend aan het project Digital Deconstruction.

Ontwikkelprogramma Toerisme € 31 (€ 18)
Door de bestuurscommissie is een budget van € 25 beschikbaar gesteld in het Jaarplan 2020. Aan het Land van Kalk is vanuit Parkstad € 10 bijgedragen, ook is voor € 2 uitgaven gedaan voor het proces om te komen tot de tijdlijnen die gehanteerd worden in de toeristische marketing van de regio Parkstad en terugkomen in het Experience Center van Visit Zuid-Limburg.

Samenwerking MKB Parkstad € 15 (€ 0)
Door de bestuurscommissie is een budget van € 20 beschikbaar gesteld voor de samenwerking met MKB Parkstad, waarvan een budget van € 5 is ingezet als bijdrage voor het ondernemersplatform en crisisteam van MKB Limburg i.h.k.v. de coronacrisis.

Evaluatie SVREZL € 26 (€ 0)
Een budget van € 26 is door de bestuurscommissie beschikbaar gesteld voor de evaluatie van de SVREZL, welke eind 2020 is aanbesteed.

Stratenaanpak Parkstad Limburg € 275 (€ 0)
Vanuit het werkbudget van de bestuurscommissie is € 75 gereserveerd voor de Stratenaanpak Parkstad Limburg. In 5 aanloopstraten in 5 Parkstad-gemeenten gaat gestart worden met de Stratenaanpak, alle vijf de gemeenten hebben daarvoor € 40 beschikbaar gesteld. Via de provincie en de Regio Deal wordt beoogd de laatste delen van het benodigd budget voor dit project te organiseren.

Resultaat na bestemming 2019
Conform het besluit van het Algemeen Bestuur van 21 juli 2020 is er aan de frictie-reserve € 3 onttrokken aan de reserve Egalisatie frictiekosten Parkstad.

Resultaat voor bestemming 2020
Het resultaat voor bestemming 2020 volgt uit het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en is onderdeel van het eigen vermogen. Na het besluit van de vaststelling van de jaarrekening en de bestemming van dit nog niet bestemde resultaat door het Algemeen Bestuur, wordt het besluit van het Algemeen Bestuur verwerkt in een begrotingswijziging 2021. Het voorstel inzake de resultaatbestemming 2020 treft u aan in paragraaf 1.4 van het jaarverslag.

Voorzieningen

De specificatie van het saldo van de voorzieningen treft u in het volgende overzicht aan.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2019**	**Toevoeging**	**Vrijval**	**Aanwending**	**31-12-2020**
Voorziening instandhouding financieel systeem	3	0	0	0	3
Voorziening voormalig personeel GBRD	55	7	0	43	19
Totaal voorzieningen	**58**	**7**	**0**	**43**	**22**

Voorziening instandhouding financieel systeem
Deze voorziening is in 2015 gevormd voor het behoud van de data van het financieel systeem. In 2021 zal deze voorziening worden aangewend voor het onderhoud van het financiële systeem.

Voorziening voormalig personeel GBRD
De voorziening voormalig personeel GBRD is in 2015 gevormd voor een medewerker die niet meer in dienst is bij de GBRD en recht heeft op een uitkering tot het bereiken van de leeftijd van 62 jaar en 9 maanden. De voorziening wordt jaarlijks beoordeeld op de toereikendheid. Gedurende 2020 bleek de voorziening niet voldoende te zijn tot einde looptijd. Daarom is er € 6.912 toegevoegd in 2020. De looptijd van de voorziening is tot en met mei 2021. Dat betekent dat nog gedurende 5 maanden een beroep op de voorziening zal worden gedaan.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
Onderhandse lening binnenlandse banken en overige financiële instellingen	2.926	3.190
Totaal:	**2.926**	**3.190**

Onderhandse leningen (bedragen x € 1.000)	**Saldo 31-12-2019**	**Vermeer-deringen**	**Aflossingen**	**Saldo 31-12-2020**
Lening BNG	3.190	0	264	2.926
Totaal onderhandse leningen	**3.190**	**0**	**264**	**2.926**

Lening BNG
Deze annuïteitenlening van aanvankelijk € 5.800.000 dient ter gedeeltelijke financiering van het aandeel van Parkstad Limburg in de financiering van de Buitenring (€ 7.200.000). De lening heeft een totale looptijd van 23 jaar en zal in 2029 in zijn geheel zijn terugbetaald. De investering is voor € 5.800.000 via de bank en voor € 1.400.000 intern gefinancierd. In 2020 heeft er een aflossing plaatsgevonden van € 263.706 (2019: € 253.369). De rentekosten van deze lening waren in 2020 € 128.437 (2018: € 138.954). De rentekosten worden gedekt uit de reserve Ringwegen.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden, rente typische looptijd < 1 jaar
De samenstelling van de post is als volgt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
Banksaldi	195	196
Overige schulden	10.321	384
Totaal:	**10.516**	**580**

Overige schulden
De samenstelling van de overige schulden is als volgt:

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	**31-12-2020**	**31-12-2019**
Crediteuren Parkstad	10.201	261
Crediteuren GBRD	0	11
Netto salaris	3	0
Loonheffing	90	85
Pensioen/PAWW	27	27
Totaal:	**10.321**	**384**

Het saldo crediteuren per 31-12-2020 is hoog als gevolg van een ontvangen factuur van de Provincie Limburg ad € 10.000.000 inzake de Buitenring. Het betreft een doorbetaling van te ontvangen gelden van de gemeenten. Per balansdatum waren de gelden nog niet allemaal ontvangen. Begin 2021 zijn alle gelden ontvangen en is het bedrag doorbetaald aan de Provincie. Verder vertonen de crediteuren een normaal verloop.

Overlopende passiva
Het overzicht van de overlopende passiva luidt als volgt:

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen met uitzondering van jaarlijkse terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	459	487
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren		
- Europese Overheidslichamen (EU)	242	371
- Rijk	0	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	989	1.475
Overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	23.069	18.320
Totaal:	**24.759**	**20.653**

Verplichtingen die in een begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
Parkstad Bureau	**154**	**147**
Grensoverschrijdende samenwerking 2013 t/m 2019	0	42
Bedrijfsvoering	110	84
Programma's	44	21
GBRD – Belastingen & Registraties	**305**	**340**
Overige posten	305	340
Totaal	**459**	**487**

De verplichtingen behorend tot het Parkstadbureau bedragen € 147.716.
Voor GBRD is een nog te betalen bedrag opgenomen van € 305.526. Dit bedrag maakt onderdeel uit van de afwikkeling van de desintegratie- en frictiekosten overgang GBRD-BsGW in 2021.

De van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren

Onderstaand het verloopoverzicht van de van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren. Hier is per type lichaam het projecttotaal aangegeven en per project het verloop daarvan. Middels de opname van de kolom “bijdrage” per projectsoort, is op de navolgende pagina’s de link te maken met de totalen van onderstaande totalen.

Bijdrage (bedragen x € 1.000)	31-12-2019	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2020
EU	371	129	0	242
Rijk	0	0	0	0
Overige Nederlandse Overheidslichamen - Provincie	1.396	1.395	988	989
Overige Nederlandse Overheidslichamen - Gemeenten	79	79	0	0
Totaal	**1.846**	**1.603**	**988**	**1.231**

Voorgaande tabel bestaat uit de volgende projectcategorieën.

Omschrijving (bedragen x € 1.000)	31-12-2019	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2020
Interreg projecten	337	95	0	242
Projecten Regiofonds	1.396	1.395	988	989
Overige projecten	113	113	0	0
Totaal	**1.846**	**1.603**	**988**	**1.231**

Per onderdeel worden de projecten toegelicht.

Interreg projecten (bedragen x € 1.000)	Bijdrage	31-12-2019	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2020
ROCK	EU	149	0	0	149
Tiger	EU	95	95	0	0
Citizens Rail	EU	93	0	0	93
Totaal		**337**	**95**	**0**	**242**

ROCK € 149 (€ 149)
Rock is in 2008 van start gegaan met behulp van een Interreg-IV-B bijdrage en met cofinanciering van de gemeente Heerlen, de Provincie Limburg en Parkstad. Het budget voor het Rock project is in totaal € 2,9 miljoen. De begrote Interreg subsidie voor het project bedraagt € 1,45 miljoen. De gemeente Heerlen draagt als cofinancier in totaal € 1,4 miljoen bij aan dit project. In 2015 is de laatste payment claim ingediend over de periode 1 januari 2015 t/m 30 september 2015. In 2016 heeft Parkstad zijn cofinancieringsbijdrage van € 360 voldaan.
In principe is dit project inmiddels afgerond. Het kan echter nog tot 1 januari 2022 worden onderworpen aan een controle door de Europese Commissie, waardoor wijzigingen in het restantbedrag zouden kunnen optreden.

TIGER € 0 (€ 95)
In 2009 is het Interreg-IV-A project TIGER in samenwerking met Städte Region Aachen (leadpartner) opgepakt. Aan Nederlandse zijde zijn de gemeenten Kerkrade, Brunssum, Landgraaf en Onderbanken bij dit project als subpartner en cofinancier betrokken. Naast de gemeenten is ook Provincie Limburg cofinancier. Parkstad draagt als partner € 80 bij aan het project. In november 2009 is de aanvraag voor Interreg subsidie ingediend. In maart 2010 is de uitvoering van het project gestart. De “voorlopige” eindbeschikking is inmiddels aan de leadpartner afgegeven. Ook voor dit project geldt dat de Europese Commissie het project nog aan een controle kan onderwerpen waardoor wijzigingen in het restantbedrag zouden kunnen optreden. Voor het Interregprogramma IV-A kon dit tot en met 31 december 2020.
Per 31-12-2020 zijn derhalve deze gelden vrijgevallen ten gunste van het project GTB lab.

Citizens Rail € 93 (€ 93)
Citizens Rail is in 2012 van start gegaan met behulp van een Interreg-bijdrage en cofinanciering van Parkstad. Het budget voor Citizens Rail is in totaal € 460. Interreg en Parkstad dragen elk € 230 bij.
De boekwaarde per 31 december 2020 bedraagt € 93. Het project is in operationele zin opgeleverd en de projectkosten zijn aan onze leadpartner verantwoord. Accountantscontrole door Interreg op dit project is mogelijk tot 31-12-2021.

Projecten Regiofonds (bedragen x € 1.000)	**Bijdrage**	**31-12-2019**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2020**
BIHTS	Provincie	1.396	1.391	0	5
Voucherregeling	Provincie	0	4	988	984
Projecten Regiofonds		**1.396**	**1.395**	**988**	**989**

BIHTS € 5 (€ 1.396)
Het totale budget voor het project Building Integrated High Tech Systems (BIHTS) bedraagt € 8.000. In 2012 is een bedrag toegekend van € 5.800 aan Zuyd Hogeschool en Stichting BIHTS/S-Built. Een bedrag van € 2.200 is beschikbaar voor de voucherregeling. Provincie en Parkstad dragen ieder € 4.000 bij aan het project.
In 2017 is het project afgesloten en in 2018 is voor 4 van de 5 onderdelen subsidie afgerekend en door de provincie vastgesteld. In 2019 heeft de Hogeschool Zuyd de afrekening ontvangen voor € 200. Voor het resterende onderdeel, te weten de Voucherregeling, is in 2019 een nieuw (aangepast) projectvoorstel uitgewerkt en ingediend met een totale omvang van € 1.388 (50% Parkstad, 50% Provincie). In maart 2020 heeft het college van GS ingestemd met het projectvoorstel. De looptijd van dit onderdeel is daarmee verlengd t/m 2023. De verlenging is hierboven opgenomen als het project Voucherregeling. Het saldo van de verlenging is opgenomen als vrijgevallen bedragen ten gunste van de Voucherregeling.
Hierdoor resteert er voor BIHTS nog een saldo van € 5.

Voucherregeling € 984 (€ 0)
Dit is de verlenging van het project BIHTS van € 1.388. Dit bedrag betreft het volledig bedrag van de subsidie inclusief het nog te ontvangen bedrag ad € 400
Conform BBV mogen voor projecten alleen de daadwerkelijk ontvangen bedragen worden opgenomen. Daarom heeft er een her rubricering van € 400 plaatsgevonden van de post ‘Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel’ naar ‘De van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren’. Zie pagina 64.

Overige projecten (bedragen x € 1.000)	**Bijdrage**	**31-12-2019**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2020**
Gemeentelijke bijdragen Streetwise 2020	Gemeenten	79	79	0	0
Interreg Dear Euregio	EU	34	34	0	0
Totaal		**113**	**113**	**0**	**0**

Gemeentelijke bijdragen Streetwise
De Gemeentelijke Bijdrage voor Streetwise voor de periode januari – mei 2020 is ontvangen in 2020. Vanaf medio 2020 is het project Streetwise afgerond en is voortgezet in een subsidie relatie tot en met 31-12-2021 (begrotingspostsubsidie).

Interreg Dear Euregio
Dear Euregio en route is een Interreg EMR project waarvan Parkstad Limburg leadpartner is. Begin 2020 is dit project volledig afgerond.

Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen

Omschrijving	31-12-2020	31-12-2019
Parkstad Bureau	23.069	18.320
Businesscases Herstructurering	3.361	7.693
Projecten Bestuurscommissie Mobiliteit	65	1.531
Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	3.165	2.742
Projecten Dagelijkse Bestuur / DU Bevolkingsdaling / Regio Deal	15.940	4.188
Projecten Bestuurscommissie Economie & Toerisme	127	0
Projecten BDU	16	0
Af te dragen BDU aan gemeentes	311	2.166
Af te dragen BDU aan Provincie	84	0
GBRD	0	0
Totaal:	**23.069**	**18.320**

Businesscases Herstructurering (bedragen x € 1.000)	**Bijdrage**	**31-12-2019**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2020**
Businesscase Kerkrade West/ Heilust	Provincie	1.258	0	0	1.258
Businesscase Nieuwenhagen	Provincie	3.406	3.406	0	0
Businesscase Brunssum Centrum-Noord	Provincie	1.571	763	0	808
Businesscase Hoensbroek Passart	Provincie	1.295	0	0	1.295
Businesscase Vrieheide	Provincie	163	163	0	0
Businesscases Herstructurering		**7.693**	**4.332**	**0**	**3.361**

Businesscase Kerkrade-West € 1.258 (€ 1.258)
In 2012 is een bedrag toegekend van € 11.600 aan het project Businesscase Kerkrade-West. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds, waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2012 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag van € 380 uitgekeerd inzake de Openbare ruimte (niet regulier). In 2019 is een bedrag van € 410 uitgekeerd inzake de Openbare Ruimte (niet regulier). In 2020 zijn geen betalingen geweest. Het bedrag per 31 december 2020 van € 1.258 is de resterende dekking van het project

Businesscase Landgraaf/ Nieuwenhagen € 0 (€ 3.406)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 6.742 aan het project Businesscase Landgraaf Nieuwenhagen-Lichtenberg. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds, waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. Er hebben in 2019 geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden. In 2020 is de Businesscase Landgraaf Nieuwenhagen-Lichtenberg afgerond, en is de subsidies middels een accountsverklaring en een financiële en inhoudelijke verantwoording vastgesteld. Het resterende bedrag (€ 3.406) is met deze eindafrekening volledig uitgekeerd. Het bedrag per 31 december 2020 van 0 is de resterende dekking van het project, waarmee dit project is afgerond.

Businesscase Brunssum Centrum-Noord € 808 (€ 1.571)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 6.051 aan het project Businesscase Brunssum Centrum-Noord. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds, waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag van € 225 betaald aan de gemeente Brunssum voor aankoop particulier bezit, openbare ruimte (niet regulier), proceskosten en de sanering van de planvoorraad. Er hebben in 2019 geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden. Conform BBV mogen voor projecten alleen de daadwerkelijk ontvangen bedragen worden opgenomen. Daarom heeft er in 2020 een her rubricering van € 763 plaatsgevonden van de post ‘Van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel’ naar ‘De van Europese, Rijks en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren’. Zie pagina 64.
De resterende dekking van het project bedraagt inclusief de nog te ontvangen gelden bedraagt € 1.571.

Businesscase Hoensbroek-Passart € 1.295 (€ 1.295)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 8.727 aan het project Businesscase Hoensbroek-Passart. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag uitgegeven van € 158 als bijdrage aan de aankoop van particulier bezit, de inrichting openbare ruimte Aldenhofpark en proceskosten. Er hebben in 2019 en 2020 geen onttrekkingen of dotaties plaatsgevonden. Het bedrag per 31 december 2020 van € 1.295 is de resterende dekking van het project.

Businesscase Vrieheide € 0 (€ 163)
In 2013 is een bedrag toegekend van € 503 aan het project Businesscase Vrieheide-De Stack. Het project wordt bekostigd uit het transformatiefonds. waarin Parkstad en de Provincie Limburg participeren. In 2013 is de uitvoering van verschillende deelprojecten gestart. In 2018 is een bedrag uitgekeerd van € 162 als bijdrage aan de inrichting van de openbare ruimte voor een impuls in de beeldkwaliteit en een impuls in leefbaarheid van Sportpark Varenbeuk. . In 2020 is de Businesscase Vrieheide afgerond, en is de subsidies middels een accountsverklaring en een financiële en inhoudelijke verantwoording vastgesteld. Het resterende bedrag (€ 163) is met deze eindafrekening volledig uitgekeerd. Het bedrag per 31 december 2020 van 0 is de resterende dekking van het project, waarmee dit project is afgerond.

Projecten Bestuurscommissie Mobiliteit (bedragen x € 1.000)	**Bijdrage**	**31-12-2019**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2020**
DU Buitenring	Provincie	1.500	9.964	8.464	0
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2019	Provincie	31	36	0	-5
Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2020	Provincie	0	6	76	70
Projecten Bestuurscommissie Mobiliteit		**1.531**	**10.006**	**8.540**	**65**

DU-Buitenring € 0 (€ 1.500)
De uitvoering van de resultaatsverplichting, waarin de financiële afwikkeling van het project Buitenring is opgenomen, heeft in 2020 plaatsgevonden. Dit ziet er als volgt uit:

Heerlen	€ 1.662.780
Kerkrade	€ 2.771.390
Landgraaf	€ 2.078.610
Onderbanken (Beekdaelen)	€ 415.830
Stadsregio Parkstad Limburg	€ 3.000.000
Totaal derhalve	€ 9.928.610

Bovenstaande bedragen zijn gefactureerd aan de gemeentes. Van de Provincie is een factuur ontvangen van € 10.000.000. Deze geldstromen zijn in het begin van 2021 afgewikkeld.

Het tekort zijnde € 71.390 is gedekt uit:

a. Een bijdrage van de gemeente Heerlen van € 35.695
b. Een bijdrage uit de middelen 2020 van het programma Mobiliteit 2020 van eveneens € 35.695

Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2019 € -5 (€ 31)
Deze provinciale subsidie, die gaat over schooljaar 2019-2020, gaat over diverse acties/projecten m.b.t. verkeersveiligheid in Parkstad en dient nog te worden vastgesteld. Echter, in verband met de corona-maatregelen vanaf maart 2020, zullen wellicht een aantal voorgestelde acties/projecten mogelijk niet doorgegaan zijn.

Gedragsbeïnvloeding verkeersveiligheid 2020 € 70 (€ 0)
Deze provinciale subsidie, die gaat over schooljaar 2020-2021, gaat over diverse acties/projecten m.b.t. verkeersveiligheid in Parkstad en dient nog te worden vastgesteld. Echter, in verband met de corona-maatregelen vanaf maart 2020, zullen wellicht een aantal voorgestelde acties/projecten mogelijk niet doorgegaan zijn of niet doorgaan.

Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering	Bijdrage	31-12-2019	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2020
Sloop/transformatie fonds	Gemeenten	192	220	198	170
Programmatische aanpak particulier bezit DU	Rijk	2.550	50	495	2.995
Projecten Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering		**2.742**	**270**	**693**	**3.165**

Sloop- en transformatiefonds € 170 (€ 192)
Gelijktijdig met het jaarplan 2017 heeft het Algemeen Bestuur de reserve subregionaal (Parkstad Limburg) sloop- en transitiefonds ingesteld met als doel het mogelijk te maken om kleine woningbouwinitiatieven mogelijk te maken onder de voorwaarden van de Structuurvisie Wonen Zuid Limburg. De voorwaarden bestaan uit diverse mogelijke compensatiemaatregelen die kunnen worden toegepast. Eén daarvan is de financiële compensatie, die in te zetten is voor verdunning en transformatie van de woningvoorraad. Het betreft een reserve die valt onder de bevoegdheid van de Bestuurscommissie Wonen en Herstucturering. In het sloop- en transformatiefonds worden stortingen gedaan voor woningbouwprojecten die met inzet van de financiële compensatieregeling worden opgevoerd op de Regionale woningmarktprogrammering van de BC Wonen van Parkstad. In 2019 was de eindbalans €192. In 2020 is er €198 bijgestort. Er hebben in nog 2019 geen onttrekkingen plaatsgevonden. In 2020 was dat wel het geval voor de cofinanciering van projecten uit het thema Wonen en Leefbaarheid van de Regio Deal. Dit was voor de Oude Egge (€150) en voor de Schilterstraat (€70). Per saldo zat er eind 2020 nog €170 in het fonds.

Programmatische Aanpak Particulier Bezit € 2.995 (€ 2.550)
Vanuit de tranche 2017 en de daaropvolgende tranches (periode 2018 – 2020) van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling is jaarlijks een bedrag van € 850 gestort in het project Aanpak particulier bezit. Dit zijn middelen die door de Bestuurscommissie Wonen en Herstructurering onder meer worden ingezet in het kader van de Regiodeal voor het thema Wonen en Leefbaarheid. Tot en met 2020 ging het hierbij om 4 tranches van €85 (€340).In 2020 is zijn er voor € 50 kosten geweest. De dekking van € 850 is voor € 355 gebruikt voor de cofinanciering van projecten uit het thema Wonen en Leefbaarheid van de Regio Deal. Dit was voor de Oude Egge (€300) en de Schilterstraat (€55). Per saldo zat er eind 2020 nog €2.995 in het fonds.

Projecten Dagelijks Bestuur / Projecten DU-Bevolkingsdaling/Regio Deal	Bijdrage	31-12-2019	Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen	Ontvangen bedragen	31-12-2020
Projecten Krimpgelden					
Leisure-Ring	Rijk	50	7	0	43
Spoorverdubbeling Heerlen-Landgraaf	Rijk	1.190	96	253	1.347
Aureliushof Heerlen	Rijk	450	450	0	0
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	Rijk	213	0	0	213
Bedrijventerrein Oostflank Brunssum	Rijk	400	0	0	400
Revialisering Winkelgebied Nuth	Rijk	350	350	0	0
Ransdaal Toekomstbestendig	Rijk	55	0	0	55
Slot Schaesberg	Rijk	200	200	0	0
Leisure Lane	Rijk	0	0	0	0
Integraal dorpontwikkelingsplan Bocholtz	Rijk	500	0	0	500
Verwoeste Kasteel etzenrade	Rijk	0	0	0	0
Regionale fietsverbinding van Geul naar Geleenbeekdal	Rijk	150	0	0	150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	Rijk	300	0	0	300
Open Club Klimmen	Provincie	330	0	0	330
Landschapspark Hulsveld	Provincie	0	0	330	330
Projecten Regio Deal					
Rolduckerveld	Provincie	0	0	0	0
I-DOP Bocholtz	Provincie	0	0	312	312
Heerlen Centrum Urban Living / Urban Heritage	Provincie	0	0	7.358	7.358
GROSS	Provincie	0	60	60	0
De Oude Egge	Provincie	0	1.350	1.350	0
Kwartiermaker (kansrijke start)	Provincie	0	153	170	17
Projectleider (kansrijke start)	Provincie	0	387	430	43
Gemeente Landgraaf Gezonde Basisschool voor de Toekomst	Provincie	0	239	265	26
Gemeente Brunssum Gezonde Basisschool voor de Toekomst	Provincie	0	98	109	11
Gemeente Heerlen Gezonde Basisschool voor de Toekomst	Provincie	0	8	8	0
Gemeente Kerkrade Gezonde Basisschool voor de Toekomst	Provincie	0	107	119	12
Saffierflat	Provincie	0	641	641	0
Mini-Saffiertjes	Provincie	0	0	290	290
Woningen Schilterstraat	Provincie	0	400	400	0
Buurtontwikkeling Oud Nieuwenhagen en Winkelcentrum Op de Kamp	Provincie	0	1.329	1.477	148
Center Court / Vie	Provincie	0	0	4.000	4.000
L'EAU/Zuid-Limburg in euregionale context	Provincie	0	225	275	50
Verbetering van de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling	Provincie	0	45	50	5
Projecten Dagelijks Bestuur / Projecten DU-Bevolkingsdaling / Regio Deal		**4.188**	**6.145**	**17.897**	**15.940**

Projecten Krimpgelden

Projecten krimpgelden (bedragen x € 1.000)	**Bestuurs-commis-sie**	**Toe-gekend 2016**	**Toe-gekend 2017**	**Toe-gekend 2018**	**Toe-gekend 2019**	**Toe-gekend 2020**	**Totaal**
Aanpak hoogbouwflats	W&H	1.500	0	0	0	0	1.500
Project Aureliushof Heerlen	W&H	0	450	0	0	0	450
Programmatische aanpak particulier bezit	W&H	100	850	850	850	850	3.500
Spoorwegverdubbeling Heerlen-Landgraaf	MOB	1.000	250	250	250	250	2.000
Fietsverbinding Simpelveld-Aken	MOB	0	213	0	0	0	213
Leisurering	E&T	300	0	0	0	0	300
Leisure Lane	E&T	0	0	600	0	0	600
Bedrijventerrein. Oostflank Brunssum	E&T	0	400	0	0	0	400
Slot Schaesberg	E&T	0	200	200	0	0	400
Revitalisering winkelgebied Nuth	E&T	0	350	0	0	0	350
Ransdaal toekomstbestendig	E&T	0	192	0	0	0	192
Integraal dorpontwikkelingsplan (I-DOP) Bocholtz	RUIMTE	0	0	500	0	0	500
Verwoeste Kasteel Etzenrade	E&T	0	0	150	0	0	150
Regionale fietsverbinding Geul naar Geleenbeekdal	E&T	0	0	150	0	0	150
Herinrichting bedrijventerrein Willem Sophia	E&T	0	0	300	0	0	300
Financiële afwikkeling Buitenring	MOB	0	0	0	1500	1500	3.000
Gereserveerd voor gemeenten Simpelveld en Voerendaal	DB	0	0	0	330	330	660
Totaal		**2.900**	**2.905**	**3.000**	**2.930**	**2.930**	**14.665**

Met ingang van 2016 krijgen de Parkstadgemeenten 5 jaar lang € 3,9 miljoen per jaar uitgekeerd op basis van de decentralisatie uitkering bevolkingsdaling. In Parkstadverband is besloten hiervan € 2.933.000 per jaar (75%) regionaal in te zetten. Deze middelen zijn allemaal toegekend conform onderstaande tabel. In 2020 heeft door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties een evaluatie van het programma bevolkingsdaling plaats gevonden, waarin de DU bevolkingsdaling is meegenomen. Naar aanleiding van deze evaluatie is deze uitkering met 1 jaar verlengd tot en met 2021.
In de vergadering van 7 oktober 2020 heeft het Dagelijks Bestuur besloten om voor 2021 een bedrag ad € 500.000 toe te kennen aan Open Club Klimmen en de overige € 2.434.000 toe te kennen aan de Regio Deal.

Projecten Regio Deal

Rolduckerveld € 0 (€ 0)
Binnen de Regio Deal Parkstad is voor Rolduckerveld al in 2019 €5.500 aan Regio Dealmiddelen gelabeld. Vanuit de Bestuurscommissie is daarnaast in 2019 ook al €1.500 aan cofinanciering ingebracht vanuit de DU Bevolkingsdaling.
De bijdragen zijn in 2019 gezamenlijk beschikt en volledig uitgekeerd aan woningcorporatie Wonen Zuid.
In 2020 waren geen bijdrage meer voorzien.

I-DOP Bocholtz € 312 (€ 0)
Met het Integraal DorpsontwikkelingsPlan (I-DOP) Bocholtz wordt ingezet op de verbetering van de leefbaarheid en vitaliteit van de kern Bocholtz. De opwaardering van de openbare ruimte is een randvoorwaardelijke impuls, en tevens vliegwiel voor andere ontwikkelingen, om deze ambitie te realiseren. In 2020 zijn in dat kader diverse projectvoorbereidingen getroffen. De aanbesteding voor de uitvoering van de werkzaamheden is ultimo 2020 door de gemeente Simpelveld afgerond.

Heerlen-Centrum Urban Living / Central Park en Urban Heritage / Landsfort € 7.358 (€ 0)
Het totale subsidiebedrag voor Heerlen-Centrum conform de beschikking Regio Deal bedraagt € 8.000: € 7.358 vanuit de Regio Deal en € 642 vanuit het BTW-compensatiefonds. In 2020 is er € 7.358 ontvangen van de Provincie Limburg. Van de € 8.000 is € 4.300 beschikt voor Urban Living en € 3.700 voor Urban Heritage.

De Oude Egge € 0 (€ 0)
Binnen de Regio Deal Parkstad is voor De Oude Egge €900 aan Regio Dealmiddelen gelabeld.
Vanuit de Bestuurscommissie is €150 aan cofinanciering vanuit het Sloop- en Transformatiefonds en €300 vanuit Programmatische Aanpak Particulier Bezit ingebracht.
In 2020 is een beschikking afgegeven aan woningcorporatie Weller en een voorschot uitgekeerd van €1.350.

Kwartiermaker (kansrijke start) € 17 (€ 0)
Vanuit de programmalijn Kansrijke Start binnen het thema SES (sociaaleconomische structuurversterking) in de Regio Deal Parkstad is voor de kwartiermaker een totaalbedrag van 170.000 euro beschikt. Vanuit Bureau Trendbreuk is er ook een subsidie aangevraagd bij de Provincie Limburg en is er uiteindelijk voor gekozen om zowel voor de Zuid-Limburgse aanpak als voor de intensivering Kansrijke Start in Parkstad budget te alloceren om één kwartiermaker aan te stellen die samen met de projectleider inventariseert welke interventies binnen Kansrijke Start opgestart kunnen worden. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 153.000 euro en dient 17.000 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in 2023.

Projectleider (kansrijke start) € 43 (€ 0)
Vanuit de programmalijn Kansrijke Start binnen het thema SES (sociaaleconomische structuurversterking) in de Regio Deal Parkstad is voor de projectleider en het werkbudget een totaalbedrag van 430.000 euro beschikt (230.000 euro voor de projectleider en 200.000 euro voor het werkbudget). De projectleider werkt voor de Parkstadgemeenten in het kader van Kansrijke Start en de intensivering die middels Regio Deal-middelen tot stand moet komen. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 387.000 euro en dient 43.000 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in 2023.

Gemeente Landgraaf Gezonde Bassischool voor de Toekomst € 26 (€ 0)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Landgraaf van 265.666 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor drie scholen in Landgraaf. Bij twee scholen betreft het een voortzetting van het volledige concept en voor een school betreft het een transformatie van beweeg- naar volledig concept van de GBT Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 239.099,40 euro en dient 26.566,60 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in juni 2021. Voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 worden middelen uit het restantbudget voor de Gezonde Basisschool van de Toekomst vanuit de Regio Deal separaat aangevraagd. De verwachting is dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2020-2021 lager liggen, doordat de volledige implementatie op de derde school vertraging heeft opgelopen vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Gemeente Brunssum Gezonde Basisschool voor de Toekomst € 11 (€ 0)
Samen met de gemeenten Heerlen, Kerkrade en Landgraaf is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Brunssum van 109.462 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor twee scholen in Brunssum. Bij een school betreft het een transformatie van beweeg- naar volledig concept van de GBT. Bij de andere school een volledige implementatie. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 98.515,80 euro en dient 10.946,20 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in juni 2021. Voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 worden middelen uit het restantbudget voor de Gezonde Basisschool van de Toekomst vanuit de Regio Deal separaat aangevraagd. De verwachting is dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2020-2021 lager liggen, doordat de volledige implementatie op de derde school vertraging heeft opgelopen vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Gemeente Heerlen Gezonde Basisschool voor de Toekomst € 0 (€ 0)
Samen met de gemeenten Brunssum, Kerkrade en Landgraaf is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Heerlen van 7.870 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor twee scholen. Dit bedrag is aanzienlijk lager dan bij de drie overige gemeenten, omdat Heerlen in eerste instantie 82.500 euro uit de Gelijke Kansen Alliantie heeft ingezet. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is het totale bedrag van 7.870 uitgekeerd. Voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 worden middelen uit het restantbudget voor de Gezonde Basisschool van de Toekomst vanuit de Regio Deal separaat aangevraagd. Op één school betreft het een gezond ontbijt in plaats van een lunch. Afgelopen jaar zijn er gesprekken gevoerd met onderwijsstichting Innovo, die samen met gemeente Heerlen een aanvraag voor de invoering van de verlengde schooldag voorbereiden met beoogde startdatum schooljaar 2021-2022.

Gemeente Kerkrade Gezonde Basisschool voor de Toekomst € 12 (€ 0)
Samen met de gemeenten Brunssum, Heerlen en Kerkrade en Landgraaf is er medio 2020 een subsidieaanvraag voor middelen uit de Regio Deal ingediend voor het schooljaar 2020-2021. In totaal is er een bedrag beschikt aan de gemeente Kerkrade van 119.320 euro. Het betrof de subsidieaanvraag voor twee scholen in Kerkrade. Voor beide scholen betreft het een volledige implementatie van de GBT. Per beschikking d.d. 15 juli 2020 is er een voorschot uitgekeerd van 107.388 euro en dient 11.932 euro nog uitgekeerd te worden bij het formele vaststellingsverzoek in juni 2021. Voor de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 worden middelen uit het restantbudget voor de Gezonde Basisschool van de Toekomst vanuit de Regio Deal separaat aangevraagd. De verwachting is dat de gerealiseerde kosten in het schooljaar 2020-2021 lager liggen, doordat de volledige implementatie op de derde school vertraging heeft opgelopen vanwege corona. Hierdoor zal er een verrekening plaatsvinden bij de formele subsidievaststelling.

Saffierflat € 0 (€ 0)
Binnen de Regio Deal Parkstad is voor de Saffierflat € 481 aan Regio Dealmiddelen gelabeld.
Vanuit de Bestuurscommissie is €160 aan cofinanciering vanuit DU-Bevolkingsdaling, het voormalige project Aureliushof, ingebracht.
In 2020 is een beschikking afgegeven aan woningcorporatie Wonen Limburg en een voorschot uitgekeerd van €641.

Mini-Saffiertjes € 290 (€ 0)
Binnen de Regio Deal Parkstad is voor de mini-Saffiertjes €869 aan Regio Dealmiddelen gelabeld.
Vanuit de Bestuurscommissie is €290 aan cofinanciering vanuit DU-Bevolkingsdaling, het voormalige project Aureliushof, ingebracht.
In 2020 is een beschikking afgegeven aan de vier deelnemende woningcorporaties in het gebied GMS voor het totale bedrag van €1.159. Er is nog geen voorschot of bijdrage uitgekeerd.

Woningen Schilterstraat € 0 (€ 0)
Binnen de Regio Deal Parkstad is voor de Schilterstraat €275 aan Regio Dealmiddelen gelabeld.
Vanuit de Bestuurscommissie is €55 aan cofinanciering vanuit Programmatische Aanpak Particulier Bezit ingebracht en €70 aan cofinanciering vanuit het Sloop- en Transformatiefonds.
In 2020 is een beschikking afgegeven aan Woningstichting Simpelveld en een voorschot uitgekeerd van €400.

Buurtontwikkeling Oud Nieuwenhagen en Winkelcentrum Op de Kamp € 148 (€ 0)
Binnen de Regio Deal Parkstad is vanuit het thema Wonen en leefbaarheid voor Oud Nieuwenhagen (fase 1) €300 aan Regio Dealmiddelen gelabeld. Vanuit het thema Voorzieningen en Retail is €1.177 aan Regio Deal Middelen gelabeld. Daarnaast is €23 afgestort in het BTW compensatiefonds (afroepbaar t.g.v. dit project).
In 2020 is een beschikking afgegeven aan de gemeente Landgraaf en een voorschot uitgekeerd van €1.329.

Center Court / Vie € 4.000 (€ 0)
Voor Center Court Kerkrade is in 2020 een subsidiebedrag aangevraagd voor 4.000.000 euro en dit bedrag is ook beschikt. Dit bedrag zat oorspronkelijk niet in het Regio Deal-budget voor SES (dat was maar 3.000.000 euro), maar is additioneel toegevoegd aan dit oorspronkelijke bedrag. Dit additionele bedrag is toegevoegd door 3.000.000 euro uit de programmalijn wonen en herstructurering en 1.000.000 euro uit de

programmalijn Retail en Voorzieningen ter beschikking te stellen. De belangrijkste voorwaarde voor het verlenen van deze totale subsidie is het opleveren van een regionaal uitvoeringsprogramma ter ondersteuning van de themalijn SES in de regio vanuit de Innovatiehub van Vie. In de beschikking d.d. 7 oktober 2020 is uitgegaan van een verdeling 10%-80%-10%. De eerste 10% zijn nog niet uitgekeerd, omdat het een koppelsubsidie betreft, die pas betaalbaar kan worden gesteld als duidelijk is dat alle partijen hun financiële aandeel leveren. Het grootste gedeelte van de subsidie (3.200.000 euro zijnde de 80% van het totaal) wordt pas uitgekeerd als de Stuurgroep SES en de het Dagelijks Bestuur van Parkstad akkoord zijn met het regionaal uitvoeringsprogramma Vie. De laatste 10% zal uitgekeerd worden na goedkeuring van het vaststellingsverzoek na einddatum van het project in 2022.

L'EAU / Zuid-Limburg in Euregionale context € 50 (€ 0)
Binnen de Regio Deal Parkstad is voor L'EAU / Zuid-Limburg in Euregionale context € 250 aan Regio Dealmiddelen gelabeld en ontvangen in 2020. Vanuit Economische Samenwerking Zuid-Limburg is er een cofinanciering van € 25 ontvangen.
Per beschikking in 2020 is er aan RWTH Aachen een voorschot uitgekeerd van € 225.

Verbetering van de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling € 5 (€ 0)
Binnen de Regio Deal Parkstad is voor Verbetering van de grensoverschrijdende gegevensuitwisseling € 50 aan Regio Dealmiddelen gelabeld en ontvangen in 2020.
Per beschikking in 2020 is er aan Maastricht University een voorschot uitgekeerd van € 45.

Projecten Bestuurscommissie Economie en Toerisme (bedragen x € 1.000)	**Bijdrage**	**31-12-2019**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2020**
Streetwise	Gemeentes	0	95	117	22
GTB Lab	Gemeentes	0	20	125	105
Projecten Bestuurscommissie Economie en Toerisme		**0**	**115**	**242**	**127**

Streetwise € 22 (€ 0)
Medio 2020 is het samenwerkingsconstruct met Streetwise omgezet naar een subsidie-relatie, hiervoor is een nieuw project opgezet (begrotingspost subsidie).

GTB Lab € 105 (€ 0)
Door een bijdrage van de Bestuurscommissie Economie & Toerisme van € 30 en het heralloceren van een restantbudget van € 95 van een voormalig Europees project (Tiger) is de bijdrage van Parkstad aan het GTB Lab georganiseerd. Hiervan is € 20 reeds uitbetaald.

Projecten BDU (bedragen x € 1.000)	**Bijdrage**	**31-12-2019**	**Vrijgevallen bedragen / terug-betalingen**	**Ontvangen bedragen**	**31-12-2020**
Bewegwijzering	Provincie	0	88	104	16
Projecten BDU		**0**	**88**	**104**	**16**

Bewegwijzering
De bewegwijzering is een onderdeel van het BDU project Benutting onderliggend wegennet regio Parkstad. 50% van de kosten (€ 88) zijn opgenomen in de Sisa.

In 2020 zijn de BDU 2011 t/m 2018 grotendeels afgerekend. In 2021 zullen de resterende projecten, conform beschikkingen, worden afgerekend met de gemeentes en de Provincie. Hierdoor staat er per 31-12-2020 nog een te betalen bedrag aan de gemeentes staat van € 311 en aan de Provincie van € 84.
Er staat ook nog een te ontvangen bedrag van de Provincie van € 55. Dit is opgenomen bij de overlopende activa, overige nog te ontvangen bedragen.

Niet uit de balans blijkende verplichtingen
Er zijn geen niet uit de balans blijkende verplichtingen.

12.3 Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Omschrijving (Bedragen x € 1.000)	**Begroting 2020**	**Begroting 2020 na 3e wijziging**	**Realisatie 2020**	**Verschil**
Werkbudget kernactiviteiten	500	800	652	-148
Lobby inzake subsidieverwerving	40	40	39	-1
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	1.472	918	-554
Afschrijvingen buitenring	240	265	264	-1
Financieringskosten buitenring	128	128	128	0
Flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	234	243	9
Loonkosten formatie	1.556	1.556	1.520	-36
DB besluit "Organisatie op orde"	234	269	189	-80
Materiële kosten bedrijfsvoering en huisvesting	234	327	205	-122
Totaal lasten	**2.982**	**5.091**	**4.160**	**-931**
Bijdragen deelnemende gemeenten	2.700	2.700	2.699	-1
Bijdragen gemeenten flexibele schil / Grensoverschrijdende samenwerking	50	233	233	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	234	1.536	1.592	56
Totaal baten	**2.984**	**4.469**	**4.524**	**55**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten	**2**	**-622**	**365**	**987**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissie	0	1.019	1.114	95
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	368	393	393	0
Frictiereserve	30	123	25	-98
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissie	0	1.525	809	-716
Saldo mutatie reserves	**-2**	**622**	**-287**	**-909**
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**78**	**78**

Programma Kerntaken

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	Begroting 2020	Begroting 2020 na 3e wijziging	Realisatie 2020	Verschil
Werkbudget:	500	800	652	-148
Lobby subsidieverwerver	40	40	39	-1
Bestemming regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	2.933	0	0	0
Afschrijvingskosten Buitenring	240	265	264	-1
Financieringskosten Buitenring	128	128	128	0
Regionale Initiatieven	1.026	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectlasten	pm	1.472	918	-554
Loonkosten formatie	1.138	1.138	957	-181
DB besluit "Organisatie op orde"	234	269	189	-80
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	30	30	25	-5
Totale lasten Kerntaken	**6.269**	**4.142**	**3.173**	**-969**
Bijdragen Regionale initiatieven	1.026	0	0	0
Cofinanciering door derden van projecten kernactiviteiten/projectbaten	234	1.536	1.592	56
Totale baten Kerntaken	**1.260**	**1.536**	**1.592**	**56**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Kerntaken	**-5.009**	**-2.606**	**-1.581**	**1.025**
Stortingen in reserves:				
Reserve Ringwegen	400	400	400	0
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	968	1.073	105
Onttrekkingen aan reserves:				
Reserve Ringwegen	368	393	393	0
Reserve werkbudget Algemeen Bestuur				0
Reserve werkbudget Bestuurscommissies	0	1.473	757	-716
Frictiereserve	30	30	25	-5
Saldo mutaties reserves Kerntaken	**-2**	**528**	**-297**	**-825**
Gerealiseerde resultaat Kerntaken	**-5.011**	**-2.078**	**-1.878**	**200**

- Werkbudgetten bestuurscommissies
  In 2020 zijn de werkbudgetten van de bestuurscommissies allen bestemd op basis van het jaarplan. Het gedeelte van de werkbudgetten inzake de beschikbare middelen SPL (€ 438.000) zijn volledig ingezet. Van het restant Budget Regio Deal is € 114.000 overgebleven. Dit bedrag blijft beschikbaar voor Regio Deal activiteiten in 2021.

- Werkbudget Dagelijks Bestuur
  Van het totale werkbudget 2020 is in het jaarplan een bedrag van € 62.000 beschikbaar voor aanwending door het Dagelijks Bestuur. Daarnaast is € 40.000 beschikbaar voor de lobby subsidieverwerving. Totaal € 102.000. Het budget van het Dagelijks Bestuur is € 34.000 achtergebleven bij het budget van € 102.000. De kosten van de activiteiten van het Dagelijks Bestuur zijn € 34.000 lager dan begroot. Dit komt vooral doordat het geplande externe onderzoek naar de bestuurskracht/ takendiscussie geen doorgang heeft gevonden. De kosten voor communicatie en regiobranding zijn achtergebleven in verband met Corona. Een groot deel van de activiteiten die voorzien waren voor 2020 zijn niet doorgegaan en doorgeschoven naar 2021.

Bij overschotten is het vigerende beleid dat programmagelden beschikbaar blijven voor programma activiteiten in het daaropvolgende jaar, mits het resultaat dit toelaat. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld om het resterende werkbudget van het Dagelijks Bestuur toe te voegen aan het werkbudget van 2021.

- Met betrekking tot de verschillen inzake cofinanciering door derden kernactiviteiten/projectlasten, cofinanciering door derden kernactiviteiten/projectbaten, en de reserve werkbudgetten bestuurscommissies geldt het volgende: Baten en lasten van projecten worden in de staat van baten en lasten opgenomen naar rato van de voortgang van het werk. Tekorten en overschotten worden verwerkt in de bestemmingsreserve werkbudget van de betreffende bestuurscommissie. Per saldo is het gerealiseerde resultaat nihil.

- Loonkosten formatie
  De loonkosten van de kernformatie moeten als een geheel worden gezien. De onderverdeling naar programma's en overhead is op last van de BBV gemaakt.

Loonkosten totaal (bedragen * € 1.000)	**Begroting 2020**	**Begroting 2020 na 3e wijziging**	**Realisatie 2020**	**Verschil**
Loonkosten kernformatie programma activiteiten	1.138	1.138	957	-181
Tijdelijke frictiekosten sociaal plan	30	30	25	-5
Loonkosten kernformatie overhead	388	388	538	150
Totaal	**1.556**	**1.556**	**1.520**	**-36**

Per saldo zijn de loonkosten € 36.000 lager uitgekomen dan de begroting doordat de personeelskosten van een programmamedewerker aan de Provincie doorbelast zijn kunnen worden omdat hij 50% van zijn dienstomvang op dit project (RES ZL) werkzaam was.

- Naast de kosten voor de kernformatie is € 269.000 loonkosten gebudgetterd voor 2,6 fte in tijdelijke dienst voor 2 jaren naar aanleiding van het DB Besluit van 7 november 2018 "Organisatie op Orde". Dit is inclusief € 28.600 voor de dekking van bedrijfsvoeringskosten. De kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve werkbudget "Organisatie op Orde". De gerealiseerde kosten waren € 80.000 lager omdat een medewerker maar 42 van de 52 weken in dienst was, een deel van de kosten doorbelast kon worden aan het Europees project Reform en een ander deel uit het reguliere p-budget gedekt kon worden. De onttrekking aan de bestemmingsreserve werkbudget "Organisatie op Orde" was eveneens € 80.000 lager dan begroot. De bestemmingsreserve werkbudget "Organisatie op Orde" bedraagt ultimo 2020 € 112.000.

Programma Flexibele schil

Programma Flexibele schil (x € 1.000)	**Begroting 2020**	**Begroting 2020 na 3e wijziging**	**Realisatie 2020**	**Verschil**
Grensoverschrijdende samenwerking	50	50	50	0
Streetwise	0	105	105	0
Administratie zonnepanelen	0	79	89	10
Totale lasten Flexibele schil	**50**	**234**	**243**	**10**
Grensoverschrijdende samenwerking	50	50	50	0
Bijdrage gemeenten aan Streetwise	0	53	53	0
Bijdragen gemeenten aan Administratie zonnepanelen	0	130	130	0
Totale baten Flexibele schil	**50**	**233**	**233**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Flexibele schil	**0**	**-1**	**-10**	**-9**
Stortingen in reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	51	42	-9
Onttrekkingen aan reserves				
Reserve werkbudgetten Bestuurscommissies	0	52	52	0
Saldo mutaties reserves Flexibele schil	**0**	**1**	**10**	**9**
Gerealiseerde resultaat Flexibele schil	**0**	**0**	**0**	**0**

Het gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves) van het programma in 2020 is – net als in de begroting - nihil.

Overhead

Overhead (bedragen x € 1.000)	**Begroting 2020**	**Begroting 2020 na 3e wijziging**	**Realisatie 2020**	**Verschil**
Exploitatielasten				0
Kosten formatie	388	388	538	150
Bedrijfsvoering	234	327	205	-122
Totale lasten Overhead	**622**	**715**	**743**	**28**
				0
Totale baten Overhead	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Overhead	**-622**	**-715**	**-743**	**-28**
Stortingen in reserves				0
Onttrekkingen aan reserves				
Frictiereserve	0	93	0	-93
Saldo mutaties reserves Overhead	**0**	**93**	**0**	**-93**
Gerealiseerde resultaat Overhead	**-622**	**-622**	**-743**	**-121**

- Kosten formatie
  Per saldo zijn de loonkosten € 36.000 lager uitgekomen dan de begroting. Zie hiervoor de analyse bij het programma Kerntaken.
- Bedrijfsvoerding / POIFAH
  In 2020 waren de lasten € 205.000, € 122.000 lager dan begroot. Dit werd hoofdzakelijk veroorzaakt door het feit dat de frictiereserve niet aangesproken hoefde te worden. De kosten voor de opstelling van het interne controleplan inzake de rechtmatigheid kon uit het reguliere budget worden gedekt en de implementatie van het nieuwe financiële systeem is in verband met de Takendiscussie uitgesteld naar 2021.
  Hiernaast zijn de huurkosten lager dan begroot doordat het nieuwe huurcontract vanwege Corona nog niet is ingegaan. Ook de kopieerkosten, vergaderkosten en kosten dienstreizen waren als gevolg van Corona lager. Verder zijn er in 2020 een aantal contracten gewijzigd. Zo is het contract voor de telefonie geoptimaliseerd en was de leaseperiode voor de desktops afgelopen. De ingang van een nieuwe contractperiode van de accountant heeft geleid tot hogere accountantskosten.

  Het resultaat voorgaande jaren betreft regionale initiatieven die vorig jaar te laag waren opgenomen. In 2020 is een deel van de kosten van de bedrijfsvoering doorbelast naar projecten. In 2020 gaat het om een bedrag van € 64.000 (begroot € 40.000). Het gaat om projecten die (gedeeltelijk) extern worden gefinancierd en waarvoor (extra) personele capaciteit wordt ingezet. Inherent hieraan is dat gebruik wordt gemaakt van de bedrijfsvoeringfaciliteiten van Parkstad. De doorbelasting wordt berekend aan de hand van de inzet van personele capaciteit voor die projecten (€ 11.000 per fte). Het risico bestaat dat als op enig moment de dekking (gedeeltelijk) wegvalt er sprake is van een ongedekt tekort.

- Frictiereserve
  De gerealiseerde inzet voor de herinrichting bedrijfsvoering is € 93.000 lager. In 2020 is er een intern controleplan opgesteld ten behoeve van de rechtmatigheidsverklaring. De kosten hiervan konden gedekt worden uit het reguliere budget voor de bedrijfsvoering. De implementatie van het nieuwe financiële systeem is doorgeschoven naar 2021.

Algemene dekkingsmiddelen

Algemene Dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	**Begroting 2020**	**Begroting 2020 na 3e wijziging**	**Realisatie 2020**	**Verschil**
Totale lasten	**0**	**0**	**0**	**0**
Bijdragen deelnemende gemeenten	2.700	2.700	2.699	-1
Regionaal deel Decentralisatie Uitkering Bevolkingsdaling	2.933	0	0	0
Totale baten	**5.633**	**2.700**	**2.699**	**-1**
Gerealiseerde totaalsaldo van baten en lasten Algemene Dekkkingsmiddelen	**5.633**	**2.700**	**2.699**	**-1**
Stortingen in reserves	0	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves	0	0	0	0
Saldo mutaties reserves Algemene Dekkingsmiddelen	**0**	**0**	**0**	**0**
Gerealiseerde resultaat Algemene Dekkingsmiddelen	**5.633**	**2.700**	**2.699**	**-1**

VPB
In 2018 heeft de belastingdienst bevestigd dat Stadsregio Parkstad vrijgesteld is voor VPB. Nul aangifte voor 2016, 2017 en 2018 zijn in 2019 ingediend. Vanaf 2020 hoeft geen aangifte te worden ingediend.

Onvoorzien
In 2020 is geen beroep gedaan op de post onvoorziene uitgaven.

Overzicht incidentele baten en lasten
In de BBV-notitie 'Incidentele en structurele baten en lasten' is opgenomen dat incidentele baten en lasten posten betreffen die het begrotingssaldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. Een begroting, meerjarenraming of jaarrekening kan ieder jaar dergelijke eenmalige zaken bevatten. Ook kan het voorkomen dat een eenmalige subsidie voor een bepaalde activiteit wordt verkregen, maar dat de baten en lasten van de uitvoering van die activiteit zich over meerdere jaren uitspreidt. Gezien de koppeling met de subsidie hebben deze lasten dan een incidenteel karakter.

De baten en lasten die samenhangen met de realisatie van projecten zijn dus incidenteel van aard. Dit betreft een belangrijk deel van het activiteitenniveau van Parkstad. Deze projecten worden zowel in de jaarrekening als in het jaarverslag toegelicht en worden daarom niet nogmaals in deze paragraaf opgenomen. In de toelichting zijn alleen de incidentele baten en lasten opgenomen die niet samenhangen met projecten. Deze zijn ook het meest relevant en niet net als bij projecten 'vanzelfsprekend'.
De mutatie in de reserves zijn in het volgende onderdeel toegelicht.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves
In de BBV-notitie 'Incidentele en structurele baten en lasten' schrijft de commissie dat in principe alle mutaties in de reserves incidenteel van aard zijn. De mutaties in de reserve Ringwegen hebben betrekking op structurele kosten. Alleen de onttrekking aan de frictiereserve inzake tijdelijke kosten sociaal plan zijn incidenteel.
De overige incidentele baten en lasten zijn toegelicht in het hoofdstuk Overhead.

Wet Normering Topinkomens (WNT)

Volgens de Wet normering topinkomens dient de bezoldiging van topfunctionarissen te worden gepubliceerd.

Topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder (in 2020):

Naam topfunctionaris	Functie
Burgemeester R. Wever (Heerlen)	lid DB/AB
Wnd. burgemeester E. Roemer (Heerlen)	lid DB/AB
Burgemeester R. de Boer (Simpelveld)	lid DB/AB
Burgemeester E. Geurts (Beekdaelen)	lid DB/AB
Burgemeester R. Vlecken (Landgraaf)	lid DB/AB
Burgemeester W. van der Rijt (Brunssum)	lid DB/AB
Burgemeester P. Dassen-Housen (Kerkrade)	lid DB/AB
Burgemeester W. Houben (Voerendaal)	lid DB/AB
Wethouder F. Simons (Heerlen)	lid AB
Wethouder W. Schleijpen (Simpelveld)	lid AB
Wethouder J. Timmermans (Beekdaelen)	lid AB
Wethouder J. Mertens (Brunssum)	lid AB
Wethouder T. Weijers (Kerkrade)	lid AB
Wethouder R. Lucassen (Landgraaf)	lid AB
Wethouder P. Thomas (Voerendaal)	lid AB

De functie van bestuurslid is onbezoldigd.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking:

	2020	2019
Naam functionaris	**P.M.Bertholet**	**P.M.Bertholet**
Functiegegevens	**Secretaris / Directeur**	**Secretaris / Directeur**
Aanvang en einde functievervulling boekjaar	01-01 / 31-12	01-01 / 31-12
Deeltijdfactor in fte	1	1
Gewezen topfunctionaris?	Nee	Nee
(Fictieve) Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	124.335,93	116.130,96
Beloningen belastbaar op termijn	20.410,00	19.492,56
Subtotaal	144.745,93	135.623,52
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	201.000	194.000
-/- Onverschuldigd bedrag	N.v.t.	N.v.t.
Totale bezoldiging	144.745,93	135.623,52
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.	N.v.t.

12.4 Analyse begrotingsafwijkingen en begrotingsrechtmatigheid

De toets op de begrotingsrechtmatigheid richt zich op de gerealiseerde lasten in relatie tot de geraamde lasten (exclusief reserves) volgens de bijgestelde begroting. Wij toetsen dit in deze jaarrekening op programmaniveau, omdat het budgetrecht van het algemeen bestuur ook op programmaniveau is vastgelegd in de besluitvorming van de vastgestelde begroting 2020. Hieronder is een verkorte tabel opgenomen met alleen de relevante gegevens voor de analyse. Dit zijn de lastencategorieën begroting na wijziging, realisatie en het verschil:

Omschrijving (bedragen * € 1.000)	**Begroting 2020 na 3e wijziging**	**Realisatie 2020**	**Verschil**
Lasten programma's			
● Programma kerntaken	4.142	3.173	-969
● Programma flexibele schil	234	243	9
Totale lasten programma's	**4.376**	**3.416**	**-960**
Lasten divers:			
● Overhead	715	743	28
Totale lasten divers	**715**	**743**	**28**

Er is een lastenoverschrijding zichtbaar op het programma flexibele schil van € 9.000. Zoals blijkt uit het overzicht op pagina 49 zijn de dotaties aan de reserve werkbudget voor bestuurscommissies voor hetzelfde bedrag lager. Per saldo is het gerealiseerde resultaat (inclusief mutaties reserves) van het programma in 2020 (net als in de begroting) nihil.

Er is een lastenoverschrijding bij het programma overhead welke wordt veroorzaakt door een overschrijding van de kosten voor formatie van € 150.000. Deze wordt gecompenseerd door een lastenonderschrijding bij het programma kerntaken van € 186.000. Bij SPL wordt het budget voor formatie als geheel gezien. Zie paragraaf 5.2 Loonkosten, formatie en bezetting.

12.5 Gebeurtenissen na balansdatum

Het COVID-19 (Corona) virus heeft geen financiële gevolgen voor de jaarrekening 2020, naar verwachting ook niet voor 2021. Zie paragraaf 9.1.3 Risicobeheersing van het jaarverslag. We monitoren de risico's en die van onze partners voortdurend. Onze organisatie loopt geen risico voor de continuïteit. Op grond van de wet Gemeenschappelijke Regelingen worden niet structurele financiële risico's gedragen door de deelnemende gemeenten. We bewaken onze liquiditeitspositie goed en nemen zo nodig maatregelen om onze taken gedurende deze crisis zo goed mogelijk te blijven uitvoeren.

13 Verantwoordingsinformatie Specifieke uitkeringen (SISA)

De doelstelling van Single information Single audit (SiSa) is de verantwoordings- en controlelasten voor medeoverheden (gemeenten, provincies en regio's met een gemeenschappelijke regeling) te verminderen. De SiSa-verantwoordingssystematiek sluit aan bij het reguliere jaarrekeningproces van deze medeoverheden, dus ook van Parkstad Limburg. Voor de financiële verantwoording van deze specifieke uitkeringen is een bijlage bij de jaarrekening en de accountantsverklaring bij de jaarrekening voldoende.

Parkstad legt in de jaarrekening 2020 verantwoording af over de Brede Doeluitkering (BDU). De Brede Doeluitkering is onderdeel van de uitvoering binnen het programma Kerntaken. In onderstaand overzicht treft u de verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen 2020 aan.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

januari 2021								
len W	**E27B**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)** **Provinciale beschikking en/of verordening** Gemeenten en Gemeenschappelijke		Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicator:*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard* *Indicator:*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) Indien de correctie een vermeerdering van *Aard* *Indicator:*	**Correctie** ten opzichte van tot (jaar T) verantwoorde Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen *Aard controle* *Indicator:*	
			1	2019/40116 totale kosten te verantwoorden waarvan 306.892,50 subsidiebenutting onderliggend wegennet Parkst	€ 41.322	€ 41.322	€ 2.832	€ 2.832	
				Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicator: E27B/06*	Cumulatieve besteding ten laste van Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en *Aard controle* *Indicator:*	Cumulatieve overige bestedingen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse *Aard* *Indicator:*	Toelichting *Aard* *Indicator:*	Eindverantwoording (Ja/Nee) Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond *Aard controle* *Indicator:*	
			1	2019/40116 totale kosten te verantwoorden waarvan 306.892,50 subsidiebenutting onderliggend wegennet Parkst	€ 74.402	€ 74.402	Ref. Parkststad/Gem.: P-BDU-3A	Nee	

14 Taakvelden

Totaal taakvelden (bedragen x € 1.000)	Begroting 2020	Realisatie 2020
Lasten	5091	4160
Baten	4469	4525
Saldo	-622	365
Stortingen in reserves	1419	1514
Onttrekking aan reserves	2041	1227
Begrotingsresultaat	0	78

Taakveld 0.1 Bestuur	Begroting 2020	Realisatie 2020
Lasten	671	472
Baten	62	58
Saldo	-609	-414

Taakveld 0.4 Overhead	Begroting 2020	Realisatie 2020
Lasten	715	743
Baten	665	877
Saldo	-50	134

Taakveld 0.10 Mutaties reserves	Begroting 2020	Realisatie 2020
Stortingen in reserves	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0
Saldo	0	0

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer	Begroting 2020	Realisatie 2020
Lasten	515	513
Baten	520	601
Saldo	5	88

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling	Begroting 2020	Realisatie 2020
Lasten	2150	615
Baten	2150	842
Saldo	0	227

Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken (SES)	Begroting 2020	Realisatie 2020
Lasten	44	37
Baten	43	36
Saldo	-1	-1

Taakveld 8.1 Ruimtelijke Ordening	Begroting 2020	Realisatie 2020
Lasten	460	950
Baten	504	1314
Saldo	44	364

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen	Begroting 2020	Realisatie 2020
Lasten	536	830
Baten	525	797
Saldo	-10	-33

Uitgangspunten voor de verdeling van baten en lasten over de taakvelden

De baten en lasten inzake het bestuur zijn opgenomen bij taakveld 0.1 Bestuur.

De baten en lasten inzake bedrijfsvoering zijn opgenomen bij taakveld 0.4 Overhead.

De toevoegingen en onttrekkingen aan reserves zijn bij taakveld 0.10 Mutaties reserves reserves.

Bij de verdeling van baten en lasten over de overige taakvelden is zoveel mogelijk aangesloten bij de bestuurscommissies:

- De baten en lasten met betrekking tot de Bestuurscommissie Mobiliteit zijn opgenomen bij taakveld 2.1 Verkeer en vervoer. Hier zijn ook de rentelasten inzake de financiering van de buitenring opgenomen.
- De baten en lasten met betrekking tot de Bestuurscommissie Economie en Toerisme zijn opgenomen bij taakveld 3.1 Economische ontwikkeling.
- De baten en lasten met betrekking tot de Bestuurscommissie Ruimte en duurzaamheid zijn opgenomen bij taakveld 8.1 Ruimtelijke Ordening.
- De baten en lasten met betrekking tot de Bestuurscommissie Wonen zijn opgenomen bij taakveld 8.3 Wonen en bouwen.

VASTSTELLINGSPROTOCOL

Het Algemeen Bestuur;

gezien het voorstel van het Dagelijks Bestuur;

gelet op het bepaalde in de gemeenschappelijke regeling Parkstad Limburg in samenhang met de Gemeentewet;

besluit:

de jaarstukken 2020, bestaand uit het jaarverslag 2020 en de jaarrekening 2020 van de Stadsregio Parkstad Limburg vast te stellen.

Aldus besloten in de openbare vergadering van 7 juli 2021.

drs. P.M. Bertholet secretaris	drs. R. Wever voorzitter

15 Bijlagen

15.1 Lijst met afkortingen

AG	Arbeitsgemeinschaft
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording
BDU	Brede Doeluitkering
BIHTS	Building Integrated High Tech Systems
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BsGW	Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen
BTM	Stichting Bedrijventerreinmanagement
BTW	Belasting Toegevoegde Waarde
BV	Besloten Vennootschap
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
DB	Dagelijks Bestuur
EFRO	Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling
EIZT	Expertisecentrum voor innovatieve zorg en technologie
EGTS	Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking
EU	Europese unie
EZ	Ministerie van Economische Zaken
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
GBRD	Gemeenschappelijke Belasting- en Registratie Dienst
GEO	Geometrie
GR	Gemeenschappelijke regeling
IBA	Internationale Bau Ausstellung
ICT	Informatie en communicatie technologie
KOA	Kennis Onderwijs en Arbeidsmarkt
KvK	Kamer van Koophandel
LED	Limburg Economic Development
MKB	Midden- en kleinbedrijf
NEIMED	Nederlands Kennis Instituut Maatschappelijke Effecten Demografische Krimp
NWW	Nature Wonder World
OR	Ondernemingsraad
PALET	Parkstad Limburg Energie Transitie
PIOFA	Personeel, informatievoorziening, organisatie, financiën en algemene zaken
POL	Provinciaal Omgevingsplan Limburg
PROVADA	Professionele Vastgoed Dagen
SPL	Stadsregio Parkstad Limburg
RCE	Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
ROCK	Regions of Connected Knowledge
ROW	Regionaal Overlegplatform Wonen
RWTH	Rheinisch-Westfälische Technische Hochschule
SIS	Duurzame Bedrijventerreinen
SiSa	Single information Single audit
TIGER	Touristische Inwertsetzung der grenzüberschreitenden europäischen Region
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
WNT	Wet Normering Topinkomens
WOR	Wet op de Ondernemingsraden